Ion HALMAGHI

AŞEZAREA NOASTRĂ

Ne-am aşezat aici cu gânduri bune, cu saci încărcaţi de experienţe de viaţă şi învăţătură, cu dragoste şi legi morale, venind de departe, din soarele răsare al Europei. Nu am venit să clădim palate şi averi, ci să ajutăm la punerea de temelii pentru o lume mai bună, o lume nouă. Căci am adus, din depărtări, credinţe, adevăruri şi legi de viaţă, pline de armonie şi frumuseţi fermecătoare, făurite de ţărani curaţi la suflet şi cuget, nealteraţi de rugina vremii.

Am venit cu roduri roditoare şi idealuri mărețe, cu visuri multe şi speranţe durabile, cu tării luptătoare şi valori de veche tradiţie, cu datini străbune, din îngemănarea aristocraţiei spirituale traco-romane.

Nu suntem călăuziţi de pragmatismul fragil al împlinirilor de pe o zi pe alta, ci de trăinicia unor principii, prin care tăiem dungă în jgheabul istoriei. Prin ele dorim să făurim o lume nouă, să ridicăm viitorul pe temelii care nu se clatină. In lumina lor s'au alcătuit idealurile noastre şi pentru veşnicia lor s'au făcut jertfe, căci numai prin ele se poate statornici demnitatea omului, oriunde şi-ar întemeia rosturile sale.

Intâi, afirmăm şi credem în primatul spiritual; numai spiritul ajută omului să se realizeze integral, în toată plenitudinea vieţii sale. Spiritul înseamnă putere de creaţie, libertate şi integritate morală. Prin spirit ne deschidem drumul spre transcendenţă, spre Dumnezeu şi prin spirit ne apropiem, ne legăm şi trăim împreună cu ceilalţi oameni. Dragostea este virtutea cea mai înaltă a spiritului, prin care omul se menţine pe dimensiunea sa umană. Dragostea este măsura omeniei noastre. Prin dragoste ne integrăm în lumea spiritului şi ne asigurăm perspectiva spirituală a existenţei noastre . Prin spirit ajungem la sensurile profunde ale existenţei noastre; ale existenţei noastre individuale şi istorice.

Prin spirit se face istoria şi apar neamurile, culturile şi civilizaţiile, valorile creaţiilor omeneşti.

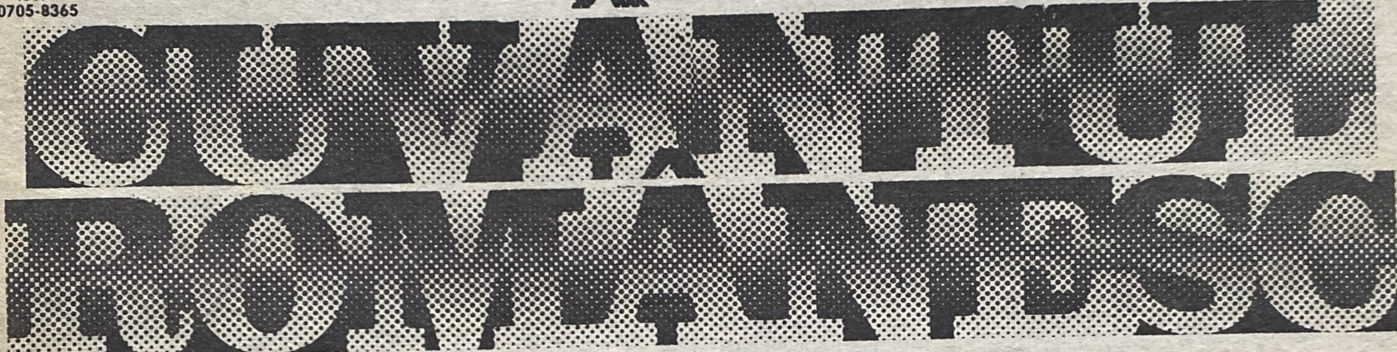
Neamurile sunt creatoare de cultură şi civilizaţie, căci indivizii nu pot trăi în izolare şi singurătate. Nu există decât istoria neamurilor, nu a indivizilor singulari. Neamurile au aspiraţii, îşi formează comunităţi de viaţă şi idealuri morale. Comunităţile de viaţă îşi au fundamente morale; altfel rămân în fază pur biologică, cu o semnificaţie minoră. Doar pe drumul legilor morale ne ridicăm spre lumea spirituală, spre înălţimile transcendentului, spre Dumnezeu.

Aceasta este lumea vederilor şi

Contiunuare în pag.3

ISSN
0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 11 Nr. 121 -MAI 1986- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU
CIRCULATIE IN AFARA CANADEI AFRICA ARGENTINA ANGLIA AUSTRALIA BRAZILIA BELGIA CHILE DANEMARCA ELVETIA GERMANIA GRECIA FRANTA ISRAEL ITALIA OLANDA ROMANIA SPANIA S.U.A. SUEDIA TURCIA YUGOSLAVIA NOUA ZELANDA

Eugen BÂRSAN

CUM AM ÎNCEPUT

Au trecut zece ani şi parcă a fost ca ieri, când din preocupările noastre româneşti de atunci pentru o presă românească de care am socotit că diaspora are imperios nevoie, s'a născut această gazetă.

Acum zece ani exilul ducea lipsa unei publicaţii care să dovedească regularitate şi continuitate, care să corespundă cerinţelor de ordin general românesc şi care să fie pusă pe o linie de depăşire a partizanismelor, cu o ţinută de sobrietate. Toate acestea ca o soluţie de îmbunătăţire a presei din exil, care, când era multă, când mai deloc şi care în fond părea că nu are altă menire decât a se răfui cu cineva.Dacă ar fi vorba de răfuieli cu impostura din ţară, toată treaba ar fi în ordine. Din păcate, însă, e vorba de alte răfuieli. Pe primul plan apar răfuielile incitătoare la războire, vrajbă şi desunire în sânul exilului. Iar cu o asemenea panoramă, în loc ca impostura din ţară să ne ia la maximum în serios şi să se teamă de noi, foarte probabil că ea ne vede la fel ca cineva, care pur şi simplu ne plânge de milă.

Aspectele menţionate mai sus au arătat pe la începutul deceniului al 7-lea îngrijorător de detestabil. A fost şi timpul când diaspora a început să crească şi să se împrospăteze cu noile valuri de refugiaţi. Lumea era flămândă după o publicaţie românească de format mai mare şi nepartizană, adică nu pusă în slujba unui partid, ci în slujba românismului şi a problemelor lui.

Trebuia deci făcut ceva. Intuiţia acestui lucru ne-a dus la un stat de vorbă între noi, din care a ieşit plănurirea şi hotărîrea de a scoate o gazetă de care am zis că diaspora are lipsă şi care în fond trebuia să fie un fel de altfel de presă faţă de cea existentă.

Cu statul de vorbă, viziune, plănuire şi hotărîre, toate bune, dar pe de altă parte nici unul dintre noi nu eram gazetari, în sensul mai mult sau mai puţin

Continuare în pag.3

"BUCURAŢI-VĂ"

Preot Dr. Petre POPESCU

"Si a înviat a treia zi după scripturi. Si era vederea lui ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada".

Această certitudine Apostolii şi-au câştigat-o în întâlnirile cu Domnul cel înviat. La aceste întâlniri Mântuitorul Iisus Hristos le aducea aminte de ceea ce îi învăţase şi îi pregătea acum să-i trimită la propoveduire. In timpul celor 40 de zile, dela Inviere până la Inălţare, Iisus s'a arătat de mai multe ori ucenicilor săi, luminându-le minţile, înflăcărându-le inimile, întărindu-le voinţa, împărtăşindu-le bucuria cea fără apus şi mărindu-le entuziasmul de a sluji Domnului.

Oricât de înaltă ar fi fost învăţătura Sfintei Evanghelii, Apostolii n'ar fi putut birui lumea, dacă n'ar fi fost încredinţaţi că Invăţătorul lor a biruit moartea şi dacă nu li s'ar fi arătat lor, ca în zilele dinaintea Patimilor şi Morţii pe Golgota.

Oricât de subjugătoare şi plină de însufleţire ar fi fost înrâurirea Domnului asupra inimilor Ucenicilor Săi, ei n'ar fi fost vitejii morali care au fost, dacă n'ar fi văzut pe Domnul lor viu după moarte.

In timpul întâlnirilor după Inviere, Mântuitorul le-a făgăduit: "Cu voi sunt până la sfârşitul veacurilor". "Iată Eu

trimit peste voi făgăduinţa Părintelui Meu; voi însă şedeţi în Ierusalim până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus" Luca, 24 29. La 50 de zile după Inviere s'a întâmplat minunea Pogorîrii Duhului Sfânt. Si Duhul Adevărului s'a revărsat peste Apostoli şi s'a pus temelie vieţii în Hristos, vieţii în Duhul Adevărului.

Din aceste minuni legate organic, a izvorît pe pământ viaţa cea nouă, viaţa în Duhul Adevărului, în care păcătoşii au devenit sfinţi, răutatea s'a transformat în iubire, ura în bunătate, zgârcenia în dărnicie şi imoralitatea în puritate.

Sfânta Inviere a adus pe pământ o binefacere deosebit de mângâietoare şi scumpă inimii omeneşti, biruinţa Binelui asupra Răului şi asupra Morţii, cu metode noi, pe care le numim evanghelice: gesturi, fapte, privire şi vorbe pline de milă, pline de dragoste şi de răbdare, de iertare şi de uitare.

Invierea Domnului a înscris în istoria omenirii, prima pagină divino-umană.

Din viaţa cea nouă în Hristos s'au ridicat nebiruiţii martiri, mucenicii şi sfinţii de ieri şi de astăzi împreună cu nesfârşitele cohorte de credincioşi, până la ultimul creştin anonim dintr'un sat pitit la umbra Carpaţilor. Aceştia au îmbogăţit viaţa cu fapte bune de milostenie, cu neprihănire, cu gânduri şi cugete luminate, cu fidelitate în Hristos şi Biserică până la Jertfa supremă şi cu iubirea care nu cere nimic şi care dă totul.

Creaţia nouă ieşită din Inviere nu este o ipoteză, este reală, este actuală. Ea a schimbat zdrenţele omeneşti în haină de nuntă şi ea este prelucrată permanent de energia divină, prin sfintele taine al Bisericii, pentru a atinge plenitudinea voii divine. Ea este frumoasă, chiar şi în suferinţă şi încercare. Ea ne dă certitudinea că niciodată nu vom pieri sub piatra nedreptăţilor, oricât de grea ar fi aşezată peste firavele noastre trupuri.

Bucuraţi-vă şi iarăşi zic Bucuraţi-vă.ne spune Sfântul Apostol Pavel. Bucuraţi-vă că Hrisos a înviat, că El este cu noi prin Duhul Adevărului. Bucuraţi-vă: viaţa în Hristos este frumoasă, este limpede, este dreaptă, este curată şi sfârşeşte în lumina eternă a cerului, pe culmile Invierii.

BUCURAŢI-VĂ.
HRISTOS A ÎNVIAT!

editorial

George BĂLAȘU

DECADA LUPTEI NOASTRE

Așa a fost să fie. Am fost puțini, la început și necunoscuți. Am fost limitați în resurse financiare și neîncercați în gazetărie. Nu am avut partide politice, în spatele nostru și nici relații cu cancelariile oficiale ale statelor libere sau cu surse de influență politică sau economică. Si totuși am împlinit o decadă de luptă națională, cu această gazetă, în jurul căreia s'au strâns mulți din aceia pentru care românismul are o rezonanță spirituală profundă și plină de rodnicie.

Am biruit. Căci suntem prezenți și am depășit necazurile începutului, și am fost în stare să mărturisim pentru poporul românesc, adică să ne învrednicim de libertatea noastră. Numai în numele libertăților de care ne bucurăm în refugiul nostru politic și național, putem revendica eliberarea poporului român de sub jugul sovietic și comunist.

Aceste libertăți ale refugiului le-am învrednicit cu prezența și spiritul nostru luptător pentru dreptate; pentru dreptul poporului român la o existență istorică proprie și liberă de orice dominație străină și impusă prin forță și abuzuri.

Am biruit, pentrucă am crezut în idealurile noastre. Am spus adevărul și am apărat dreptatea cauzei românești. Am biruit pentrucă nu ne-am temut decât de Dumnezeu și nu de minciuni, falsuri, amenințări și curse înșelătoare pe care ni le-au pregătit adversarii, dușmanii poporului român.

Când am pornit la drum, nu aveam de partea noastră decât sufletul nostru românesc și credința în destinul neamului românesc. Stiam suferința și tragedia celor din țară, și nu ne-am lăsat răvășiți de plăcerile minore și ademenitoare ale exilului, ci le-am înfruntat cu dispretul nostru și ne-am legat unii de alții, înspre luptă și bătălii crâncene, cu curaj și putere de sacrificiu. De aceea, au venit atâția lângă noi, să fim împreună și să ne cuminecăm din veșnicia românească.

Am fost puțini și astăzi suntem mulți. Noi, aici, la gazetă, am fost motorul care a început să se miște și alții s'au prins de mersul lui, care s'a dus prin toate continentele să ducă glasul de dreptate al unui popor iobăgit, care se vrea liber, independent și suveran pe viața lui istorică. Si va fi liber. Noi nu am încetat bătălia noastră, alături de alții care mărturisesc adevărul, pe alte căi și cu alte mijloace, până când nu se va realiza eliberarea poporului român. Căci de aceea am pornit lupta. O decadă nu este decât o etapă, prima noastră etapă.

Intrăm în decada a doua, fără să ne însușim merite speciale. Singurul nostru merit este că am înțeles rostul nostru în lumea exilului, acela de a depune mărturie pentru cele ale noastre și a ne integra în magma etnică românească, pe calea cea adevărată a ființării noastre în această risipire din lumea liberă.

Vom continua să ne încredințăm speranțelor, adică unui viitor mai bun, mai drept și mai sănătos, pentru națiunea română și pentru lumea întreagă, în care să domnească și să înflorească puterile de creație, prin care se definesc culturile naționale și se structurează spiritualitățile.

Nu vom înceta lupta noastră, până în ziua eliberării poporului român și nu vom precupeți nici un fel de sacrificiu, pentru această eliberare. Potențialul luptei noastre crește mereu, odată cu cei ce ne înconjoară, ne ajută și sunt prezenți cu nelimitata lor credință în supraviețuirea românească.

Așa înțelegem noi drumul nostru și suntem răspunzători de tot ce facem, căci ne temem de Dumnezeu și nu vrem să facem decât voia Lui. Cu aceste gânduri pornim mai departe.

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

INTERDICȚIE DE DOMICILIU

Adrian B. COSMA

România de azi nu e o țară democratică. Nici nu poate fi atâta vreme cât se află sub ocupația unor miliții organizate, supraveghiate de Soviete. Dar odată liberă de această ocupație va putea fi România o țară efectiv democratică?

Apar semne, chiar și negru pe alb, că drepturile Românilor la propria lor țară sunt contestate, cu un fanatism demn de "profesioniștii" lui Arafat. O deslănțuire delirantă de ură paralelă și cu destrucția organizată, amintește azi de genocidul ascuns așa de perfid sub metafora "Nacht und Nebel", noapte și ceață.

Ceea ce a fost o metaforă sub care altădată era ascunsă acțiunea desființării oricărui viitor pentru un gen uman, se poate traduce azi prin "ura și destrucția" abătute cu cea mai strictă programare asupra altui gen, adică Românii. "Noaptea" este azi o noapte a sufletului provocată prin cultura intensivă a "urii", iar "ceața" este destrucția sistematică a oricăror urme care să amintească Românilor ce vor mai rămâne, că au avut o identitate istorică și spirituală. Acum, în pregătirea golirii României de cât mai mulți Români, în afară de ura concertată mondială după toate regulile artei în ultimii ani, paralel cu chinuirea prin frig și cele mai grele lipsuri, s'a început și distrugerea celor mai importante monumente istorice și spirituale salvate după atâtea secole de lupte și invazii devastatoare.

Pentru camuflarea acestei acțiuni tot mai intense de ură și destrucție programată la computer, se pompează de ani de zile o sufocantă "cultură patriotică" de seră, extinsă în valuri de versificări fără nici o urmă de valoare literară, închinate "patriei," și s'a înființat o instituție popular-colectivă, "Cîntarea României", menită să disloce tot ceea ce este artă superioară.

Revenind la "democrație" putem spune că față de ce se pregătește Românilor, termenul acesta este o cinică floricea de stil. In locul democrației s'a generalizat cu totul altceva prin propagandă. Ne gândim la versurile lui Eminescu: "Cu o ură ne' mpăcată mi-am șoptit atunci în barbă/Am jurat ca peste dânșii să trec falnic fără păs/Din pristolul dela Roma să dau calului ovăs".

"Ura" este boala grea răspândită de comunism și pe care o putem diagnostica sub tot felul de simptome, care aparent n'ar avea aceeași cauză: pacifist-omeniștii din Europa, așa zișii "liberali" din Statele Unite, asasinii tuturor "fundamentalismelor". Mai toată "intelighenția" occidentală practică ura prin scris și vorbă, în loc să aducă o "Bunăvestire".

Este aici vorba de o generală ură monoteistă, atee sau cu Allah, monopartinică, monoculoare, monoideologică, monoobsesională în cele mai opuse direcții, dar ură și nimic altceva. E vorba de imperiul tuturor acestor monocevauri, ca în visul lui Mohamed: "Iar din inima lui simte un copac cum că răsare,/Care crește într'o clipă ca în veacuri, mereu crește,/Cu-a lui ramuri peste lume, peste mare se lățește,/Umbra lui cea uriașă orizontul, îl cuprinde/Si sub dânsul universul într'o umbră se întinde". Monoteismul traductibil azi ca "ură generală" prin diverse confesii, a deslănțuit cea mai distrugătoare "monocrație" din istoria lumii.

Această monocrație a infectat și emigrația de Români din Occident. Astfel sunt Români care încep să pună anumite limite unei viitoare "democrații" în eventualitatea unei liberări a României. Bieții oameni, nu știu cât rău își fac, ce cobe sunt pentru propriul lor viitor.

In primul rând ar trebui să vină o verificare bob cu bob, până la al șaptzeci și șaptelea neam, a celor ce-ar dori să se întoarcă într'o Românie liberată, dacă aceasta se întâmplă într'un mic număr de ani. Dar pentru mai multă siguranță, se pare că democrația după 50 de ani de inexitență, ar trebui la nevoie amânată cu măcar 100 de ani, în vederea asigurării celei mai antidemocratice monocrații.

Lumea este amenințată cu dizolvarea "umanității" ei, prin monoideea monismului materialist. Este o armă cu multiple folosințe, directe sau indirecte. De pildă monoteiștii Arabi, care vor să distrugă Occidentul creștin, operează cu cea mai perfidă rezervație mentală: "noi folosim monoteismul ideologiei materialiste, contra câinilor de creștini, ca să ni-l apărăm pe Allah, și așa vrea Allah, noi suntem oamenii lui și pentru el putem face orice cu restul lumii". Titu Maiorescu, Românul, avea o maximă: "Mijloacele sfințesc scopul". Era un fel de-a gândi românește. Imperialismul monocratic de azi, fie sovietic, fie arab, fie ce-o mai fi, e servit de oameni care gândesc anti-uman: "scopul justifică mijloacele".

De aceea, pentru binele unei monocrații, s'a programat lichidarea Românilor prin cultura urii și destrucția culturii. Cea mai mare parte din Români s'ar socoti că încă în 100 de ani de anti-democrație ar dispărea, lăsând în urmă o minoritate în fosta lor țară, abrutizați în așa fel încât să poată fi niște sclavi absoluți.

In vederea unui astfel de "viitor", interdicția de domiciliu aplicabilă mâine Românilor din exil, și afișată cu cea mai crasă călcare de principii democratice, nu este altceva decât o formulă de introducere la împlinirea finală a programului de "Nacht und Nebel", aplicat genului uman al Românilor.

Dar Românii și-au apărat dreptul de domiciliu pe propriul lor pământ, lucrat de ei cu sudoare și apărat cu sânge în numele unui indestructibil drept de moștenire și proprietate. Din antichitate pământul de azi al Românilor a fost lucrat și apărat de oamenii locului, din moși strămoși. De aceea Românii care pregătesc azi certificate pentru "dreptul de domiciliu" de mâine intră ca agenți de eficiență în acțiunea de "Nacht und Nebel", împotriva celor cu drepturi reale din moși strămoși. Aceasta nu se cheamă "naționalism", ci pur și simplu drept de proprietate, scos din uz prin comunismul de ocupație dar care urmează să fie din nou pus în uzanță după ce se va termina acestă ocupație a monocrației unei monoidei, a monismului materialist, indiferent de toți fundamentaliștii care agită azi lumea și îl ajută. □

CĂTRE REDACȚIE

*VICTORIA, AUSTRALIA - Prin prezenta scrisoare vă facem cunoscut că am primit până acum (8 Aprilie 1986) ziarele din Octombrie anul trecut și până la Inauarie curent, inclusiv, de când am făcut abonamentul.

Noi toți de aici din Australia avem numai cuvinte de laudă cu privire la articolele din ziarul Dvs., îl citim cu sufletul la gură, savurând cu multă plăcere tot ce se scrie. Eu personal, ca și mulți alți Români de aici din Australia doresc să fim abonați la ziar, dar aflând diferența de timp la care noi îl primim, suntem dezamăgiți , pentrucă ziarul din luna Decembrie l-am primit pe la jumătatea lui Martie, iar cel din Ianuarie l-am primit astăzi 8 Aprilie 1986.

Vă dați seama ce simțim noi de aici, din Australia, când citim noutățile cu trei-patru luni întârziere. In acest sens nu putem participa la nici o acțiune a Dvs. și a Românilor din exil, fiind decalați și handicapați de timp.

Rog pe această cale, să îmbunătățim legătura dintre editor și cititor, să ne trimiteți ziarul cu avionul, (PAR-AVION), și dacă trebue plătită diferența de clasă am dori să știm cât costă, sau găsită o altă modalitate.

Repet, dacă ziarul ar sosi mult mai repede s'ar înmulți numărul abonamentelor.

J.P. NEAGOE

*MELBOURNE, AUSTRALIA - Din îndepărtata Australie vă scriu câteva rânduri pentru a vă mulțumi pentru slujba pe care o faceți pentru noi, Românii din pribegie. Ziarul se bucură de o prestigioasă popularitate aici, în Australia. Totuși, există un aspect negativ, nu referitor la publicație, ci la distribuirea ei. Inteleg că datorită poziției geografice a Australiei, noi cei dela marginea lumii suntem văduviți într'un fel de regularitatea ei. Vă rog dacă este posibil, să-mi trimiteți ziarul Par Avion, și dacă este nevoie, vom plăti diferența.

Vă mulțumesc anticipat și vă doresc succese,

Marcu HOBAFCOVICH

*SAO PAOLO, BRAZILIA - Eram în școală, într'un orășel de pe malurile Dunării și ni se preda că patriotismul are acum un sens mai larg. Patriotismul socialist depășește limitele dragostei față de țară, întruchipează aspecte noi, se definește și prin fapte eroice de muncă, de solidaritate internațional socialistă. Astăzi, partidul îl definește pe patriot și prin promovarea propagandei comuniste.

Academia "Stefan Gheorghiu" din București, forum al educației comuniste, de făurirea omului de tip nou, activează sub indicațiile marelui gânditor și patriot român, fiu din tradiționalul locaș de cultură Scornicești. Aici se plămădește omul de tip nou. Tineri fără formație intelectuală definită, intelectuali fățarnici sunt meticulos îndoctrinați în minciună și dispreț față de legile firești ale vieții. Sunt învățați să mintă, să denunțe semenul său, să muncească orbește când partidul le-o cere, să fie gata să ia asupra lor greșelile făcute de partid, să fie promotori ai propagandei comuniste în străinătate.

In general, sunt școlarizați și tovarășii care vor reprezenta țara în afară. Aceștia trebuesc să aibă un bun nivel politic, să prezinte în toate ocaziile, că țara stă pe roze, să afirme că drepturile omului sunt garantate în țară, să se infiltreze în exil pentru a fi controlat, să informeze starea de spirit și preocupările exilului. Azi, fiecare exilat are dosarul său în țară întocmit de acești reprezentanți, ajutați de agenții lor.

Suntem slabi, suntem cititori ai unor ziare scrise de foști "scribi" care până mai ieri lăudau regimul din țară, și azi ne fac nostalgici pentru plaiurile natale... Este timpul să fim mai înțelepți, să gândim mai profund, să fim uniți și coerenți, așa ne respectăm pe noi, ne respectăm originea. Pe acești reprezentanți "inspectori de cadre", pentru ceea ce fac, pentru ceea ce reprezintă, să-i izolăm moral, căci merită cu prisosință.

I.CIGAREANU

DECENIUL, MICRO-UNITATE A ISTORIEI

—— M. F. ENESCU ——

Istoria se măsoară după o graduaţie de unităţi, deceniul, 25 de ani, semicentenarul, centenarul, mileniul. La acestea Karl Jaspers adaugă bi-mileniul ca perioadă axială a istoriei.

O micro-unitate, deceniul, poate determina sensul unui secol. Aşa a fost deceniul 1789-1799 cu Revoluţia Franceză. Aşa este deceniul 1935-1945, cu ciclul de războaie secundare, Etiopia, Spania, China, cu dispariţia Austriei, Ceho-Slovaciei, Albaniei şi a Societăţii Naţiunilor odată cu Tratatul dela Versailles. Toate au debuşat în cel de al doilea mare război care a răsturnat ordinea mondială. In exilul românesc, monedă imperfectă, deceniul contează mai mult decât în timpuri normale. Deceniul 1976-86 este marcat de o publicaţie, "Cuvântul Românesc", cu direcţia şi redacţia în Canada, la Hamilton, şi cu o bifurcaţie în Statele Unite, la Chicago.

Contra prevederilor negre după ce a apărut radio şi apoi televiziunea, presa şi-a păstrat întreaga influenţă în opinia obştească. Cetăţeanul vrea să vadă ştirea aflată la radio sau la televiziune confirmată de litere tipărite în gazeta preferată. Cuvântul imprimat durează. El angajează la răspundere şi consecvenţă altfel decât cuvântul de o clipă la tribună, la microfon sau de pe micul ecran al televiziunii. Cuvântul rostit se resoarbe în aer şi poate fugi de răspundere. Cuvântul scris rezistă în pagină ca o gardă care nu se predă şi nu moare.

Există, e` adevărat, un dicton care onorează pe Români: "pe unde iese cuvântul, iese şi sufletul". Acesta este şi un angajament dar şi o admonestare metafizică pentru acei care nu-l respectă. Mai direct corespunde realităţii vechiul dicton francez: "La plume est serve, la parole este libre". El determină puterea mai mare a cuvântului scris decât a celui auzit, şi îi condiţionează greutatea în cultură. Căci presa scrisă este marele dinam al culturii.

Periodicele sunt în lumea civilizată instrumentele instituibile ale luptei pentru idei. Interpretarea ideilor propagă marile polemici, imbold la înnoire în cultura modernă. Gânditori şi scriitori celebri au dat în coloanele periodicelor bătălia intelectuală care ilustrează Istoria Secolului XIX şi a acestui secol. La noi, să amintim mari oameni de cultură sau politici, în acelaşi timp mari gazetari cum au fost Eminescu, Hajdeu, Maiorescu, Dobrogeanu-Gherea, Aurel Popovici, Stere, Duca, Goga, Manoilescu, Madgearu, Crainic, Nae Ionescu, Moţa, Gârcineanu. Lupta pentru idei şi corolarul ei ineluctibil, polemica, fac parte din ultima epocă a culturii europene.

In exilul românesc presa proprie este singurul mijloc de a ţine contactul cu existenţa românească, risipită peste continente şi abia suflând în ţară. "Cuvântul Românesc" este punctul central de contact al exilaţilor cu actualitatea românească. De un deceniu "Cuvântul Românesc" apare punctual în fiecare lună în 24-32 de pagini imprimate. In delăsarea exilului asemenea scrupul de lucru bine făcut şi la timp, este o adevărată minune. Cum a reuşit o mică echipă la început fără experienţă profesională, să facă o mare gazetă aşteptată cu nerăbdare? Căci o altă minune, ţinând seama de susţinerea pecuniară redusă a publicaţiilor în exil, este mulţimea de abonaţi platonici din toate continentele. Cea mai mare gazetă din exil există prin ea însăşi, fără fonduri naţionale sau internaţionale politice şi culturale ale exilului. Astfel cu aceste trei minuni, s'a realizat pe platforma "Cuvântului Românesc" un gen fecund de unitate românească. Ce este deci "Cuvântul Românesc" în raport cu presa românească de altă dată? El este un aliaj ingenios între "Cuvântul" lui Nae Ionescu în privinţa gazetăriei de idei, "Universul" lui Stelian Popescu ca informaţie generală, şi "Vremea" fraţilor Donescu în partea dedicată revistei culturale. Cu aceste trei posturi adaptate la spiritul timpului, "Cuvântul Românesc" a şters cu o profundă echitate, graniţele echivoce dintre dreapta şi stânga. El a devenit astfel un monitor al exilului şi un far în orientarea viitoarei democraţii naţionale.

Ce să-i urez "Cuvântului Românesc" la împlinirea primului deceniu de viaţă? Să fie fruntaş al presei naţionale pe pământul românesc, în capitala ţării. Si să vadă urmaşii de departe cum străluceşte în litere uriaşe luminoase numele "Cuvântul Românesc" în vârful unui palat de 24 de etaje. □

CUM AM ÎNCEPUT

Urmare din pag. 1

major al cuvântului. Aşa se face că în loc de profesionalism, am început să scoatem "Cuvântul Românesc" mai înainte de toate de pe o poziţie de trei factori: în primul rând voinţă, în al doilea rând un nemărginit spirit de realizare a ei şi în al treilea rând o mare determinare pentru sacrificiile de tot felul legate de o gazetă scoasă în diasporă. Ar mai fi de amintit şi de accentuat că, ne-căutând subvenţii sau patronaje materiale cum în asemenea cazuri se obişnuieşte, a fost un început prin noi înşine, un lucru la care am rămas până azi.

In spiritul celor de mai sus, începutul a fost trasat pe câteva puncte călăuzitoare, care vor constitui axa şi obiectivele "Cuvântului Românesc". Considerând că exilul trebue să fie mai înainte de toate un front comun de luptă al tuturor pentru problemele de viaţă şi de moarte ale ţării, ne-am angajat în a milita pentru un spirit naţional supra-partinic. Atâta timp cât ţara confruntă problemele prin care trece, unitatea de acţiune pentru ea, trebue să depăşească veleităţile legate de un partid sau altul. Suntem în zile când nu luptăm pentru ţară în numele unui partid ori a unei formaţii oarecare, ci în numele sângelui din noi şi a răspunderilor pe care le avem ca Români. Răspunderi care exclud antagonismele şi ne vreau una în cuget, în simţire şi în acţiune.

Ce-a urmat timp de zece ani confirmă principiul adoptat dela început că, aplicarea bunului simţ în ceea ce faci este o cheie a succesului. Acest bun simţ, ceilalţi factori amintiţi şi o animatoare simţire românească, ne-au fost singurul capital la dispoziţie. Toate celelalte au început dela zero. Formalităţi, înzestrare cu echipament, un spaţiu de lucru, colaboratori şi alţi oameni de important ajutor, n'au fost deloc probleme uşoare. In funcţie de ele, primul număr al acestei gazete, Mai 1976, a arătat modest şi n'a fost cine ştie ce, ca material. Dar cu toate acestea a fost bine primit, pentru simplul motiv că din el radia ceva plăcut cititorilor. Mai cu seamă în sensul că s'a putut vedea şi simţi că "Cuvântul Românesc" este pus în slujba ilustrării şi atacării problemelor vitale româneşti legate de impostura din ţară, că militează pentru un spirit de ne-abdicare în faţa acestei imposturi şi că, deci, nicidecum nu este doar o altă publicaţie dedicată beştelelilor din diasporă.

Din Mai 1976, înainte, "Cuvântul Românesc" a crescut cu fiecare număr şi în calitate şi în preţuire şi în număr de cititori, şi ţinem să continuăm pe acest drum.

Ultimul ţel este eliberarea ţării. Ca oricare alt Român, care-şi poartă ţara în inimă şi gânduri cu un simţământ de înaltă demnitate, "Cuvântul Românesc" perseverează fără răsuflare şi pe mai departe spre acest ţel. Aceste ultime cuvinte cuprind mesajul nostru la a zecea aniversare a acestei gazete.

Eugen BÂRSAN

"IVANUL CEL TERIBIL" NU-I IVAN ŞI NU-I TERIBIL

După ce ani de zile s'a dat huţa pe scările justiţiei, John Demjanjuk, un muncitor dela o fabrică de automobile din Cleveland, şi-a pierdut cetăţenia şi-a fost trimis burduf în Israel ca să fie judecat ca criminal de război.

Un cetăţean american, născut în Ucraina, trimis în Israel ca să fie judecat pentru crimele ce le-ar fi comis în Polonia....un amestec de patru ţări, trei continente şi legea Holtzman vânând strigoi după patru decenii.

John a susţinut tot timpul că e victima unei identităţi greşite şi că toată acuzarea se bazează pe falsele informaţii furnizate de Uniunea Sovietică.

Autorităţile americane nu l-au crezut şi i-au luat cetăţenia pe motiv că n'a completat corect cererea de imigrare. A obţinut-o "fraudulos" afirmă INS.

In schimb, confraţii din Israel, întru căutarea adevărului şi fără teama de a fi acuzaţi că-s "antisemiţi", dezvăluie unele mărturii în favoarea acuzatului:

Agenţia de presă UPI reportează din Ierusalim:

"Elias Rosenberg, unul dintre supravieţuitorii lagărului de concentrare dela Treblinka, Polonia, a mărturisit celor dela 'Jewish Historical Documentation Center' din Viena că 'Ivan cel Teribil' a fost omorît în timpul unei revolte făcute de deţinuţi în anul 1943."

"Câteva persoane--mărturiseşte E.R.--au intrat cu forţa în bărăcile gardienilor unde, printre alţii, dormea şi Ucrainianul Ivan, şi l-au bătut cu săpile până la moarte."

Martorul continuă: "O declaraţie semnată sub jurământ se găseşte în mâinile celui ce-a condus centrul de documentare, Tuvia Friedman care, actualmente, se află în Haifa, Israel."

Alt supravieţuitor, Garcia Ribes, azi în Spania, confirmă, pe bază de cărţi şi documente că Ivan a fost omorît la 3 August 1943.

Ziarul studenţilor dela Universitatea "Bar Ilan" din Tel Aviv, publică o altă mărturie: "...prizonierii l-au omorît pe Demjanjuk şi alt gardian în timpul revoltei din 1943, şi că ei au aruncat trupurile în foc."

In Ramla, Israel, judecătorul a cerut autorităţilor să se examineze cu atenţie noile dovezi care afirmă că Ivan n'ar fi Ivan.

Ministrul justiţiei, d. Yitzak Feinberg, refuză să comenteze, dar a adăugat: "...nu credeţi tot ce citiţi". (ce putea spune altfel? N.R.)

Nu ştim care va fi sentinţa, dar dubiul că un om nevinovat a fost acuzat pe nedrept va rămâne.

Faptul că izvorul minciunilor este comunismul, nu-i de mirare.

Grupul românesc a trecut prin aceeaşi experienţă. Ziarele comuniste, cu ajutorul Mamei Vitrege Ortodoxe, l-au acuzat pe Episcopul Trifa pe baze de "documente" şi fotografii falsificate, de toate crimele începând cu scufundarea Titanicului; dar, după ce i s'a luat cetăţenia (la fel ca şi lui J. Demjanjuk) şi-a plecat în Portugalia, acuzaţiile au dispărut ca fata încuiată în cufărul lui Hudini.

In cazul Episcopului Trifa, scopul comuniştilor era să acapareze Vatra şi să înhame bisericile la căruţa propagandei moscovite.

In cazul lui John Demjanjuk scopul Moscovei e să ne destrame ţara adoptivă. Comuniştii seamănă minciuni ca să culeagă ură între grupurile religioase şi naţionale din Statele Unite şi Canada.

Stroe MOLDOVANU

AŞEZAREA NOASTRĂ

Urmare din pag. 1

credinţelor noastre, cu care am poposit în lumea liberă. Nu am venit să cerşim, ci să dăruim, să ne împreunăm cu alţii în aspiraţii şi luptă. Disponibilitatea noastră sufletească este uriaşă şi inepuizabilă, pentru o fraternitate omenească, pentru o fraternitate a neamurilor şi pentru o spiritualitate creştină. Ordinea lumii în care credem şi mărturisim este o ordine creştină, o ordine a spiritului, deci a libertăţii, dar o libertate iluminată de Fiul lui Dumnezeu, şi încărcată de răspunderi.

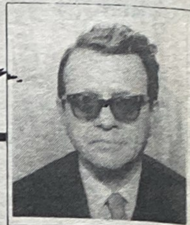
De aceea, am venit şi ne-am aşezat aici, să depunem mărturie pentru credinţele noastre, să dăm de ştire şi altora. Să ne destăinuim altora şi să descifrăm gândurile, faptele şi cugetele altora, ca să putem fi împreună şi să legăm frăţie cu alţii. Ca să nu fie zadarnică viaţa noastră în veac, ci bogată în rodurile bucuriilor simple, drepte şi mântuitoare.

Toate acestea le spunem celor de bună credinţă şi care au cugetul curat, cu doriri de înfăptuiri bune şi dreptate, ca să ştie că noi suntem alături de ei, întru toate, şi îi vrem şi pe ei alături de noi, întru toate.

Ion HALMAGHI

SFÂNTA TINEREȚE

Constantin MACRI

Copleşitoare sunt împrejurările în care se poartă bătălia pentru ELIBERAREA PATRIEI.

Oriunde privim în orizont, la mari depărtări, ici colo câte un licăr de speranță.

Niciodată nu ne-a cuprins desnădejdea. Suntem făuriți din acea armătură de fier a unei generații care a crezut și va crede până dincolo de mormânt în Invierea Patriei Româneşti. Morții noştri dragi sunt acolo şi marii martiri ai istoriei româneşti contemporane, Iuliu Maniu şi Corneliu Zelea Codreanu, ne cheamă să le aprindem o lumânare şi să punem o cruce la mormintele lor părăsite.

Tot ce e simțire românească, trebue să se înfioare la amintirea calvarului lor. Pe Golgote deosebite, dar sub acelaşi cer care s'a deschis şi pe acelaşi pământ care s'a cutremurat în fața imensei cruzimi şi nedreptăți ce s'a săvârşit.

Lecția sincerității şi a autenticității morale profunde, dela aceşti doi mari Români am învățat-o.

Vor trece secole de istorie românească şi crima săvârşită împotriva lui Iuliu Maniu de către comunişti şi aliații lor (văzuți şi nevăzuți) nu se va putea uita, după cum nu se va putea uita sugrumarea şi apoi împuşcarea pe la spate, de către plutonierul de jandarmi Sârbu, a unui om absolut nevinovat care executa deja o pedeapsă de condamnare la închisoare, absurdă şi nedreaptă.

Să privim cu curaj istoria în față. Trecutul, prezentul şi viitorul.

Si Codreanu s'a înşelat cu privire la Hitler şi Maniu s'a înşelat cu privire la aliați, mai ales cu privire la politica lor față de Răsăritul european în general şi România în special.

Toți cei care au înşelat speranțele oamenilor politici români, au înşelat şi trădat până la urmă Europa şi Occidentul civilizat în general. Dovadă este actuala situație politică din lume şi în special din Europa răsăriteană.

Fără înțelegerea criminală dintre Hitler şi Stalin, din August 1939, cel de al doilea război mondial ar fi putut fi evitat. Fără această înțelegere n'am fi pierdut nici Basarabia, nici Bucovina de Nord, şi pentru câtva timp nici Transilvania de Nord.

Ințelegerea dintre Hitler şi Stalin din August 1939 are o teribilă valoare de simbol negativ al secolului XX. Aceşti doi mari tirani şi criminali au presărat holocausturi pe pământul bătrânului nostru continent. Ele încep cu cel deslănțuit în "anii marii cotituri" (1929-1932), începutul colectivizării agricole (Ucraina singură a dat 3 milioane de victime), cu anii epurărilor staliniste şi hitleriste (ce bizară cronologie) se continuă cu holocaustul populației evreieşti, deplasările de populație, Tătarii din Crimeia, Germanii din Silezia, Polonezii din Est. Katinul rămâne ca un permanent "memento", şi continuă şi azi ca o sfidare, ca o mânjire cu noroi şi ruşine a obrazului întregii umanități în Afganistan. Iar dacă mai e nevoie de argumente în plus, putem aminti şi de Cambodgia, de foametea din Etiopia şi de terorismul internațional.

Nimeni nu s'a jucat mai brutal cu sufletul oamenilor, cu idealurile lor, ca aceşti doi mari criminali, Hitler şi Stalin. Dar unde sunt elevii lor de ieri şi de azi?

Nazismul s'a autoconsumat şi a pierit în neantul istoriei, stalinismul însă a făcut şcoală prin cultivarea sistematică a josniciei din om. Sistematică pentrucă se ascunde şi se ascunde permanent în spatele unui pretins ideal de reformă socială pentru realizarea justiției sociale.

In numele acestei legitime aspirații s'au strecurat prin fraudă la cârma Angoliei, Cambodgiei, Etiopiei, Nicaraguei, etc., mici grupuri oligarhice setoase de putere, de confort, de adulație. Aceşti "lideri" de stânga nu au nimic sfânt în ei şi odată ajunşi la putere este exclus s'o mai abandoneze, recurgând după modelul inaugurat de Stalin, la nevoie, la împuşcarea şi celor mai apropiați colaboratori. Deținerea puterii şi supremației este legea numărul unu, pentru care, la nevoie, se face apel la fratele cel mare (Big Brother) care-şi trimite rapid tancurile, ca la Berlin în 1953, în Ungaria în 1956, în Cehoslovacia în 1968, în Polonia de azi, şantajată permanent cu aceste precedente.

Problema legitimității puterii este problema de bază a regimurilor comuniste de pretutindeni.

Aceasta a strigat-o cu disperare sfânta noastră tinerețe, în auzul tuturor forurilor internaționale.

Unde există oriunde pe pământ un regim marxist-leninist, este sigur că s'a autopropulsat prin fraudă, teroare sau demagogie în contra voinței majorităților populare. Nici haosul economic nu este o măsură străină de panoplia mijloacelor comuniste. Orice este permis dela minciuna sfruntată până la asasinatul discret, numai pentru a accede la putere.

Ce loc ocupă România în acest joc tragic al aleatorului istoric? După opinia presei internaționale, după opinia oamenilor politici care au vizitat-o recent, după relatările călătorilor veniți de curând din țară, după scrisorile transmise şi care au scăpat de filtrul cenzurii, situația României este cea mai tragică din toată Europa, cea mai rea din toate țările "lagărului". Cum s'a ajuns aici?

Tragedia care a început cu pumnul lui Vâşinski izbit în masa regelui în Martie 1945, care a continuat cu cei doi ani de foamete (46-47) apoi cu arestări în masă, schingiuiri, canal, închisori, procesul lui Iuliu Maniu şi alterarea totală a calității vieții oamenilor, obligați să trăiască 3-4 familii în cuprinsul aceluiaşi apartament, cozi la magazine, postul Festivalului, opulența şi răsfățul Nomenklaturii şi a odraslelor lor, construcții faraonice pentru uzul propagandei şi înşelătoria bunului simț, total dispreţuitoare de nevoile specifice ale omului, toate încoronate de o cupolă masivă de totală supunere ideologiei de partid, au condus finalmente la înfățişarea unei Românii cancerizate psihic, ulcerată moral şi decăzută economic.

Toate acestea se datoresc dictaturii de partid, incompetenței şi mai presus de toate, imposturii generalizate.

Reluând firul tradițiilor de luptă a sfintei tinereți româneşti, apare deci ca o primă datorie de conştiință a Românilor de pretutindeni de a lupta pe toate căile pentru democratizarea vieții politice din România.

In România de azi nu se cunoaşte un om promovat pentru capacitățile lui profesionale sau rezultatele lui în muncă. Toți directorii mari sau mici, preşedinții de diverse consilii, toți şefii, toți miniştrii, sunt selecționați de partid şi confirmați de securitate. Nici o preocupare, de ce e în stare să facă, ce studii are, nimic nu contează decât criteriul coteriei, de gaşcă de partid şi a "blatului" cu securitatea.

Nouăzeci la sută din cauzele dezastrului economic în care se află în prezent România, se datoresc incompetenței crase a cadrelor folosite în posturile de comandă şi decizie. Chiar dacă se va susține (şi se vor apăra în viitor unii, astfel) că N.C. a dispus şi a hotărît, un om cu cap, un om cu suflet, un specialist ştie să "fenteze" măcar în parte dispozițiile noului Caligula şi să amortizeze consecințele nebuneşti, manevrând astfel ca lucrurile să se desfăşoare la cel mai mic rău posibil. Se pare că în puține cazuri s'a întâmplat chiar aşa. In altele, însă în cele mai multe, unii subordonați, dintr'o ură ascunsă sau egocentrism total, ca să demonstreze "Sefului" cât e de alături cu drumul, au făcut exact ce li s'a spus, conştienți că fac o imensă greşeală tehnică, de proiectare, de avizare, etc.

Tinerețea mereu reînnoită a neamului românesc strigă după o democrație şi o competență. Să credem nemărginit în această eternă tinerețe românească, oricând susceptibilă de vitejie. Prietenii ca şi duşmanii cunosc aceste două caracteristici de bază ale sfintei noastre tinereți: rigoarea morală şi pasiunea frumosului.

Astfel trăim noi în prezent permanent, şi pregătim un viitor măreț României. Aceasta este rațiunea vieții noastre.

Chiar dacă realitățile ne desmint, chiar dacă purtăm cicatricele trecerii prin infern, chiar dacă ne dor amintirile, Tara e mai presus de toate şi Neamul e inalterabil şi nemuritor.

Am simțit-o ieri şi o simțim şi azi, când slăvim în gând strălucirea României viitoare. □

LA ANIVERSARE

Aurelio RAUȚĂ

Sunt un colaborator sporadic, dar un cititor, al acestui ziar destul de silitor şi mărturia mea de admirație pentru această operă, unică în exilul românesc, poate fi luată ca sinceră şi dreaptă.

Să faci un ziar aici în străinătate, nu este greu, probă zecile de încercări, fiecare din ele cu un succes limitat şi în timp şi în valoare.

Dar să faci un ziar, de dimensiunile şi densitatea Cuvântului Românesc, este foarte greu. Si iată, că o mână de oameni, au pus dela ei tot şi sufletul, şi inima şi munca şi banii şi au reuşit să dea exilului românesc un exemplu unic. Să sosească, în fiecare lună, punctual, timp de zece ani mesagiul unei lupte neîntinate de nimic şi fără semn de oboseală.

Dar mai mult decât atât: Cuvântul Românesc a reuşit să închege o familie, familia cititorilor acestui ziar. Am ajuns să cunoaştem pe toți colaboratorii ziarului, să le aşteptăm cuvântul, mai ales al acelor care ne trimit mesagiul lor fix şi ca timp şi ca loc, în fiecare număr. Dar s'a ajuns la un fel de comuniune între cititori, care se simt frați, numai pentrucă citesc acest ziar.

Cum s'a întâmplat această minune? Nici chiar făuritorii ei nu pot răspunde! A fost o rază de lumină, coborîtă din văzduh, care s'a îndreptat spre mănunchiul acela de oameni, care acum zece ani au plămădit acest aluat neprihănit şi pe care îl frământă, în fiecare lună şi ni-l trimit nouă, totdeauna sub altă formă şi sub alt înțeles.

Cui ar trebui să îndreptăm ruga noastră, ca acest izvor să continue să ne trimită apa vie, în fiecare lună şi să ne mențină treji în lupta noastră, neegală, cu cei ce ne-au schimbat sufletul țării noastre?

Din această țară, care cunoaşte bine luptele ideale şi neegale, eu le urez tuturor făuritorilor acestui ziar, viață lungă, ca să ne țină vie flacăra luptei noastre pentru libertate.

DESPRE UN EXIL ÎN EXIL

Vintilă HORIA

Atâta suferinţă, atâta uitare, nu sunt de ajuns. In fiecare an cineva strânge funia subţire, a trăi devine tot mai greu, a respira tot mai problematic. Nu e de ajuns că suntem în exil, că am pierdut tot ce puteam pierde. Trebue să fim puşi la încercări tot mai grele, să dăm socoteală de tăria sau de slăbiciunea noastră, fiecare în parte, ca şi cum a trăi în exil înseamnă a reprezenta, a prilejui o dovadă, a te constitui în pildă către sus sau către jos. Exilul, se spune, e o situaţie limită. Intr'adevăr, pe această frontieră, în faţa "deşertului Tătarilor", ni se ia zilnic măsura îndeletnicirii de a fi. Nimic nu e de ajuns, pentrucă posibilitatea omului de a suferi este fără limită. Pe aceeaşi latitudine, cei din ţară sunt supuşi în fiecare iarnă la încercări tot mai grele, în faţa frigului şi a foamei, a lipsei de libertate, a umilinţelor de tot felul. Nimeni n'ar fi crezut ieri că funia de azi ar fi fost posibilă şi suportabilă. Cineva strânge de ea tot mai tare, durerea pare a fi insuportabilă, însă cu timpul devine un fel de a trăi o stare de fapt, care nu e niciodată ultima. Dacă Infernul lui Dante avea nouă cercuri, şi cel din urmă era dominat de un frig înspăimântător, exact la fel ca în România în timpul iernii, de fapt infernul pe pământ, viaţa într'o republică socialistă, chiar dacă a atins cel de al nouălea cer, va trece peste el, şi mâine va fi mai rău decât azi, într'o întrecere în suferinţă care nu are măsură. O situaţie limită, în acest sens, e o situaţie fără limită.

In exil, în schimb, încercarea, deslimitarea suferinţei, e mult mai subtilă. Rezistenţa însăşi în iubirea de ţară, în respectul valorilor tradiţionale, în voinţa de a rezista cu orice chip oricărui fel de tentaţie, în perfecţionarea individuală care este existenţa fiecăruia dintre noi în ţările şi meseriile din care ne-am refăcut, devin tot mai teribile şi mai greu de suportat. Pentrucă un fapt nou s'a produs printre noi. Cei care am creat exilul, cu pasiunile, cărţile, recompensele şi instituţiile lui, am început să îmbătrânim. Unii au plecat de mult pe lumea cealaltă. Intemeietorii sunt înlocuiţi încetul cu încetul de oameni noi, unii dintre ei născuţi şi crescuţi sub comunism. E mult mai uşor azi să fii exilat, decât ieri. Multora li se pare normal să scrie româneşte în felul stricat pe care comuniştii ne-au silit să-l adoptăm, cu scopul de a minoriza şi de a îndepărta limba românească de propriile ei făgaşe ortografice. Alţii ajung într'un Occident care, în anumite locuri, nu mai seamănă cu o lume liberă. E dominat de filosofii şi de stiluri de viaţă destul de apropiate de fantomele filosofice şi vitale din lumea socialistă. E mai bine din punct de vedere alimentar şi mai rău din alte puncte de vedere.

Decadenţa occidentală nu mai e un concept livresc, e o realitate vizibilă, ca si cea orientală.

Disperarea ia atunci proporţii insuportabile, atât pentru cei ce ne aflăm aici de patru decenii, cât şi pentru cei ce sunt botezaţi în exil în 1986. Se pare că agenţi de tot felul încearcă să grăbească procesul de descompunere al primului exil. Biserici, biblioteci, publicaţii sunt pe punctul de a schimba de mână, vreau să spun de minte şi de înclinaţii. Locuri unde s'a păstrat cu un fel de valahă sfinţenie esenţa românească, religioasă, literară, socială, încep să alunece către mizeria unificatoare. In mod conştient sau inconştient, propter imbecilitatem, vreau să spun datorită slăbiciunii care e legată de acumularea anilor pe umerii exilului, vechi rezistenţe creatoare, demne de a fi date de exemplu peste secole, se clatină în furtuna degradantă şi ameţitoare. Unii se lasă cumpăraţi, alţii vor să creadă că a fi naţionalist înseamnă a colabora cu infernele de dincolo de frontierele cu răul. Unii nu mai ştiu cine sunt, alţii ştiu că li s'a terminat puterea, în cadrul unei entropii în care turburarea apelor coincide cu lipsa de informaţie şi cu sleirea energiilor. Preoţii înşişi, unii dintre ei, cred în posibilitatea de a juca pocker cu diavolul, în speranţa absurdă de a câştiga ceva până la urmă.

Am ajuns să mă exilez în propriul meu exil ca să pot continua în a fi. O citadelă în cetate, la capătul pământului, pe ultima stâncă, deasupra abisului. Imi aduc aminte de o lungă conversaţie pe care am avut-o acuma aproape douăzeci de ani cu teologul Karl Rahner. In mod surprinzător mi-a spus atunci:

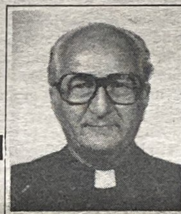
- Biserica va trebui să se retragă de lume, să se închidă; numai în acest fel îşi va putea păstra neatinse valorile ei cele mai preţioase, cu scopul de a le scoate la iveală atunci când timpurile îi vor fi din nou favorabile. Infruntarea cu ideile de azi nu are nici un sens, căci poate fi învinsă în această polemică.

Scurt timp după aceea a susţinut exact contrariul, într'un articol care mi-a căzut întâmplător în mână. Biserica nu poate lua parte la concursurile ideologice ale secolului. Insă, întocmai unei esenţe bine păstrate în coaja ei de nucă eternă, va aştepta timpul prielnic ca, din nou, să dea roade.

Esenţele, în general, pot fi murdărite şi chiar învinse de existenţe, dacă acceptă să se coboare la nivelul lor. Tot aşa şi esenţa românească. Nu e timpul favorabil pentru o înfruntare cu materialismele pieritoare. Nu putem colabora cu materialismele, venite din mlaştinile secolului trecut şi purtate către o falsă victorie de partide politice şi de ideologi fără noimă. Tot ce se întâmplă în ţară şi în celelalte ţări cotropite, e fals, aşa cum e fals răul şi infernul, replici ale binelui, însă situate în minus, dincolo de viaţa reală. Stiinţa e pe cale să dărâme orice fel de edificiu construit din materialisme. O nouă ştiinţă va fi capabilă să elimine răul şi să repună omenirea pe drumul ei normal. Ideea de Românie va renaşte şi ea într'un timp apropiat, atunci când nu va mai rămâne nimic din degradarea socialistă a lumii. Exilul în exil poate, astfel, să însemne o concentrare în sâmbure, o posibilitate de a fi pentru timpurile care se apropie şi care nu vor semăna cu caricaturile sângeroase care ocupă azi ecranele, paginile, microfoanele, parlamentele lumii. Exilul în exil, cel puţin pentru mine, poate fi o corectă întoarcere la viitor, având în vedere că acesta nu e decât un trecut pus la încercare. Ca şi noi.

POPAS FESTIV

Pr.Dr.Petre POPESCU

La acest popas atât de însemnat, mă duc cu gândul la capătul drumului, la ziua când acest ziar românesc a văzut lumina. De atunci l-am însoţit în drumul lui spre cele înalte, cu puţinătatea şi cu contribuţia mea sporadică. Dintre cei ce l-au susţinut cu slova, cu entuziasmul şi cu spiritul de jertfă, eu sunt cel din urmă.

La acest popas scriu totuşi, pentrucă în această curgere de vreme idealul turnat în paginile lui s'a împletit cu idealul meu şi i-am fost în acelaşi timp şi admirator şi colaborator, prieten bun cu care e plăcut să mergi la drum.

Această flacără, "Cuvântul Românesc" s'a aprins sub întunericul greoi şi apăsător al vremurilor, în indiferenţa culpabilă a celor ce ne-au dat nici chiar pe un blid de linte, sub umilinţa generaţiei care a crezut şi a iubit nebuneşte pe Dumnezeu şi pământul românesc şi în fine s'a aprins într'o vreme când România, România cea adevărată nu mai exista oficial pe harta Europei, ci numai ca un satelit al Moscovei, lovită, stoarsă, chinuită, ciuntită, iar poporul cel frumos şi sănătos la trup şi la suflet, nu se ştie prin ce miracol mai supravieţuieşte spiritual şi fizic.

Această flacără s'a aprins să tresalte inimile româneşti, să întreţină în secret o sfântă speranţă în vremuri mai bune şi mai drepte, să aprindă dorul de a trăi virtuţile ancestrale româneşti, într'o lume mânjită cu ipocrizie, mânjită cu minciuni, şi cu imoralitate.

Această flacără a luminat şi a trecut graniţe, până acolo unde omul nu mai are nici un drept. Ea a fost şi căldură, căldură de viaţă, dragul de a trăi onest, dragul de a munci, dragul de a visa...

"Cuvântul Românesc" în aceşti 10 ani a fost un stindard naţional, ce nu s'a lăsat să fie strivit de opresor, ci cu faldurile lui desfăcute, stă astăzi solemn în fruntea Exilului Românesc, îndemnând, crezând, şi nădăjduind în libertate şi dreptate pentru România şi Neamul Românesc.

Din slovele lui ce au văzut lumina tiparului, ca într'o vatră de jăratec, s'a aprins dragostea de Biserică şi dragostea de Neam şi Tară. Aceste slove poartă în ele sufletul celui ce le-a scris, celui ce le-a rupt din însăşi fiinţa sa, poartă titlu de nobleţă românească.

Paginile "Cuvântului Românesc" sunt pagini de entuziasm, de lirism, dar şi de suferinţă. Să fii cronicarul durerilor şi chinurilor unui neam, să strigi de pe culmi, de pe ziduri, să stai mereu cu lacrima pe obraz şi să simţi că nu eşti înţeles şi auzit, această suferinţă este mai teribilă decât oricare suferinţă fizică. Cuvântul este totuşi semănat. Este destinul frumos al plugarului să semene întru nădejde şi binecuvântare. Acest cuvânt mai poartă şi destinul bobului de grâu, care rodeşte din jertfe şi renunţări: se seamănă, putrezeşte ce trebue să putrezească, germinează în întunericul de sub glie, răzbate greu prin straturile de lut, dar iese la lumină, face spic şi dă rod însutit.

In paginile lui Neamul cu toate căderile şi urcuşurile lui a fost mereu pus în evidenţă, cu teribila răspundere a cârmaciului unei nave cosmice care îşi ia zborul într'o expediţie plină de riscuri şi la care lumea priveşte neîncrezătoare. In mod misterios însă undeva în infinitul nevăzut şi imperceptibil s'a auzit glasul: Eu sunt Neamul Românesc. Iată moşii şi strămoşii tăi. Iată caravana nesfârşită a înaintaşilor care au cinstit cu vorba, cu fapta, cu vitejia şi cu credinţa şi numele de Român şi pământul românesc. Ia loc în procesiune. Aici se proiectează luminile sufletului spre planuri existenţiale nebănuite şi înalte. Aici ia formă bolta realităţilor supreme şi tot aici capătă sens pasiunea, dinamismul şi încăpăţânarea celor ce servesc Tara.

In paginile "Cuvântului Românesc" Biserica ca o manifestare continuă care leagă nemijlocit originile cu finalitatea supremă, a ocupat un loc important. In fond aceasta este Biserica moşilor şi strămoşilor noştri, Biserica care s'a născut şi a crescut cu acest popor pe plaiurile româneşti. Cu o sensibilitate particulară s'a menţionat persecuţia intensă şi perfidă la care este supusă Biserica zi de zi şi ceas de ceas. Dărâmările de biserici, cu trecut glorios de istorie şi de evlavie au produs consternare şi au ridicat o furtună de proteste, glasuri disperate şi strigăte, opreşte-te... In acelaşi timp "Cuvântul Românesc" a fost un fel de amvon în care s'a spus cu curaj: poporul românesc este neam al Invierii. Umerii lui duc poveri care nu-l vor prăbuşi. Peste el se scurge întunericul, în care lumina lui n'a apus. Fiicele şi fiii săi îndură încercări, dar spiritul său nu s'a stins. Libertăţile lui sunt înlănţuite, dar ele vor izbucni mai vârtos. Spiţa acestui neam s'a hrănit cu nădejdea Invierii şi s'a clădit pe temelia veşniciei. De aceea el nu va pieri.

In concepţia celor dela "Cuvântul Românesc", Biserica este marele potir în care stă harul şi adevărul, sfinţenia şi toată iconomia noastră. Ea ne arată calea care duce la cetatea viitoare. Este o spirală ascendentă, este locul unde se formează o unitate de conştiinţă şi unde toţi se unesc în credinţa într'un singur adevăr, acela al prezenţei lui Dumnezeu şi al împărtăşirii cu El.

Această Biserică de altă dată, din epoca de aur a gânditorilor creştini români: Nichifor Crainic, Tudor Popescu, Mitropolitul Mihălcescu, Fraţii Iordăchescu, Nae Ionescu, Vulcănescu, Preotul Vasile Gheorghiu, Nicolae Cotos, Valeriu Sesan, Parintele Gala Galaction cu marii ierarhi stinşi în închisori sau în cruntă umilinţă, această Biserică care a strălucit între cele două războaie, este astăzi chinuită, umilită, redusă la tăcere şi la oftat. Ea merge fără să se revolte pe drumul Golgotei, ea merge încrezătoare totuşi spre Inviere. Ea merge mângâiată de cuvântul Sf. Apostol Pavel: "Vi s'a dat harul nu numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El'' Filipeni, I,29.

La această aniversare, peste lacrimile şi peste îngrijorarea noastră, cădem îngenunchiaţi şi spunem: lui Dumnezeu laudă şi mărire în vecii vecilor, Amin. □

OPOZIŢIA NAŢIONALĂ

—Romulus ODOBEŞTEANU—

"Cuvântul Românesc", se poate susţine, fără a părea prezumţios sau plin de sine, a reuşit în zece ani de existenţă să devină, aproape fără a urmări, ci printr'o evoluţie firească şi creştere organică, publicaţia cea mai reprezentativă a exilului românesc.

Este organul de presă, neomologat, dar recunoscut "de facto", că exprimă conştiinţa românească din diasporă, din această blestemată şi nefericită diasporă, urmare a ocupării ţării de către Sovietici şi prepuşii lor ideologici.

Dacă luăm în considerare eterogenitatea elementelor româneşti plecate din ţară după 44 şi le raportăm la ultimele alegeri libere din România antebelică, cele din Decembrie 1937, în Cuvântul Românesc se întâlnesc opiniile naţional-ţărăniştilor, liberalilor, legionarilor, punându-i în ordinea în care s'au clasat prin voinţa populară din aceste alegeri. La vremea aceea partidul social-democrat n'a reuşit să întrunească minimul legal de voturi, iar despre un partid comunist cu cei 700-800 de aderenţi nu putea fi nici vorba, în mod serios privite lucrurile. Este şi aceasta o dovadă, că marxismul chiar cu lozincile sale demagogice de "exproprierea expropriatorilor", cu principiul de bază "al luptei de clasă", este inaderent sufletului românesc, specificului său psihologic, reprezentării sale despre dreptate.

Evident din acel Decembrie 37 lucrurile au evoluat mult şi mutaţii de conştiinţă şi de opţiuni politice şi sociale s'au operat în profunzime şi în extensiune, dar în afara marxismului. Sau mai sigur, pe baza experienţei tragice a ultimelor decenii împotriva lui, pentrucă un popor şi o ţară întreagă acuză azi, în gura mare, marxism-leninismul de dezastrul actual al ţării. Totuşi nu putem ignora o clipă schimbările profunde, de amploare, în peisajul politico-sociologic din sânul poporului român, petrecute ca o urmare a evenimentelor istorice trăite din Decembrie 1937 şi până în prezent.

Dura, tragica experienţă de după dictatul dela Viena, ne-a vindecat de încrederea acordată misiunii paneuropene, acordată hitlerismului, dura, tragica experienţă de după 23 August 1944, ne-a vindecat de simpatiile şi încrederea acordată anglo - Americanilor lui Churchill şi Roosevelt şi urmaşilor lui imediaţi.

Am fost abandonaţi Ruşilor, şi-au spus şi stânga şi dreapta românească.

Pe baza acestor repere, s'a constituit în exil o opoziţie naţională faţă de regimul dela Bucureşti.

Chiar dacă o parte din Românii din exil, şi se pare cei mai mulţi, sprijină Consiliul Naţional Român sau Uniunea Românilor Liberi ori alte grupări sau asociaţii mai mici, Cuvântul Românesc cuprinde, deobicei, în paginile sale chintesenţa aceloraşi revendicări. Cvasiunanimitatea celor care mai simt româneşte, deşi sunt pe alte meleaguri şi sunt, unii, bine amplasaţi economic şi profesional, sunt uniţi prin voinţa, gândirea şi fapta de a contribui, după puteri, la ELIBERAREA PATRIEI ROMANESTI.

Acesta-i obiectivul numărul unu.

Celelalte divergenţe sau reîncriminări sunt penibil de naive şi inoportune.

Trebue să ne creştem copiii în acest spirit. In spiritul şi cultul istoriei strămoşeşti să le exaltăm frumuseţile unui colţ de pământ, ca un colţ de rai.

Acest colţ de rai se cheamă România, ţara care se întinde între Nistru şi Dunăre şi până sus în Bucovina lui Stefan cel Mare şi Maramureşul lui Dragoş Vodă. Aceasta-i România noastră şi a copiilor-copiilor noştri. România Eternă. Aceasta-i flamura sub care scriu toţi cei dela Cuvântul Românesc.

Zi şi noapte ne frământăm cum să facem şi ce să facem să grăbim mersul istoriei şi să apropiem ora eliberării. Zi şi noapte ne frământăm ce să facem şi cum să facem să îmblânzim condiţiile aspre în care vieţuiesc fraţii noştri rămaşi în ţară.

Pe aceste aspecte nu sunt diferenţe între ţărănişti, liberali, legionari, social-democraţi, social-creştini, etc.

Că exilul românesc se prezintă divizat în mai multe organizaţii sau este uneori străbătut de curente divergente, nu ni se pare anormal în virtutea principiului pluralismului politic, convinşi fiind că pe obiectivul fundamental, arătat mai sus, există unanimitate.

Câţiva indicatori ideologici sunt, la fel, se pare, definitiv fixaţi. Toată lumea e de acord că România de mâine va fi o democraţie pluralistă, liberală şi de orientare pancreştină. Că vom fi un mădular de bază într'o Europă Federalizată. Că şovinismele ungureşti, bulgare, ruseşti, vor putea fi dominate nu prin propagandă, statistici şi argumente istorice, etc., ci prin superioritatea noastră culturală şi prin vrednicia minţii şi braţelor româneşti. Că această superioritate va fi una nu de megalomanie vană (tipic maghiară), ci de emulaţie cinstită de creaţie de valori pe toate planurile existenţei sociale dela şcoală de comerţ, dela industrie la prestaţii de servicii. Aici trebue să punem, acum, accentul de concepţie şi organizare.

Câmp liber de afirmare a tuturor celor harnici, capabili şi cinstiţi fără nici o coterie de partid, de clasă, de rasă, de naţionalitate, anacronice şi repugnabile în climatul unei Europe unită şi realmente sudată pe toate articulaţiile: economic, politic, cultural şi mai ales moral.

Cine va servi mai bine pe om va căpăta statutul de "naţiune favorizată".

Românii din exil trebue să-şi înveţe odraslele că numai prin capacitate intrinsecă, în absolut oricare domeniu, se va izbuti.

Era tehnocratică a început şi va elibera lumea de sărăcie şi prostie.

Nu aşteptăm totul dela Americani.

Avem propria noastră strategie.

Rămâne partea sentimentală.

Aici intervine specificul nostru naţional.

Vasile Alecsandri avea dreptate; suntem un popor de poeţi.

Aici, vorba lui Lucian Blaga, noi nu ne simţim bine decât în "spaţiul mioritic". Căci noi nu suntem făcuţi din spirit imperial-roman, ci din spirit dacic "ne apărăm sărăcia, nevoile şi neamul" şi nu putem strivi "corola de minuni" a altor popoare. Dar suntem straşnici şi imbatabili în apărare. O mie de ani am rezistat asalturilor ungureşti, turceşti, ruseşti, care au venit după năvălirile barbare. Ne-am retras în codru şi ne-am înfrăţit cu el, dar n'am cedat o iotă.

Spaţiul nostru mioritic este de negăsit în altă parte. Acesta este teribilul nostru dar. De aceea harta României antebelice, România lăsată intactă până în Iunie 1940, este altarul rugăciunilor noastre. In faţa imaginei ei, ne plecăm genunchii. In faţa imaginei şi a situaţiei ei de azi, ne ştergem ochii de lacrimi.

Dar credinţa Românilor de pretutindeni trebue să rămână intactă.

Ziua descătuşării va veni. Aşa trebue s'o ştim noi şi copiii copiilor noştri.

Ne vom regăsi ţara răvăşită sufleteşte, transformată economic, în structurile ei de bază, mai ales în agricultură, mai ales în industrie.

Nu-i nimic. Vom pune în ordine toate. Ordine democrată şi creştină.

Principalul ca munca de refacere să înceapă imediat, imediat cu încredere şi bună-voinţă în spirit de fraternitate şi de perfectă rigoare morală.

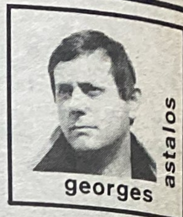
Fraternitate cu toţi în afară de impilatorii care au chinuit, au umilit şi au ucis, zeci de ani, mândrul nostru popor.

Iată pe scurt fixate "dorinţele partidei naţionale", dorinţele opoziţiei naţionale române, care se exprimă lunar prin Cuvântul Românesc.

Fie ca viitoarea aniversare (peste un an, peste doi...) s'o facem în redacţia "Cuvântului" lui Nae Ionescu de pe Calea Victoriei.

Aşa să ne ajute Dumnezeu! □

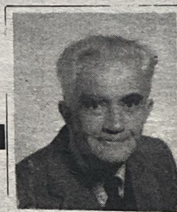
LA ZECE ANI

O aniversare e înainte de toate prilej de bilanţ şi de definire a proiectelor viitoare. Pentru Cuvântul Românesc, zece ani de existenţă reprezintă peste cinci sute de numere editate, mai mult de zece mii de pagini imprimate şi un număr incalculabil de articole publicate. Cuvintele nu sunt inocente şi sensurile lor nu sunt scutite de vamă.

Unui ziar cu o arie de difuzare atât de întinsă îi revine, printre altele, misiunea de a contribui la formarea conştiinţei lectorilor - şi nu numai a lectorilor din diasporă, ci şi a acelora din ţară, care sunt mult mai sensibili decât ni-i închipuim la mesajul venit din afara frontierelor. De a contribui la formarea unei conştiinţe de toleranţă, proprie acelui Român pe care ni-l mai amintim vag, o conştiinţă de ecumenism etnic, în spiritul tradiţiei culturale româneşti şi în sfârşit, o conştiinţă democratică, în sensul unei profunde vocaţii pluraliste a naţiunii române moderne. O naţiune română, dar şi europeană care, într'o zi, mult mai apropiată poate decât ne putem noi imagina, va fi chemată să-şi ia locul ce i se cuvine în areopagul unui continent comunitar. Afirmaţie utopică poate, luând lucrurile aşa cum ne-au fost impuse de acordurile cărora le suntem încă tributari; dar "Numai utopiile se realizează".

Apariţia în paginile ziarului a unor semnături ca acelea ale unor: Cicerone Poghirc, Ion Negoiţescu, Monica Lovinescu, Horia Stamatu, Virgil Ierunca, LM Arcade sau Basarab Nicolescu, ne îndreptăţeşte să credem că aspiraţiile legitime ale unei naţiuni răvăşită de capriciile istoriei, îşi vor găsi împlinirea, tocmai în cursul logic al acestei istorii şi că, alături de alte publicaţii din exil, Cuvântul Românesc va deveni un veritabil spaţiu de ecou al democraţiei autentice. In condiţiile unei diaspore nostalgică de întoarcere la surse, a ura "La Mulţi Ani" unui jurnal creat dintr'o tragică necesitate mi se pare cel puţin deplasat. Mă mulţumesc să-i adresez câteva rânduri presărate de speranţă. □

Nicu CARANICA

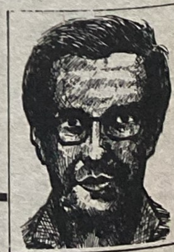
SFÂNTA SOFIE

Nu din trecut te durăm peste noi, fatală,
Mult orbitoare de-adevăr, înălţare minune,
Soare nocturn scăpărând pe mări de 'ndoială,
Toată 'ntregirea, tot sorocul divizărilor nebune,
Una, nedespărţită peste lume, catedrală!

Ci din gol care soarbe, din carnea minată,
Unde setea-ţi sfârâie crâncenă planul înalt.
Sipot final, pecete de pas în asfalt,
Asa ne 'ntâmpini, ploaie luminată.

Tu din tăgadă creşti: ce spune ura?
Ce spune lucrul Domnului de Jos?
Robii lui Tohu-Bohu-ţi cresc arhitectura.
Iată, pricepem masca cităţă pe dos:
Moloh deoparte, neant zgrunţuros,
De celaltă parte Figura:

Cu mâinile ca orbii te citim.
Aliluia! Verbul viu ne 'mpunge pe deşte!
Roata destin s'a'ntors şi-adevereşte.
Aliluia! Spre bolţile albe păşim.
Nu vă 'ngroziţi, nu plângeţi: începem să fim.
Istoria beată ne voame din pântec de peşte.
Ce foc, ce lumină ne 'ncinge? - Doamne miluieşte!
Arde făcutu 'ntreg în Elohim.

Ştefan MUNTEANU

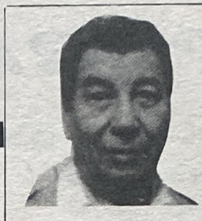
UNA DIN SĂRBĂTORI

Dansul elegant al copacilor
sub explozia de râs a luminii,
bănci aruncate pe stâlpi de înaltă tensiune,
şosele întoarse pe deal
între Westul mare şi Westul pirpiriu,
amatorii aceia candizi
improvizând bazaconii serioase,
torta uriaşă (cam cât o casă)
făcută din aluat vesel !

Se bănueşte că ar fi noua sărbătoare
când Frica va primi pedeapsa capitală.

"CUVÂNT" ȘI "ROMÂNESC"

Horia STAMATU

Când spunem "Cuvântul Românesc" punem împreună o realitate primordială, universală, și alta specifică, deci parțială. Intâi este "Cuvântul" și după aceea "românesc". Românescul s'a născut din "Cuvântul" în cuvântare, limbă, spirit comun.

"Cuvântul" înseamnă două lucruri inseparabile: 1. "La început era Cuvântul", origine a tot ce e, și 2. expresia prin cuvinte, calitate care face inconfundibilă ființa umană cu vreuna din celelalte.

Acest al doilea "cuvânt", din limbă, se chiamă la noi "vorbă". Ca și Francezii sau Italienii, noi deosebim între "cuvântul" și "vorbă". Cuvântul ne leagă cu originile, ne "împărtășește", vorba face legătura dintre noi, prin ea comunicăm nu cuminecăm. Vorba este o creație a noastră, la nivelul nostru, pe când Cuvântul este dincolo de nivelul nostru istoric, este însăși origina existenței noastre în lume.

Cuvântul este un termen ce s'a născut din "conventum" sau "conventus" ceea ce însemna înțelegere, modern pactizare, sau adunare populară, iar verbul comunio înseamnă în limba noastră a cădea la înțelegere. Din aceeași rădăcină se trage și "cuviința". Intre "Cuvântul" și "cuvine-se" este o inextricabilă legătură de calitate.

La Francezi din conventum s'a ajuns la couvent, mânăstire. Deci nu o simplă întrunire și înțelegere, ci o comuniune întemeiată în credință, iubire și speranță.

"Cuvântul", din conventum, nu există decât la Români; avem de-a face cu o semantică originală. Primele conventuri ale celor rămași în Dacia după retragerea administrației romane, au fost niște conventuri de credință, însă nu mânăstiri, separate de restul societății. In acest fel în Dacia post-romană la începutul unui nou popor, societatea s'a confundat cu uniunea de credință. Ceea ce avea să rămână în Dacia peste un mileniu și jumătate. Unitatea societate-comuniune de credință avea să fie radical desființată numai de revoluția materialistă, adusă de niște străini și impusă prin cea mai mare teroare din istoria Românilor.

"Românescul" s'a născut într'un convent care s'a constituit prin cultul "Cuvântului-Logos", Dumnezeu Christos și astfel s'a format și cuvântul românesc în sensul de "limbă românească". Originile noastre naționale sunt într'un primordial conventum-comunitate de credință, cu un Impărat suprem al Cerului, după ce plecase Impăratul istoric al Romanilor. Si istoria și cultura noastră au desvoltat acest fenomen originar, care este cuvântul românesc. Ceea ce avea să fie tot mai "românesc" s'a desvoltat în lucrarea de propășire și în lupta de apărare a unității de credință, creștină, de expresie, limba română și viața pe pământul moștrămoșilor. Acestea la un loc sunt "existența românească" și "Istoria Românilor".

In conventum, din cuvântul românesc s'a născut și "cuviința", care e comportamentul persoanei în comunitate și al comunității în lume. In această cuviință s'a desfășurat "istoricul" nostru. Pe urmele Cuvântului-Logos, Românii au făptuit în istorie "ceea ce se cuvine", cu lege și cuviință, amândouă opuse fărădelegii și blasfemiei. Așa s'a format în ordinea ei ascendentă scara valorilor prin care Românii s'au ridicat la universal.

Sub specia legii și a cuviinței, prin puterea legământului în Cuvântul-Logos și astfel prin conștiința permanentă a caracterului sacru dela baza actelor noastre, noi Românii am fost o excepție în istoria bimilenară a Europei creștine. Românii nu au asuprit popoare, nu s'au făcut niciodată vinovați de etnocid sau genocid, nu au răspândit ororile războiului religios, respins de ortodoxia noastră spre deosebire de cea rusească inventatoarea pogromului, nu au desființat drepturile nimănui. Marile nelegiuiri și blasfemii străine de firea și tradiția Românilor, au fost introduse de forțele străine ale revoluției materialiste.

Până în epoca modernă târzie, introdusă la noi odată cu "secularizarea" dela mijlocul secolului trecut, nu a existat ruptura dintre "credință" și "politică" de pace sau război. Intr'un anume sens noi am fost ultimii "cruciați" ai Europei prin războiul de liberare de sub suzeranitatea "Semilunei". După aceea scindarea unității dintre ființa politică și ființa metafizică s'a adâncit vertiginos, până când s'a ajuns înainte de mijlocul acestui secol la instaurarea fărădelegii și a necuviinței blasfemice ca principii de stat și societatea; astfel aruncat într'o fundamentală contrazicere de sine însuși, poporul român este amenințat să piară.

In România de azi se săvârșește crima împotriva umanității, la lumina zilei. Această crimă nu este doar împotriva altei naționalități, minoritare sau depe alt teritoriu, ci ea se execută într'o țară, împotriva unei majorități și a unor minorități, și este crimă împotriva umanității pentrucă și această majoritate națională și minoritățile de care răspunde, fac parte din UMANITATE, nu din regnul animal.

Când spunem azi "Cuvântul Românesc" mărturisim o dorință de reintrare în "conventum", în vederea depășirii acestei scindări între politic și spiritual, "pe limba noastră românească", în toate sensurile: credință, ca origine a legii efective, a cuviinței, și expresie. Nimic din toate acestea nu se îndreaptă în prezent sau în vederea viitorului împotriva nimănui. A fi în "cuvântul românesc", înseamnă a fi "o gură și un rost", cum spune cronicarul, adică o voce și o articulare, o voce a cugetului românesc în limba corespunzătoare.

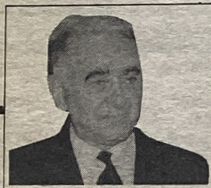
Opoziția prin "Cuvântul" la "vorba goală" înseamnă lupta pentru restaurarea unui cult al adevărului. Este nevoie de o revenire la sine însuși, după ce au fost compromise toate adevărurile fundamentale prin răsturnarea scării de valori pe care și-au ridicat-o Românii în cursul istoriei și în lucrarea culturii lor.

In "conventum" își are origina și o reală democrație românească, posibilă doar atunci când "cuvântul" va birui asupra "vorbei goale", prin care s'a instaurat ferocea tiranie a papagalului și a maimuței.

Prin "cuvântul românesc" ne vom putea scutura de cel mai devorator parazit, distrugător al ființei umane, din istoria lumii. Bineînțeles, nu vom uita nicio clipă ororile din acest secol, dar parazitul de care vorbim nu a fost eliminat, este azi în plină putere expansivă și întunecă întreg orizontul istoriei.

Dela "Cuvântul" așteptăm mai mult decât dela orice război și suntem pe cea mai decisă poziție împotriva războiului. In acest fel suntem solidari cu istoria noastră care a fost până în 1944 o istorie fără niciun război de asuprire, și în cursul căreia nu s'a întreprins niciodată vreo acțiune de nimicire a vreunui popor. Azi luptăm prin "cuvântul românesc" împotriva etnocidului spiritual și cultural și împotriva genocidului fizic. In noul "cuvânt românesc" de mâine va urma să se petreacă îndreptarea legii, prin care atât majoritatea cât și minoritățile de orice fel să fie apărate împotriva etnocidului și a genocidului.

Prin "Cuvântul Românesc" susținem numai ceea ce este creator, afirmativ, în opoziție fără compromis, față de ce este negativ, anti-creator, iar la spiritul de răzbunare, din nefericire ajuns o dominantă a lumii după trecutul război, opunem, românește, puterea de neînvins a iubirii de Dumnezeu și de creatura Lui, aproapele nostru. □

Constantin MAREȘ

PENTRU CE SCRIU LA CUVÂNTUL ROMÂNESC

Sunt un liberal-conservator.

Sunt liberal, deoarece la vârsta de 18 ani, -aceasta se întâmpla la finele anului 1945,-am aderat la Partidul Național Liberal. Spre deosebire de accepția din U.S.A., care în zilele noastre confundă liberalismul cu o tristă și nefericită imagine a social-democrației, Partidul Național Liberal, prezidat de Dinu Brătianu atrăgea, în timpul amintit, tineretul intelectual și intelectualitatea tineretului la acea mare mișcare anti-rusă, anti-sovietică și anti-comunistă, ce anima întregul popor român. Doctrina liberală, așa cum era propagată în acei ani de Walter Lippman a evoluat în zilele noastre spre acel liberalism - conservator, teoretizat, printre alții, de Friedrich von Hayek, Guy Sorman și Laurent Tanugi și transpus în practică de administrația Reagan. Mă consider un liberal prin consecvență și nu prin încăpățânare, și un conservator prin respectul valorilor și nu printr'un perimat reacționarism. Singura ideologie cu adevărat perimată și reacționară a zilelor noastre o constituie marxismul, sub toate variantele sale. Liberalismul rămâne o metodă de libertate politică, economică și socială care cunoaște o singură îngrădire: nu depăși sfera libertăților tale, când le primejduiești pe cele ale aproapelui tău! Conservatorismul ce îl accept înseamnă respectul valorilor umane și creștine, corelat cu o toleranță ce doresc să se înscrie în tradiția omeniei românești.

Am părăsit România în 1977 și la scurtă vreme după aceasta am început să scriu la Cuvântul Românesc, nu pentrucă este cea mai răspândită publicație din exilul nostru anti-comunist, ci pentrucă promovează o linie gazetărească liberală, conservatoare și națională. Consider Cuvântul Românesc ca o publicație liberală în sensul că în coloanele sale au apărut articole de cele mai variate tendințe, inclusiv de cele național-liberale și național-țărăniste. In acest ziar, acuzat de unii că ar fi doar legionar, s'au scris rânduri emoționante despre Mareșalul Antonescu, acela care, după cum se știe, a fost în opoziție armată cu o anumită parte a mișcării legionare. Când am scris despre Dinu Brătianu sau I.G.Duca, în Cuvântul Românesc nu mi-a fost cenzurată nici o virgulă și, cred că nu întâmplător, Ion-Oni Brătianu când și-a trimis articolele sale de un admirabil curaj, din București, a dorit să apară în Cuvântul Românesc.

Nu am fost nici de dreapta și mai ales nici de stânga, deoarece, să nu ne înșelăm de adversar: exilul românesc este provocat de baionetele sovietice și partidul comunist român.

Pentru ideologia ce mă animă, aceea liberal-conservatoare, am scris, scriu și am să scriu la Cuvântul Românesc. □

HRISTOS A ÎNVIAT

S'au cutremurat stăpânii lumii
La glasul blândului profet
Si-un dușman au văzut în fiul
Dulgherului din Nazaret.

El n'a venit să răzvrătească,
Nu vrea pierirea nimănui;
Desculț, pe jos, colindă lumea
Si mulți hulesc în urma lui.

Si mulți cu pietre îl alungă
Si râd de el ca de-un smintit;
Isus zâmbește tuturora,
Atotputernic și smerit.

El orbilor le dă lumină
Si muților le dă cuvânt,
Pe cei infirmi îi întărește,
Pe morți îi scoală din mormânt.

Si tuturor de o potrivă
Imparte darul lui ceresc
Si celor care cred într'însul
Si celor ce-l batjocoresc.

Urască-l cei fără de lege...
Ce-i pasă lui de ura lor?
El a venit s'aducă pacea
Si înfrățirea tuturor.

Din toată lumea, asupriții
In jurul lui s'au grămădit
Si vijeliile de patimi
La glasul lui au amuțit.

Cât bine, câtă fericire
Si câtă dragoste-ai adus!
Si oamenii, drept răsplătire,
Pe cruce 'ntre tâlhari te-au pus.

Au râs și te-au scuipat în față,
Din spini cunună ți-au făcut
Si, în deșarta lor trufie,
Stăpâni asupra-ți s'au crezut...

Aduceți piatra cea mai mare
Mormântul să-i acoperiți
Chemați ostașii cei mai ageri
Si străji de noapte rânduiți...

S'au veselit necredincioșii
C'au pus luminii stăvilar,
Dar nu s'au întărit în focul
Durerilor de pe Calvar.

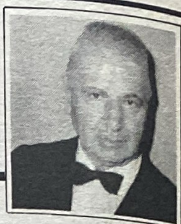
Si valurile neoprite
Peste pământ se împânzesc,
Ducând dreptate și iubire
Si pace'n neamul omenesc

Voi toți, ce-ați plâns în întuneric
Si nimeni nu v'a mângâiat,
Din lunga voastră'ngenunchere
Sculați!...Hristos a înviat!

Alex VLAHUȚĂ

GLOSE CONTEMPORANE

M. F. ENESCU

CĂLĂREŢUL SINGURATIC

Vorba franţuzească "cavalier seul", pe româneşte "călăreţ singuratic", se potriveşte de minune Românului. Românul este "un călăreţ singuratic". El merge de unul singur pe poteca lui, alături de drumul mare pe care ar putea strânge rândurile cu alţi călăreţi.

Singularizarea românească are profunde rădăcini populare. Tăranul de altădată nu punea ce-i trebuia lui în căruţa altuia şi nici nu primea lucrul altuia în căruţa lui. El spunea "ce e al meu e al meu şi ce e al lui e al lui", adevărată doctrină de separaţie a lucrului şi a bunurilor. Si totuşi ţărănimea română a dat marele exemplu al unirii de sforţări şi de contribuţii cu compacta mişcare a cooperaţiei, adică cu răspândirea pretutindeni a cooperativelor săteşti şi a băncilor populare. Eu revin mereu asupra caracterului paradoxal al poporului român. El oscilează între salturi de înaltă solidaritate naţională şi precipitări în abisul dezbinărilor fracţionare.

Si în exil alternează reflexele de singularizare cu impulsurile de solidarizare. Aşa a fost momentul Generalului Rădescu, pierdut după moartea acestuia mai ales din fluctuaţiile conjuncturii externe. Tot din aceeaşi cauză s'a resorbit şi acţiunea promiţătoare a Principelui Nicolae din Anii 50, cu o selecţie din Românii liberi ai Generalului Ion Gheorghe, legionari şi independenţi seduşi de o nouă orientare politico-culturală. A urmat apoi o lungă "traversare a deşertului", determinată de "coexistenţa pacifică" şi de "detantă". In acest vid s'a menţinut "Comitetul Naţional" din Statele Unite, prezidat de Dl. Constantin Vişoianu. Dar şi "Comitetul Naţional" a dispărut până la urmă.

Aparenţa unei conjuncturi internaţionale mai prielnice încă sub Preşedintele Carter, a încurajat în exil năzuinţe în mugure de concentrare. Aşa s'au constituit Consiliul Naţional Român în 1978 pe o bază relativ mai largă, şi câţiva ani mai târziu ca un complement "Uniunea Românilor Liberi". Intre ele şi-a făcut loc la Paris o agregare de persoane numită tot Români liberi, dar fără organizaţie statutară şi fără conducere desemnată. In acest stadiu stagnant, exilul românesc aşteaptă o ieşire din fundătura de astăzi. Care poate fi o ieşire coerentă şi durabilă? Ea poate fi imperativul selectării unui grup competent şi destul de reprezentativ în consensul general al exilului. El are misiunea de a înfăţişa un interlocutor valabil în relaţiile externe. Căci aşa cum insist şi voi mai insista, singura politică reală şi de interes naţional pe care o poate face exilul, este politica externă.

Concentrarea de elemente eficace, atât din organizaţiile existente cât şi independente, nu înseamnă însă limitarea iniţiativei personale. Aceasta înseamnă în linie maximă, direcţie similară, însumări de informaţii reciproce şi eventual o coordonare. Sunt şi singuratici productivi care nu refuză cooperarea cu alţii. Aşa a fost Grigore Gafencu. Dar şi el aderat puţin înaintea morţii la acţiunea Principelui Nicolae.

Există însă şi un alt gen de călăreţi singuratici. Aceştia vor, şi nu pot, să se suie în capul bucatelor. Si fiindcă nu pot, nu vor să lase nici pe alţii să o facă. Aceştia pun mâna pe telefon sau scriu pentru a denunţa la autorităţi sau la instituţii pe acei care ştiu ce trebue să se facă. Mai rău încă, sunt şi organizaţii care din instinct sunt contra unităţii naţionale. Aceştia sunt aliaţii nativi ai securităţilor comuniste, autohtone sau internaţionale. Astfel soiul acesta de călăreţ singuratic devine un cavaler al Apocalipsului lui Duehrer, răufăcător ca ciuma şi ca moartea. Cum poate fi alungat "Cavalerul Apocalipsului" din rândurile călăreţilor singuratici? Prin apropierea lor de stăruitorii în căutarea unei forme de eficienţă românească. □

"O TENEBROASĂ AFACERE"

Când la primele alegeri pentru Parlamentul European au fost aleşi deputaţi mittel-Europeanul Otto de Habsburg şi Cehul Jiry Pelican, am simţit în piept înţepătura unuia dintre cele mai grele păcate originare, invidia, de ce, îmi ziceam, să nu avem şi noi, Românii, un reprezentant în adunarea continentală? Si iată la alegerile din 1984, ne-am pomenit pe neaşteptate cu un deputat Român în Parlamentul european. Aspiraţia noastră a fost satisfăcută cu alegerea lui Gustav Pordea. Un glas românesc putea fi ascultat în Casa Europei.

Dar n'apucaseră bine să se mistuie rezultatele, când au început să circule zvonuri rele în exil pe seama lui Pordea. Imi ziceam iarăşi, şi am scris în "Cuvântul Românesc" şi în "Azi spre Mâine", că aşa e bunul obicei al compatrioţilor să tabere pe omul succesului. Lucrurile n'au rămas însă numai aici şi numai atâta. Zvonurile rele din exil au căpătat forţă de opinie după ce cotidianul parizian "Le Matin" l-a acuzat de spionaj pe Pordea. Complicaţii şi mai mari au adus declaraţiile lui Ion Pacepa. El însuşi ar fi întocmit dosarul de activare al lui Gustav Pordea în serviciul de spionaj al Bucureştiului.

Pordea a câştigat procesul de calomnie contra ziarului "Le Matin" la toate instanţele judecătoreşti pariziene. Sub aspect judiciar deci, Pordea a fost exonerat de acuzaţii în virtutea autorităţii de lucru judecat. Dar sub aspect moral şi politic? Se vede că hebdomaderul londonez de mare prestigiu, "Sunday Times", nu subscrie sub acest aspect deciziile justiţiei pariziene. El a revenit cu noi acuzaţii într'adevăr senzaţionale. "Sunday Times" dă date şi nume precise. Pordea a primit dela cutare agent al guvernului comunist, în cutare zi, în cutare cameră a cutărui hotel din Viena, suma de cinci sute de mii de dolari "pentru a cumpăra" un scaun de deputat în Parlamentul European. In felul acesta Pordea n'ar fi reprezentat în forul european pe Românii din libertate, ci republica comunistă, ba chiar tot Pactul dela Varşovia. Căci o jumătate de milion de dolari este o sumă considerabilă în penuria de devize din ţările comuniste. Suma aceasta n'ar fi corespuns numai la "cumpărarea" unui scaun de deputat, fie chiar în adunarea europeană, ci ar fi contribuit în fond la finanţarea întregului "Front Naţional" din Franţa. Aceasta vor să insinueze organele de presă franceze şi britanice? Noi nu ne vom aventura în asemenea speculaţii. Ne vom opri la date ce par mai sigure.

Astfel Pordea ar fi cerut ca factura de plată a lucrării sale despre Transilvania, tipărită la Editura Cuşa din Paris, să fie trimisă la Ambasada Română, spre achitare. La fel Pordea n'a contestat, după ştiinţa noastră, participarea la o cină dela aceeaşi ambasadă, spre a întâlni diferite persoane străine. Se mai adaugă colaborarea la publicaţii notorii în graţiile Bucureştiului. Toate acestea sunt de ajuns pentru a arunca o umbră turburătoare asupra personajului. Intrebarea se pune dacă Pordea a făcut ce a făcut din uşurinţa unui patriotism rău înţeles, sau în cadrul dosarului lui Pacepa şi al acuzaţiilor din "Le Matin" şi "Sunday Times".

Astfel nu e mai puţin adevărat că avem în faţă o "tenebroasă afacere", gen Balzac şi Poe. Gustav Pordea este dator să lămurească opinia publică. Să vedem dacă el a căzut într'un păcat venial, acela al superficialităţii, sau într'un păcat mortal şi chiar contra Sfântului Spirit. El nu se descarcă de culpabilitatea politică şi morală când simulează superbia tăcerii ori când insultă publicaţiile şi pe un magnat al Presei mondiale. Deputatul româno-european are răspunderi. El dacă lasă să persiste bănuiala de felonie, compromite exilul românesc, pătează numele poporului român şi discreditează mişcarea anticomunistă europeană. Si dacă în adevăr îl animă un sentiment patriotic şi un minimum de simţ al onoarei, va face declaraţii exhaustive în presă şi va cere el însuşi o riguroasă anchetă parlamentară. Căci nu este admisibil să se întărească suspiciunea infiltrării în incinta parlamentară europeană prin unul care şi-a cumpărat scaunul cu banii spurcaţi ai securităţii. Altfel spectrul lui Azev îşi întinde îndoielile malefice în templul Europei şi în rândurile solidarităţii contra comunismului.

Post-Notă. Abia încheiasem acest comentariu, când "Afacerea Pordea" ia o amploare din ce în ce mai "tenebroasă". Corespondenţa din Paris a seriosului cotidian madrilen "A.B.C.", aduce noi elemente care mai de care mai impresionante. Si ziarul parizian "Liberation" a intrat în horă cu informaţii se pare dela sursă. Astfel Pordea ar fi un agent dublu, ba chiar triplu, în adevăr comparabil cu Azev, celebrul agent multiplu rus dela începutul secolului. Contraspionajul militar francez şi Brigada antiteroristă dela Preşedinţia Republicii Franceze cunoşteau de mult activitatea subterană a lui Pordea. Ele au decis să-l utilizeze ca agent dublu sau triplu. Aşa Pordea primea directive din trei direcţii, Serviciul Secret Român, K.G.B. Sovietic şi Siguranţa Teritorială Franceză. Ba mai mult, "dosarul Pordea" a trecut sub controlul direct al Preşedinţiei Republicii Franceze.

Ce să credem din toate acestea? Să aşteptăm ce va decide Parlamentul European. El a deschis, în sfârşit, o anchetă oficială.

Când va apare acest comentar, "Afacerea Pordea" va fi poate lămurită într'un fel sau într'altul. Vom vedea atunci dacă a intrat în cauză o înscenare în genul Contelui de Montecristo al lui Papa Dumas, sau a fost dezvăluit într'adevăr unul dintre cele mai sinistre cazuri de duplicitate din acest secol.

Dar să nu uităm, n'a fost lăsată de o parte nici Garda de Fier. Cum putea fi scutită de o desinformaţie? Gustav Pordea a aparţinut Gărzii de Fier, "vecină, cum scrie corespondentul din Paris, cu S.S-ul". Cumnatul marelui industriaş de origine evreu, Max Auschnit, ar fi dorit să fie membru al unei organizaţii naţionale şi creştine tocmai în timpul celei mai cumplite prigoane? De ce oare Garda de Fier nu lasă să doarmă oficinile autohtone şi internaţionale? □

CUVÂNTUL ROMÂNESC ÎN EUROPA

—— Nicolae ADAMEŞTEANU ——

De zece ani, Cuvântul Românesc apare în mod regulat. Este o performanţă căreia trebue să-i dăruim câteva rânduri şi gânduri.

El este o publicaţie pentru orientarea justă a exilului românesc. Ca linie precisă de urmat, are numai anticomunismul şi deci, actualul imperialism rus.

Dar în afară de această datorie la care stă de veghe ca un soldat, el aduce o altă contribuţie nu mai puţin valoroasă: aceea a unirii spirituale a Românilor sub acelaşi drapel, indiferent de credinţele lor religioase, politice sau profesionale.

In paginile lui, vei întâlni toată elita exilului românesc de acum, din trecut, din permanenţa noastră istorică.

El se publică în Canada şi se distribuie pentru Europa din Offenbach Main. Este o publicaţie lunară, dar vine punctual în cutia de scrisori. Un model de organizare pentru apariţia punctuală a unui ziar de 24-32 pagini, realizat dela întocmirea, publicarea şi expedierea lui, făcută de o mână de oameni neplătiţi - voluntari - pentru a servi cauza românească. O mare realizare românească, deoarece sunt multe exiluri, dar nu au o asemenea publicaţie, ca înaltă ţinută şi cuprins.

Dar să revenim la răspândirea acestui ziar în Europa. Majoritatea membrilor exilului românesc este stabilită în Europa. In primul rând că noi Românii suntem unul din cele mai vechi popoare europene şi în orice ţară liberă din acest continent redus în mod deplorabil, ne simţim ca la noi acasă. Iar contactul cu ţara reprezintă 2-3 ore de zbor. Aerul şi atmosfera românească se simt până la Atlantic, Mediterana şi Norvegia. Si el este întreţinut în mare parte - cea mai mare parte - de Cuvântul Românesc. Românii din Europa, indiferent ce cetăţenii au, îl aşteaptă cu nerăbdare. In el găsesc oglinda fidelă a ţării, aşa cum a fost şi este azi. Indiferent de gradul lor de cultură, ei participă sufleteşte la ce se scrie în acest jurnal, pe care îl văd ca pe un îndrumător, în furtunile prin care trecem nu numai noi Românii, ci întreaga omenire. Dacă pentru poporul român vor veni zile mai senine sau mai înnegurate, le va spune Cuvântul Românesc, care spune mai întâi adevărul.

De apariţia regulată a acestui ziar s'au bucurat mereu, miile de Români din Europa, care îl au la îndemână, căci este la el acasă. Dar înainte de a încheia acest rânduri, nu trebue să uităm a menţiona cele 22 milioane de Români care trăiesc în România, care ştiu de existenţa Cuvântului Românesc, dar n'au parte de el. Când unul dintre ei vine aici, citeşte nopţi întregi această publicaţie, până la ultimul rând şi este foarte fericit de o noapte pierdută.

In rezumat, acesta este Cuvântul Românesc în Europa: o punte de unire între fraţi, despărţiţi în mod tragic. Prin răspândirea pe care o are Cuvântul Românesc, poate ajunge oficial şi la Bucureşti. Căci dincolo de interesele unui partid - ce poate fi efemer în veacul de azi - el, această publicaţie numită Cuvântul Românesc - ne arată ce cale să urmăm pentru a păstra permanenţa Neamului. □

IBERO-AMERICA

(Quo Vadis?)

Radu ENESCU

Curând se va împlini o jumătate de mileniu dela descoperirea Noului continent. Bilanțul celor cinci sute de ani dela istorica dată 12 Octombrie 1492 până în zilele noastre a fost, și continuă să fie, temă de necontenite polemici și dezbateri de ordin istoric, politic, religios, etnic, social, economic,- plecând dela cele mai diverse premize și ipoteze, și ajungând la cele mai sofisticate inferențe sau la aventurate extrapolări. De aceea, o analiză cu pretinse concluzii riguroase a evoluției marelui continent din Sud, cunoscut în general sub numele de Iberoamerica, e osteneală deșartă; ea ar ține, în mare parte, de domeniul speculațiilor în cadrul unei eventuale Filosofii a Istoriei.

O radiografie actuală a acestui imens teritoriu, îndrumată spre organele lui vitale: economie, politică, societate, demografie, etc., e poate singura cale pentru a-i înțelege trecutul, a-i urmări prezentul și, eventual, a-i schița viitorul, fără pretenții de profeții.

Mărturisesc că pentru cel ce a trăit în țările sudamericane, atât sanmartiniene cât și bolivariene, analiza fenomenului este poate mai anevoioasă, prin însăși complexitatea lui, decât pentru cei ce și l-au "apropiat" din depărtare, prin lectură, imagini, manifestări folclorice, cu ajutorul multiplelor mijloace de difuziune, făurindu-și astfel o "viziune" globală; dar nu în adâncime.

A pătrunde în "subsolul" sufletesc al acestui vast continent nu e o treabă ușoară, ținând seamă că pe acel pământ și-au dat întâlnire civilizațiile cele mai disparate: dela cele mai rafinate până la cele mai primitive.

IBEROAMERICA, continent în plină efervescență. Un vulcan "amenințător?" Nu mai mult nici mai puțin decât celelalte. Dar pe planuri diferite.

***

America Latină a cunoscut o evoluție demografică pe care am putea-o califica, fără exagerare, de explozivă: 140 de milioane în 1940, 300 în 1975; 600 de milioane în anul 2000, după unele previziuni.

Din punct de vedere economic, un inventar al potențialităților, pe de o parte, al realizărilor pe de altă parte (exploatări, integrări în circuitul mondial comercial, industrializări, etc. etc.) e greu de întocmit. Resursele sunt substanțiale, din domenii diferite și variate (agricole, marine, miniere; crescătorii de vite, păduri tropicale, trestie de zahăr, cafea, bumbac, produse selvatice, cauciuc, lemn, esențe, etc.) din păcate, multe din ele insuficient exploatate din pricina infrastructurii deficiente. In timp ce comerțul internațional în țările dezvoltate a crescut vertiginos, mijloacele de transport în general carente ale continentului, - al cărui relief geografic, și climatologie, au constituit un obstacol curentelor de schimb, - nu au înlesnit posibilitatea unui tranzit eficace și rapid al mărfurilor de-a lungul acelor pământuri diverse, bogate, dar adesea necruțătoare.

Excesiva industrializare (mitul autarhic) în special în regiunile și zonele urbane, au provocat exoduri "dela sat la oraș" (fenomen de altfel general în toată lumea), vitregind astfel acele regiuni economic potențiale, dar cu perspective blocate, și dăunând în același timp procesului de integrare civică, treptată, a maselor transhumane. Astăzi, majoritatea metropolelor constituie imense ansambluri eterogene, adevărate megapole; în jurul cărora s'au aglomerat zeci de mii de cocioabe (chabolas, favelas) în care viețuiesc, în condiții infraumane, în promiscuitate, milioane de persoane. Fenomen greu de controlat, de stăvilit, și care, cum era firesc, a agravat problemele de ordin social; cu inevitabile repercusiuni politice.

Deprecierea constantă a monedei, până la prăbușire în unele cazuri, și continua oscilație a prețurilor produselor pe piața mondială, au deteriorat balanța comercială a tuturor țărilor. (In momentul de față, datoriile Americii Latine se cifrează la aproape 300 de miliarde de dolari).

Diferențele abisale între clasele sociale, și pe de altă parte, apariția societăților multirasiale (Brazilia de pildă, sau Peru) cu individualități diferite, izvor de inegalități și de resentimente, au provocat distorsiuni purtătoare de crize; și au aprins zone de conflicte greu de rezolvat. Ca atare, problema politică prezintă aspecte aproape inedite; comparațiile nu se pot stabili decât prin analogii mai mult sau mai puțin fericite.

***

După o lungă epocă colonială, țările latino-americane își dobândesc independența la începutul veacului trecut. Ideile Revoluției Franceze, acțiunea unui San Martin sau Bolivar, au precipitat desmembrarea imperiului ultramar. Timp de peste 150 de ani noile Republici au cunoscut, în funcție de situația geografică și de evoluția lor politică, diferite influențe; limba și crezul rămânând fidele țărilor mame iberice. Expresia și credința, profund ancorate în structura mintală și sufletească a popoarelor latino-americane, n'au stingherit totuși procesul de apropiere de alte influențe, atât culturale cât și politice: franceze sau anglo-saxone; stabilind noi relații între vechile "colonii" deja emancipate, și țările purtătoare de idei proaspete, pătrunse de principii liberaliste. Ceea ce nu era cazul țărilor "cuceritoare" iberice.

In general, influența franceză a dominat mai tot secolul 19, deși aceasta nu s'a exercitat decât asupra maselor culte. "Partout ou presque, les élites sociales avaient été nos clients;...elles lisaient nos livres, se faisaient donner nos pièces de théatre...buvaient nos vins fins", scria André Siegfried... "Mais les masses, dans ces pays qui se transforment, n'ont fait que s'éloigner de nous".

Noile "naționalisme", desprinse de tutela spaniolă, inspirate de curentele literare și artistice franceze, își călăuzesc politica constituțională după modelul Statelor Unite; republica președințialistă și sistemul bicameral constituind caracteristicele mai tuturor țărilor descolonizate; cu mici excepții. Ani mai târziu, influența Statelor Unite se va simți și în alte domenii sociale, și economice.

Cu veacul XX civilizația americană (bunurile de consum, cinematografia, voga, stilul, televiziunea, tehnica, etc.) cucerește piața, - și într'o oarecare măsură stratul superficial al sufletului. Masele, fermecate de mirajul tehnic, se năpustesc asupra bunurilor materiale, uneori în dauna celor de primă necesitate, indispensabile supraviețuirii. Un pol de atracție simptomatic pe care l-am putea considera un prim pas către un fel de "materialism"? O analiză riguroasă cred că nu ne poate îndreptăți s'o afirmăm. Echilibrul și stabilitatea unei națiuni, unui continent, nu depind în mod absolut numai de grămada bunurilor de consum. Ideile, ideologiile, se infiltrează, își croiesc drum, se instalează în sânul societății. In toate păturile sociale, fără excepții. In cele înstrăite de asemenea.

***

Infiltrarea doctrinelor marxiste în America Latină, spre deosebire de alte puncte cardinale constituie un caz atipic. O analiză sumară ar înlesni înțelegerea.

Independența față de coroana iberică a Continentului Sud a adus cu sine o desmembrare a viceregatelor, și constituirea unor noi "națiuni". Odată trasate frontierele (nicidecum definitive), necesitatea transformărilor politice a devenit imperioasă. Aminteam mai sus că majoritatea constituțiilor au adoptat formula președințială. E cert, în teorie. Sunt prea bine cunoscute răsturnările istorice în decursul celor peste 150 de ani, alternând între politica guvernelor "democratice" și cea a celor autoritare. Amândouă cu "programe" (electorale unele, imperioase altele) pline de făgăduințe, în general iluzorii. Dezamăgirile n'au întârziat. Si nici cei care să le inventarieze, în beneficiul unui nou proiect.

Spuneam cândva că arma comunismului nu este Programul, ci Manifestul. Programul e un "apel"; Manifestul un "strigăt". In majoritatea cazurilor incendiar, el n'a întârziat să-și facă apariția în noul continent.

In Europa, figura lui Marx a fost proiectată ca un fel de "mit intelectual". Ca și Lenin, mai târziu; deși aprig luptător, mai bine zis agitator, și el, cu timpul, a dobândit așa zisa "aureolă" a intelectualului; leninismul devenind o doctrină: un neo-marxism.

Aceste figuri "întemeietoare", "istorice", nu mai constituie stindard răzvrătitor în America Latină. Ele au trecut de pe câmpul bătăliilor în paginile prăfuite ale enciclopediei. Troțki, revoluționarul "pur", stârnește mai înflăcărate entuziasme decât fundatorul și invățăcelul. Ceea ce explică faptul că multe grupuscule extremiste din America Latină își atribuie filiațiunea din Troțki, sau Mao, cum e cazul mișcărilor teroriste din Peru, Sendero Luminoso sau Tupac Amaru.

Trebue să ținem seamă de faptul că aceste mișcări extremiste care, cum e firesc, se adresează maselor, au luat ca model personagii pe care le-au considerat "exemplare" (iar nu teoreticieni cu "iz" de catedră): Troțki, Mao, în ultimă vreme Che Guevara; revoluționari "autentici", în optica lor, eroi, figuri legendare, înălțate la rangul de mit. Idealizate, idolatrizate.

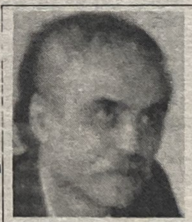
Masele au avut mereu nevoie de lideri, Spartacuși; în carne și oase, sau în efigie. Profilul căpeteniilor a fost uneori mai conturat, alteori mai estompat, în funcție de vicisitudinile istoriei; sau pur și simplu șters din letopiseți și cronici. Marile figuri, "los Proceres", exercitau un fel de sublimare asupra omului latino american. Dar nu toți acești eroi au rămas în picioare de-a lungul versatilităților politice. Hernan Cortez (Mexic), Pizarro (Peru) au fost considerați "mari figuri", proceres, fundatori ai patriei. Cu timpul, vânturile aprige ale istoriei au erozionat imaginea lor, căzând nu numai în dizgrație (Pizarro în epoca guvernului de stânga, înlocuit cu Tupac Amaru), dar atrăgându-și chiar vrășmășia populației (Hernan Cortez) din pricina originei lor spaniole. Resentimentul față de "Patria Mumă" (de "los Conquistadores") a jucat un rol important în psihologia popoarelor, și conducătorilor. In zilele noastre, de pildă, asistăm la o îndârjită renegare, din partea lui Fidel Castro, a originii spaniole; o înverșunată defăimare a figurii lui Columb. Nu este primul caz în care comunismul face "tabula rasa" cu trecutul.

Spuneam că masele au nevoie de un lider. Pe care să-l venereze. Dar au nevoie și de un vârcolac (dicotomia "le Diable et le Bon Dieu") pe care să-și "verse focul". "Et s'il n'existe pas, il faut l'inventer" ar spune Franțuzul. E misiunea mai tuturor căpeteniilor; Che Guevara, Castro sau Ortega. Care au știut cultiva și manipula cu măestrie, până la exacerbare, resentimentele, născute din umilirea anumitor pături sociale, împotriva Statelor Unite, "țap ispășitor" al tuturor păcatelor și calamităților din Sud. Sprijiniți de aventurieri literari de rând (Regis Debray, în speță) ei au conceput o eficace metodă de acțiune politică, provocând în același timp un curent răzvrătitor; în care s'a lăsat antrenată o parte din pătura cultă și un număr nu neglijabil de prelați seduși de "umanismul" revoluționar purtător de promisiuni grandioase.

Nu e locul să analizăm, doar să amintim că politica multor guverne occidentale nu a știut contracara campania de defăimare împotriva marelui aliat. Apoi diplomația mioapă, sau ambiguă, în ce privește America Latină, a dat mai mult roade în câmpul adversar. Surprinde, până la indignare adesea, imaginile din presă, dela televiziune. Seful guvernului spaniol, întâmpinând la aeroport pe Castro cu sărut pe amândoi obrajii; concesiuni de credite speciale guvernului din Nicaragua, și câte și mai câte. In timp ce presa oficială tună și fulgeră împotriva oricărui regim anticomunist. Alain Besançon, fin observator politic, scria de curând: "Une simple erreur intellectuelle, conjointe à une passion irrationnelle, conduit à la faute politique suprême: se tromper d'ennemi". Din păcate, Occidentul s'a înșelat cam des de inamic.

La lumina celor expuse mai sus, ce concluzii putem trage în ce privește viitorul marelui continent din Sud?

In tristul an al conferinței dela Yalta, Churchill, îmboldit de demoniul elocvenței, exclama: "Ne aflăm pe culmile dealurilor de unde putem contempla splendoarea posibilităților unui mare viitor". Optimismul senil al lui Churchill, vânzător de iluzii care s'a înșelat, înșelând și pe alții, ne povățuește să ne păzim de a face profeții. □

Dumitru BACU

PAȘTE NEÎMPLINIT

Cu crezul sub roștei și sufletul la gură
Pândim din bezne...
E totul gata.
Cu lanțuri la glezne
Si mâini pe Cruci ne-aplecăm peste Scriptură.

Ni-e gândul risipit prin profeții... In turle
Așteaptă clopotul...
E totul gata.
Răzbate'n glie ropotul
Naturii. Au început dihăniile să urle...

Se împlinește Taina'n sâmbur de urgie ?
O așteptăm gemând...
E totul gata.
Dar ani se scurg la rând
Si pentru neamul meu Christós încă nu'nvie !.

ZIARUL NOSTRU LA ZECE ANI

Av. Cornel DUMITRESCU

In exilul românesc, în "ţara din afară", Românii şi-au înjghebat o viaţă socială, religioasă, culturală şi politică după posibilităţile fiecărei comunităţi în parte şi mai ales după priceperea şi abnegaţia cu care conducătorii acestora s'au dedicat datoriei sacre de păstrare a flacărei românismului. Risipiţi pe tot globul, cei peste un milion de Români destăraţi, au simţit nevoia să comunice între ei, să-şi împartă bucuriile şi necazurile împreună, să se cunoască şi să se unească în ţeluri şi idealuri, dar mai ales în lupta împotriva comunismului înrobitor de ţară şi asupritor de neam. Din această nevoie de comunicare spirituală şi solidaritate naţională, s'a născut presa din exil. Numărând astăzi peste 70 de publicaţii, ea constituie sistemul vascular al exilului, prin care curge sângele naţiunii noastre, al istoriei, culturii, tradiţiilor strămoşeşti şi în primul rând al credinţei creştine cu care s'a născut poporul român. Apărute mai ales după al doilea război mondial, majoritatea se străduiesc în general cu mijloace materiale modeste, să fie la înălţimea menirii lor.

Din nefericire, nu toate reuşesc, şi ceea ce este mai grav, unele produc, din ignoranţă sau ticăloşie, daune grave vieţii, unităţii şi luptei exilului nostru contra regimului tiran din ţară. Aflându-ne la o aniversare, nu se cade să le arătăm cu degetul, pentru a nu se crede că dorim prin această cale să ne evidenţiem noi.

"Ziarul nostru", cum denumesc majoritatea Românilor din exil "Cuvântul Românesc", s'a născut în urmă cu zece ani.

"Părinţii" ziarului au fost oameni de profesii diferite: farmacişti, avocaţi, preoţi, doctori, ingineri, profesori, funcţionari, diplomaţi sau simpli muncitori, majoritatea nefiind ceea ce se cheamă ziarişti de profesie. Ceea ce i-a unit a fost dorinţa de a spune adevărul, de a face ceva pentru fraţii din ţară şi cei răspândiţi în diasporă. Este un adevărat paradox cum această publicaţie de o înaltă ţinută profesională a putut fi realizată în majoritate de neprofesionişti.

Ziarul nostru s'a născut, crescut şi dezvoltat pe aceeaşi linie politică dreaptă, cinstită şi neechivocă, dela primul număr şi până astăzi având o conduită clar anticomunistă, fără şovăieli sau ezitări, pe direcţia servirii intereselor naţiunii noastre, a promovării istoriei, culturii, religiei, a valorilor naţionale ale harnicului, bunului şi atât de înzestratului popor român. Obiectivul principal nu a fost obţinerea unui venit material, ci a unuia moral. "Cuvântul Românesc" a fost scos cu sacrificiul material al câtorva entuziaşti cu posibilităţi de câştig mediu, dar animaţi de acelaşi ideal: lupta împotriva comunismului în general şi a celui românesc în special. Ziarul nostru nu a fost conceput ca un gheşeft şi nici ca o sursă de existenţă pentru unii foşti până mai ieri, aşa zişi "profesionişti" ai presei scrise sau vorbite din ţară, presă aservită umilitor de slugarnic regimului comunist de sub domnia clanului ceauşist. O parte însemnată a tirajului a plecat întotdeauna gratuit spre lagărele de refugiaţi din Europa sau spre noii sosiţi în lumea liberă, lipsiţi de mijloace materiale la acest început de viaţă nouă pe calea adeseori amară a bejeniei. S'a urmărit în acest mod ca mii de noi refugiaţi, mai ales din valul de tineret sosit în exil în ultimii ani, ca o infuzie de tinereţe în trupul matur al exilului, să se poată adăpa la izvorul cunoaşterii despre adevărata istorie şi cultură a poporului nostru, ţinute sub obroc în ţară, mistificate şi distorsionate de profesioniştii minciunii dela Bucureşti şi de uneltele lor din exil.

Care a fost secretul reuşitei acestei publicaţii născute într'un orăşel canadian şi răspândită azi în toate comunităţile româneşti de pe cele cinci continente, în orice ungher al globului nostru unde sălăşluieşte un suflet de Român, din Tanzania, Gabon, Republica Sud-africană, Australia, Noua Zeelandă, Chile, Brazilia şi până în Suedia, Franţa, New York sau insulele de vis ale Hawai-ului?

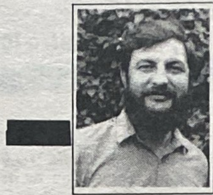
Explicaţia este simplă: Cuvântul Românesc nu este o publicaţie personală, el nu aparţine unui singur proprietar sau nici măcar unei grupări politice. El aparţine întregului exil, este scris de Români din toate generaţiile exilului, din toate ariile geografice în care este răspândită diaspora românească, fără nici un fel de discriminare socială, etnică, politică sau religioasă. Intre numeroasele semnături apărute în paginile Cuvântului Românesc, poţi distinge cele mai diverse orientări şi apartenenţe politice, dela liberali, legionari, ţărănişti, social-democraţi, la foşti membri ai partidului comunist sau independenţi. In miile de pagini tipărite în aceşti zece ani, poţi întâlni articole despre personalităţi din istoria şi viaţa politică românească a secolului 20, dela bătrânul anarhisto-socialist Zamfir Arbore, la Iuliu Maniu, Gh.I.Brăţianu, I.Gh.Duca, Pan Halipa, Constantin Stere, Nicolae Titulescu, Corneliu Zelea Codreanu, Nae Ionescu, Nichifor Crainic, Vasile Băncilă, Nicolae Penescu, Generalii Platon Chirnoagă, Ion Gheorghe, Nicolae Rădescu şi până la Mareşalul Ion Antonescu - primul prizonier politic al urgiei comuniste.

La rubrica literară s'au publicat poezii, fragmente de romane, proză scurtă din creaţia celor mai importanţi ctitori ai literaturii cenzurate sau interzise astăzi în România. Este greu să rezumi în puţine cuvinte conţinutul acestui ziar ce este înainte de toate cea mai frumoasă realizare publicistică românească de peste hotare: sunt articole asupra problemelor actuale ale României în toate domeniile, dar sunt şi articole despre situaţia politică internaţională cu nimic mai prejos de cele expuse în cele mai mari ziare ale lumii; sunt pagini de literatură, istorie, cultură, de un nivel impresionant, sunt pagini religioase, există permanent o pagină pentru Românii macedoneni, de sărbători o pagină pentru cei mici, pagini de umor şi sarcasm, ba chiar şi o pagină...sportivă, pentru cei ce vor să ştie clasamentul echipelor de fotbal din România. Cine sunt cei ce au realizat această operă jurnalistică, un adevărat "monitor al exilului" cum l-a denumit M.F.Enescu, concretizată lunar în 24-32 de pagini, cu o apariţie regulată şi neîntreruptă niciodată de-a lungul celor zece ani de existenţă?

Nu exagerăm cu nimic când afirmăm că în exil, în afară de câteva mici excepţii, nu a rămas aproape nici o personalitate importantă al cărei nume să nu-l găseşti, într'o formă sau alta, în paginile Cuvântului Românesc. Pentru cei ce prin "Voinţa Supremă" au plecat spre alt exil, definitiv şi infinit mult mai drept decât cel în care trăim noi, le onorăm memoria păstrându-le numele în colecţia ziarului nostru, pentru a putea fi cunoscute de generaţiile care vor veni după noi. Iar pentru cei ce azi participă alături de noi la bucuria acestei aniversări, ne facem o datorie de onoare, ca o mică şi simbolică recompensă, de a public acum numele sau uneori numai pseudonimele celor care şi-au adus prin scrisul lor măcar o fărâmă de contribuţie la succesul primei decade a Cuvântului Românesc.

Dr.D.C.Amzăr, Ing.Vlad Angelescu, V.P.Avidilliatlu, Jules Archer, Radu Andronache, Dinu Amzăr, Dr. Traian Andreescu, Matei Albu, Stefan Armânul, Ion Aramă, George Astalos, N.D.Ardeleanu, L.M.Arcade, Dragoş Aldea, Stefan Ailincăi, Matilda Albeanu, (+) G. Acrivu, Corin Arianopol, Petre Adamescu, Nicolae Adămeşteanu, Nicolae Adamescu, George Bălaşu, Eugen Bârsan, Arhimandrit Roman Braga, Prof.Univ.Stefan Baciu, Ion Boieru, Aurel D. Bugariu, Miron Butariu, Prof.Ghe.Popescu-Botoşani, av.John R.Beckett, Muzicolog George Bălan, Prof. Emma Emilia Bratu, Dr.Av.Alexandru Bratu, Nicodim Barbu, Alexandrina Busuioceanu, Romeo Bran, Dr.Augustin Al. Bidian, Ionel Bănăţeanu, H. Blazian, Cornelia Baltag, Dumitru Bacu, Victoria Baţu, Florica Baţu, Al.Turtureanu-Bârlădeanu, Toader Branea, Enric Becescu, C-tin Aronescu-Bărăgan, Ion Ovidiu-Borcea, Gh.Bălteanu, Titus Bar, Prof.N. Beldiceanu, Ion C.Brătianu, Msgr. Octavian Bârlea, Christina Bacu, Emilian Borteanu, George Brana, Alexandru Berceanu, Ioana Ileana Brătianu, Pavel Bellu, Prof.Gerald J. Bobango, Daniel Boc, A.Bujduveanu, Ion A.Bucur, Aurel Bucur, Radu Budişteanu, Serban Budişteanu, V.Bendescu, Ion Bădilă, Prof. Tudor O. Bompa, Dr.St.T.Basarab, Ion Bragnea, Mia Braia-Blaga, Peter Belker, Titus Bărbulescu, Petre Cosmin, Ionel Cernea, Ion Constant, Ion Cicală, Joseph Crăciun, Dan Corneliu, (+)Prof. Brutus Coste, Radu Camilian, Gh. Ciuciu, Tiberiu Cunia, Ion Zărnescu-Ciumeşti, Jimmy Crucian, Georgeta Crainic, Paul Chiriac, Adrian Corbu, Virgil Corbu, V.Corbuţ, Horaţiu Comaniciu, Valeriu Cercel, Niculae Ciachir, Mihail Celarian, Adrian B. Cosma, M. Cruţescu, Radu Câmpeanu, L. Cromide, Vasile Coman, Andrei Crăciun, Horea Romeo Cloteanu, Ing. Matei Cosma, Stelian Constantin, Constantin Colimitra, N. Constantinescu, (+) Ion Cusa, (+) Mihai Cismărescu, Ion. A. Coman, Ioan Coman, (+)Prof. Dr. Leonid Constantinescu, (+) Dr.Ion Cârjă, Nicu Caranica, Grigore Cavafu, Ing. Valentin A.Cantor, Grigore Caraza, Dico Costea, Mircea Pompei Cojocaru, Pană Costin, Prof.Dr.Matei Cazacu, Ion Caraion, Elisabeta A.Cristescu, Arhiepiscop Traian Crişan, Pavel Chihaia, Prof. Aurel D.Ciufecu, Veronica Caţichi, Gh. Chirani, Alexandru Ciorănescu, Ing.Ion (Bebe) Cosma, Pr.Emil Ambruş Cernat, Nicolas Catanoy, Cola Ciolacu, Paul Costescu, Sergiu Cioiu, Av.Cornel Dumitrescu, George Donev, Prof.Dr.Nicolae Dima, George Dumitrescu, Ghe. Delavrani, Radu Dunăreanu, Ion Dumitru, Prof.Dr.I.G.Dimitriu, Eglantina Daschievici, Inge Maria Dimitriu, (+)Grigore Dumitrescu, Eugen Drăguţescu, Ing.Ion Dima, Sevastiţa Dima, V.Durlea, Pr.Prof.Gh.Calciu-Dumitreasa, Miron Dragu, Gh. Diaconu, George Dragu, Radu Drumaru, Camilian Demetrescu, George Delaiana, Anca Dumitrescu, Vlad Drăgoescu,, Eugen Dobrok, Constantin Dumitrescu, Pavel Dan,, Dan Ducker, Elena Drăgulea, Prof.Nicolae Dascălu, Dumitru Demu, St. Diaconu, Emil Dumitrache, Sanda Diaconu, Doru Dăscălescu Dunăre, Haralambie Dincă, Ioan C.Diamandy, Mihaela Doina Romeo Dăscălescu, M.Fotin-Enescu, Radu Enescu, (+) Prof.Dr. Mircea Eliade, (+) I.V. Emilian, Pavel Emilian, Coca Eretescu, Constantin Eretescu, G.Foghel, Nicolette Frank, Gh.Fara, Corneliu Florea, Nicolae Fodorea, Antim Florea, George Filip, Ion Teodorescu-Făget, Vladimir Nic.Fulger, Vasile Florea, Traian Fagure, Dr.Luminiţa Fassel, Arh. Stefan Gane, Traian Golea, N.S.Govora, Al.Gregorian, Ioan Grigorescu, Sergiu Grossu, Prof.D.Găzdaru, Sava Gârleanu, Paul Goma, N.Gramaticova, Stan Grădişteanu, V.Gurău,,C-tin Goras, Costache Greabăn, Pr.Florian Gâldău, Delia George, Maria Găzdaru, Feliciana Ghindar, (+)Av.Emil Georgescu, Dorina Bălăşoiu-Gabor, Ion Gavrilă, Ionel Georgescu, Dr.Marin Nicolau-Golfin, Prof.Dr.Vlad Georgescu, Victoria Gheorghe, Pr.Dumitru D.Gage, Pr.Richard J. Grabowsky, Vintilă Horia, Ion Halmaghi, Ioana Haralamb, Puiu Hulubei, Geamina Hasscar, I.Hotineanu, Anastase N.Hanciu, Stefan Hosea, Dorin Haţegan, Virgil Ierunca, Vlaicu Ionescu, Dorina Ienciu, A.Iancu, Claudiu Isopescu, Dr.Const. Izvănariu, Sorin Issvoran, Nic.Iancu, Pr.Dr.Dumitru D.Ichim, Ion Ion, Mihai Ionescu, Acad. Eugen Ionescu, Alexandrina Isac, Cicerone Ioniţoiu, Dr. Viorel Ionescu, George Iova, Leontin Iliescu, Serban Istrate, Ion Ionescu, Radu Jianu, Ionuţ Jivan, Mihail Korne, M.Kapetanovici,, Alexandra Ionescu-Lungu, Nicolae Lupan, Monica Lovinescu, Teofil Lianu, Mihaela Ghelmegeanu-Lausch, Ion Ladea, Dumitru Lupaşcu, C.Mihu-Lerca, Mary Leuca, Leonida Lututovici, Elisabeta Păunescu-Lipan, Stroe Moldovan, Dr.Dumitru Marin, (+)J.N.Manzatti, Constanţa Marin, Ion I.Mirea, Mircea Mureşan, Prof.Dr.Basil Lapedatu Marcu, Ing. Dan Moldovan, Prof.Mircea Milescu, Traian Miron, (+)Jean Moscopol, Ion I.Mioc, Stefan Munteanu, Paul Miron, Jean Miloe, George Muscanu, Eugen Mihăescu, prof.Rodica Milescu, T.Nour Miron, Ing.Dumitru Moldovan, Mara Mădăleanu, Constantin Mareş, Pr.Dr.Florin Muller, P.Mircescu, Nicolae Mercea, Radu Anton Mayer, Prof.Virgil Mihăilescu, Vlaicu Mihai, Constantin Macri, Constantin Mareş, Paul Morcov, Basil Munteanu, Gh.M.Merca, Mihai Murgu, Victor Marian, Petre Marinescu, Dr.Victor Malcoci, Marcel Mihalache, Marin I. Mihalache, Eugenia Adams-Mureşanu, Doru Mărgărit, Dr.Alexe Micle, Petre Musceleanu, H.Munteanu, Lucian Mircea, Lia Maria, Petre Mironescu, Aurelia Marinescu, Mihaela Moisin, Gloria Marinescu, Gh.Mazilu, Ana Maria Marin, Ion Marin, Prof.Maria Manoliu-Manea, Prof.C-tin Popescu-Mehedinţi, Ecaterina Minovici, Teodor Marinescu, Decebal Mugur, Mihai Mărculescu, Nicolae Novac, Andrei Nicolau, Marcel Nicolau, Demostene Nacu, Radu Negoiţescu, (+)Nicolae - Principe al României, Ion Negoiţescu, George Negropontes, Dem.Gh.Nola, D-tru Neaga, Prof.Mircea Niculescu, Dumitru Nimigeanu, Cella Neamţu, Basarab Nicolescu, Magda Neuweiler, Ion Neniţescu, Stefan Neagoe, C-tin Noe, Ioan Negulescu, Marin Neagu, Ionel Nacu, Dr.Daniel Ordeanu, Iorgu Oprişan, Romulus Odobeşteanu, Ilie Olteanu, Anişoara Odeanu, Florian Oniţă, Ion Oprima, Aronel Cloteanu-Ohio, Romeo Orăşian, Zahu Pană, Pr.Dr.Petre Popescu, Victor Petric, Eli Popa, Pr. Ioan Popa, (+)Nicolae Petra, Juliana Geron Pillon, Comandor Mircea Pătru, Cristian Pudroschi, Prof.Univ.Ulpiu Traian Pădureanu, Andrei Pop, (+)Nicolae Penescu, Virgil Pindeanu, Ion Mihai Pacepa, Eugen Popescu, Virgil Popa, John Protopopescu, F.Voicu-Ploieşti, Prof. Dumitru Paulescu, Ion Popescu, Aurel Pop, Benedict N.Panaitescu, Dr.A.Th. Petit, Vetuţa Pop, Cicerone Poghirc, Episcop Nathaniel Pop, Pr.Vicar Eparhial Dumitru E.Popa, Predicator Baptist Aurel Popescu,, Prof.Dr.Ion Popinceanu, Partenie Popescu, Ion Popa, Dr.Septimiu Pădureanu, Ion Pârvulescu, Prof.Dr.Dan Popa, Mihai Pupăzan, Corina Păcuraru, N.Pora, Dr.O.M.Petrovici, Dr.Cornel Petrassevici, Remus Pintea, Andrei Pandrea, Episcop Loius Puşcaş, G.Perdichi, Dan Poenaru, Ion Apostol Popescu, Caşin Popescu, Alexie Poenaru, Nicăpetre, Coli Palicaru, Dr.Ion Raţiu, (+)Horia Roman, Mircea Dem.Rădulescu, Prof.Univ. Aurel Răuţă, Av.Victor Rădulescu, Pr. Alexandru Raţiu, Pr.Graţian Radu, Ed.Ressel, Eugen Revent, Mircea Raţiu, Remus Radina, J.M.Romalo, Edgar Reichman, Sandra Rizescu, Ig.Roger, Dr. John Rocsin, Dan Răşcanu, Vasile Romega, alexandra Roşu, N.Th.Rădvan, Prof.Dr.Gh.Rădulescu, Radu-Marin-Roşcanu, Viorel Roznovat, Horia Stamatu, Al.Petru Silistreanu, Ilie Smultea, (+)Marina Stambolgiu, Ilie Suciu, (+)Mira Simian, Dionisie Stancu, I.Severin, M.Z.Sabău, Dr.C-tin Sporea, Gh.Sandu-Piatra Neamţ, Anthony Stuart, Dr.,Vet.Gh.Sălăjan, Gh.Spătaru, G.A.Silvestri, Petre Sălăceanu, Romulus Seişanu, N.A.Stoia, Cornel Safta, Mircea Solacolu, Stefana Solacolu, Ion Suciu, Dumitru Stăncescu, Grigore Scorochirjă, N.Ion Sibianu, R.C-tin Sârbu, Sanda Stolojan, Grigore Singurel,, George Soare, Isabelle Sabău, Ion Sfârâilă, Samoilă Sever,(+)Pamfil Seicaru, Dr.Ing.I.Aurel Seitan, Dr.Alexandru Suga, Antim Stefănescu, I.Serbănescu, Arhiepiscop Valerian Trifa, S.G.Theodoru, Nicolae Turtureanu, Virgil Tănase, Victoria Gh. Tolla, Vasile Teha, Mihaela Raicu-Trandafir, Pr.Mircea M. Toderică, Sandu Tudor, Toma Taşu, Ing.Anton Teodorescu, Nuşi Tulliu, Miriam Teodorescu, Ion Tolescu, Nicolae Timiraş, Ilie Tepeş, (+)Pr. Achidim Uşeriu, Johann Urwich, Camil Udrea, Dumitru Urdărescu, Nicolae Ungra, Dr.C-tin I.Untaru, Eugenia Uşeriu, Adrian Ursu, Viorel Urma, Pr. Gh. Ursache,- Pr. Richard Wurmbrand, Dr. Ovidiu Vuia, James A.Woodcock, Josef Pedro Vieira, Francis Varga, Virgil D.Vasiliu, Ion Vlad, Marius Verdeş, Victor Valer, Emil Vicaş, Vladimir Wertsman, Dr.,Nechit Vinereanu, Simona Vicol, Ion Varlaam, N.Veştemeanu, Ing. Ovidiu Vasilescu, Prof.Dominic Ion Vlaicu, Vasile Versavia, Ion Velican, Viorica Velescu, Dr.Petre Vălimăreanu. Dinu Zamfirescu, Sanda Zvorişteanu, C-tin Zecheru, Pr.Nicolae Zelea, Gheorghe Zamfir, S.Zamfirescu.

NEAMUL ŞI EUHARISTIA

Marin MIHALACHE

Visul de aur al civilizaţiei şi culturii de tip latino-bizantin a fost realizarea "împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ", a unei societăţi creştine universale administrată şi condusă lumeşte de Impărat, dar spiritual călăuzită şi modelată de mâna "divină" a Bisericii şi slujitorilor acesteia.

Numai că timpul a dovedit că nici statul, nici societatea nu pot deveni creştine în toată intimitatea lor şi că Impărăţia lui Dumnezeu nu se poate înfăptui în această lume, indiferent câte bune intenţii ar exista şi cât de mesianică ar fi pretenţia unui imperiu sau altul.

Dar dacă visul cel frumos al Imperiului Bizantino-latin nu avea să ţină mai mult de "o mie de ani", timp în care nici lumea de atunci n'a fost lipsită de coşmare, apoi le-a revenit din nou "neamurilor" misiunea sacră de a se încreştina şi de a răspândi astfel sămânţa duhului creştin până "la marginile pământului".

Astfel, încetul cu încetul, creştinismul, un fenomen divino-uman, a început să prindă rădăcini în istorie, în solul vremelnic şi "organic" al lumii văzute, în sufletul etniilor, devenind, cum s'ar zice o "teofanie întrupată naţional".

Duhul etnic, focul ancestral şi autohton a fost adus astfel să ardă sub pirostriile de har ale cerului. Creştinismul, la rândul său, s'a dovedit a fi altoiul veşniciei grefat pe trunchiul natural al arborelui naţiunilor care în timp se transformă, se întăresc şi rodesc spiritual, îngrijite fiind de înseşi mâinile lui Dumnezeu, Cuvântul şi Duhul, prin trupul desăvârşit al Bisericii.

Creştinismul, ca foc divin, purifică etnicul de reziduurile păgâne ale istoriei, implantând aici sămânţa vie a unor prefaceri spirituale originale, ctitorind aşezăminte de cultură şi trăire creştină.

Această sinergie divino-omenească, îşi are de fapt temeinicia în însăşi Intruparea Cuvântului, în care cele două firi, dumnezeiască şi omenească se unesc în persoana lui Hristos. Astfel, ca la Intrupare, în procesul încreştinării naţiunilor europene, nici duhul creştin nu se alterează, dar nici duhul local nu se uniformizează până la pierderea identităţii. Fructul naţional-creştin rezultat este însă un produs nou în care unitatea nu dizolvă nici sâmburele ca esenţă, nici miezul generator de energie.

Etnia devine astfel potirul sufletesc şi tiparul psihosomatic specific în care este turnat vinul nou al legii celei noi. Astfel creştinismul prinde rădăcini, îşi diversifică formele de existenţă şi exprimare, înnobilând continuu solul fertil al naţiunilor. Credinţa acestor popoare şi grupuri etnice, entelehia lor, "stilul" comuniunii lor cu Dumnezeu se înduhovniceşte. ("Lex orandi lex est credendi").

Viaţa şi cultura naţiunilor de asemenea se transformă dintr'o "matcă abisală" oarecare, într'un "corpus spiritale", un "soma pneumatikon" (Cor. 15,44). Fiindcă, zice Apostolul Pavel: "Dacă este trup firesc, este şi trup duhovnicesc"... (Idem), adică veşmânt în care vom învia în ziua de apoi, dar pe care ni-l toarcem fiecare în orizontul naţional şi la lumina zilei istorice.

Creştinismul românesc, sau mai bine zis "legea românească" se conturează în jurul aceleaşi realităţi cosmico-etnice. Este vorba de un creştinism de tip şi sorginte răsăriteană, dar cu totul original, iar ca trăire spirituală şi exprimare culturală deosebit de misticismul rusesc ori raţionalismul grecesc, cu toate că dogmatic şi din punctul de vedere al Tradiţiei, Spiritul adevăratei credinţe domină în toate aceste forme de expresie creştină.

Această diversitate de "stiluri" creştine confirmă faptul că şi creştinismul este deopotrivă etnic şi universal. Formele de exprimare etnică, tradiţiile locale încreştinate nu contrazic, ci dimpotrivă, întemeiază, colorează şi susţin interior Marea Tradiţie, după cum catolicismul bisericesc depăşeşte, dar nu poate distruge ori înăbuşi... duhul etnic.

De aceea nici învăţătura apostolică a Sf. Apostol Pavel (Col. 3:11), potrivit căreia omul cel nou nu mai trebue să facă distincţie între semeni după neam, religie, stare socială sau grad de cultură şi civilizaţie, nu trebue înţeleasă ca o abolire a tuturor particularităţilor spirituale şi etnice. Altfel am avea de-a face cu un fel de comunism incolor şi stereotip şi nu cu înfăptuirea comuniunii şi comunităţii euharistice bazată pe iubire de Dumnezeu şi de frate, care este Trupul lui Hristos, Sfântă Biserica Sa.

Fiindcă dacă în Biserică, în Hristos suntem într'adevăr "Unul", indiferent de celelalte particularităţi "naturale", apoi prin Duhul Sfânt, spiritual deci, prin darurile duhovniceşti suntem mai multe "mădulare" ale Trupului, diverse, exercitând fiecare vocaţia şi funcţia pentru care am fost creaţi şi chemaţi în această lume.

Astfel, în însuşi sânul comuniunii treimice, iubirea şi corelaţia perfectă dintre Tatăl, Fiul şi Sf. Duh nu duce nicidecum la umbrirea sau confuzia între caracterele şi atributele fiecărei Persoane a Sfintei Treimi în parte. Unitatea şi diversitatea relaţiilor treimice se reflectă implicit şi în creaţie, în lume şi mai ales în Biserică.

Astfel, în orizontul etnic românesc, Biserica Insăşi a devenit, sau mai bine zis s'a constituit şi a activat istoric şi social ca o adevărată "leitourgia", un focar de rezistenţă spirituală, în jurul căruia au gravitat toate energiile renaşterii naţionale şi religioase.

Satul românesc tot, era şi parohie şi biserică. In centrul satului se afla turla bisericii, ca un străjer înalt, cel mai înalt, supraveghind turma pioasă şi modestă de credincioşi şi amintindu-le şi în momentele de trudă şi de sărbătoare, şi pe timp de răstrişte şi pe timp de bucurie, că rostul acestei vieţi se află undeva sus, la Dumnezeu.

Pentru poporul acela blând şi smerit, Euharistia Insăşi nu era numai actul sacramental de reactualizare a jertfei răscumpărătoare şi a învierii lui Hristos, săvârşit într'o oră, odată pe săptămână de un preot şi o mână de credincioşi, ci o lucrare mai largă, teandrică, de naştere şi renaştere a unui nou popor al lui Dumnezeu, focul spiritual de pe vatra străbunilor, în jurul căruia se adunau şi se sanctificau toate aspectele legate de viaţa de zi cu zi a obştii creştine: slujbe şi lăcaşul de închinăciune, interacţiune socio-culturală şi etnică, comuniune a tainelor şi comunitate cu toţi viii şi morţii Casei Domnului, cu aleasa ceată a sfinţilor din toată lumea şi din toate timpurile.

La Români, comunitatea euharistică a fost întotdeauna înţeleasă ca o pogorîre a raiului pe pământ: "...un picior de plai,/pe-o gură de rai", un fel de nuntă cosmică a turmei cu Mirele etern, Hristos.

Si iată că, în ciuda tuturor vicisitudinilor istorice şi sociale, atâta timp cât mai era o Biserică slujitoare, mai era nădejde, mai exista un centru în jurul căruia să se reunească turma răvăşită de furia haitelor cotropitoare.

Numai că drept consecinţă a "spiritului" Revoluţiei Franceze şi Romantismului european, dar mai ales ca urmare a Revoluţiei bolşevice şi "păcii" încheiate după cel de-al doilea război mondial, nu numai că Biserica îşi pierde rolul său central, sanctificator, în cadrul naţiunii ori societăţii, dar însăşi Biserica, precum şi naţiunea şi societatea sunt supuse unui lung proces de secularizare şi ateizare. Astfel, între sufletul etnic şi Casa Domnului se produce o ruptură, un divorţ spiritual, un divorţ cu urmări atât de grave pentru copiii lui Dumnezeu, cât şi pentru naţiune ca atare care se vede debusolată duhovniceşte.

După furia şi asediul frontal, copiii revoluţiei trec la un fel de presiune internă, la subversiune ecleziologică şi la dezamorsarea focarelor de rezistenţă spirituală.

Si deşi Biserica şi naţiunea mai au încă suficiente resurse de rezistenţă în faţa valurilor secularizării şi ale ateismului militant, totuşi, se consideră că pe termen lung, formele de presiune subtilă se pot dovedi mult mai periculoase şi devastatoare decât atacul şi persecuţia directă şi deschisă.

Pe de altă parte, acolo şi aevea, secularismul modern şi "progresiv", a transformat credinţa şi religia într'o simplă formă de conştiinţă şi anexă "culturală", iar pe terenul teologic şi ecleziologic se pretinde a se fi antropologizat deja temeiul ultim al existenţei, adică transcendentul.

Datorită unot astfel de atitudini şi mentalităţi se nasc mai pretutindenea atâtea tensiuni spirituale şi de identitate, mai ales în cazurile şi în locurile unde atât Biserica, dar şi substratul etnic se secularizează sau sunt infiltrate de germenii corupători ai neopăgânismului sau ateismului emfatic. In această nefericită situaţie chiar factorii naţionali şi bisericeşti, care în anumite condiţii istorice s'au dovedit a fi principii de bază ale unităţii şi plenitudinii spirituale, s'au transformat, într'o anumită măsură, în chiar opusul acestora, devenind o sursă de diviziune şi separaţie pe lângă multe altele.

Euharistia însă, dumnezeiasca Liturghie, fiind acea procesiune eternă a "totului către Tot", a lumii către Dumnezeu, ne invită, mai mult ca orişicând, la Masa dragostei frăţeşti, întrucât Tatăl ceresc ne iubeşte pe toţi şi pentru toţi şi-a dat Fiul să moară şi să învieze.

Inainte de durerile răstignirii însă, Hristos ne-a povăţuit: "Rămâneţi în Mine şi Eu în voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă dela sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi, dacă nu veţi rămâne în Mine. Eu sunt viţa, voi mlădiţele. Cel care rămâne în Mine şi Eu în el, acesta aduce roadă multă, căi fără Mine nu puteţi face nimic." (Ioan 15:4-5) □

MOTTO:

...Si pe cea din urmă treaptă
Am îngenunchiat
Si-am plâns -
Căci pe cea din urmă treaptă,
Ca'ntr'o carte înţeleaptă,
Am cetit în fundul cupei
Naufragiul ce m'aşteaptă!...

Ion Minulescu

Mihaela RAICU-TRANDAFIR

TRĂIESC SECUNDEI LUMINA

Cred că nu există om în această lume care să nu-şi facă din când în când un bilanţ al realizărilor, care să nu pună în balanţă ceea ce a îndeplinit din ceea ce şi-a propus să realizeze.

Desigur pentru unii - şi din nefericire pentru marea majoritate - talerul balanţei se înclină sub greutatea monedelor, a banilor, iar uneori, chiar se duce în jos ca un bolovan. Dar aceştia nu-şi cântăresc niciodată idealurile. Si dacă le-ar cântări, balanţa lor ar fi într'un echilibru perfect: la zero idealuri, zero realizări.

Se vaită unii că sunt de un număr de x ani în ţara y; şi că nu s'au acomodat cu viaţa respectivă; alţii se vaită că se plictisesc, sau că le lipsesc prietenii sau viaţa socială pe care o aveau în România.

Mă întreabă adesea rude sau prieteni, din România sau din afară dacă sunt fericită aici; acestora le răspund: fericită - e greu să fiu departe de România, de codri şi munţi, de Predeal şi Constanţa, de prieteni, de toate...Dar sunt mulţumită - talerul balanţei mele se înclină la realizări tot mai mult cu fiecare zi ce trece. Scopul plecării mele din România nu a fost cel material, ci acela de a-mi aduce aportul la eliberarea ţării mele, a prietenilor şi rudelor mele. Pentru acest scop trăiesc şi lupt.

Si la întrebarea următoare, atât de des pusă şi discutată, dacă am pătruns în înalta societate a acestei ţări, dacă nu mă plictisesc, răspund tuturor: trăiesc şi lucrez în această ţară pe care o iubesc, o respect, şi al cărei cetăţean sunt, îmi aduc contribuţia la înflorirea ei, dar nu vreau să mă pierd în imensitatea ei, pentrucă atunci ar însemna să renunţ la scopul meu . După orele de serviciu, mă retrag în mica mea Românie, unde încep adevăratul program de lucru, de luptă (pe măsura puterilor mele), pentru eliberarea ţării mele.

Nu numai că nu mă plictisesc niciodată, dar simt că ziua e prea mică, simt cum timpul se scurge prea repede şi mai am atâtea de făcut...

Punând în balanţă realizările mele în aceşti ani petrecuţi departe de ţară, sunt mulţumită de realizările mele profesionale, sunt mulţumită de aportul adus de mine la lupta în care m'am înscris. Nu mi-am pierdut identitatea de Român, dimpotrivă mi-am conturat-o mai mult, m'am găsit, m'am cunoscut, ştiu cine sunt - întotdeauna un Român; nu mi-am schimonosit numele, dimpotrivă i-am învăţat pe compatrioţi să mi-l pronunţe româneşte. Deşi departe de România, am învăţat să vorbesc mai bine româneşte şi să-mi perfecţionez scrierea în limba română.

Pentrucă scopul vieţii mele nu este să parvin în vreun fel, nu am decepţii; ci numai mulţumiri, pentrucă ştiu cine sunt şi ce vreau să realizez, îmi cunosc idealurile şi dorurile, şi le întreţin.

Idealul meu? să lupt pentru eliberarea României de sub cotropitori. Dorurile mele? Să aud păsărelele cântând în Pădurea de Liliac dela Ponoarele, să simt mirosul de fân cosit, să-mi stâmpăr setea cu apa rece din fântână, să mă închin în faţa icoanelor mici de lemn, să aud iar clopotele bisericii bătrâne bătând a sărbătoare, să îngenunchez în faţa mormintelor celor dragi, să le spun că pentru ei am plecat şi pentru ei m'am întors. Si-apoi să bat străzile copilăriei mele, din cartierul Dorobanţi, să umblu pe sub teii dela şosea, să revăd vilele depe strada Roma...

Si pentru aceste clipe pe care vreau să le trăiesc într'o Românie liberă, lupt; cu gândul la aceste clipe îmi menţin un echilibru sănătos şi un moral perfect.

Si aş dori ca prin aceste câteva rânduri să transmit cât mai multor Români din exil un impuls nou, de a-şi pune în balanţă fiecare realizările imateriale, idealurile, de a se căuta şi a se regăsi şi ei, de a lupta pentru o Românie liberă, de a nu-şi pierde identitatea lor şi a copiilor lor. □

DANSUL MORȚII

Când cineva pune un bulb de floare spre încolțire, niciodată poate nu se va gândi că atunci când sămânța se află în pământ, întru întuneric începe acel straniu și tainic dans al morții. La început pământul îmbrățișează cu apus rotundul sănătos al seminței, apoi vine apa să împrietenească țărâna cu ceapa de crin. Fructa sfidează apa și cupele de hrană aduse de pământ. Ea aparține unei caste superioare bătrânilor care scot de prin cămările împărătești ale lor tot felul de merinde pentru drumul lung al cercului. Sămânța stă mândră, cu rochia de nuntă neîntinată, cu pumnii strânși și mușchii de carne pietroasă încordați sub îmbrăcămintea diafană. Pământul iubește această îndărătnicie și înțelept nu se supără că masa plină de bunătăți a rămas neatinsă, că în loc de mulțam - privirea tot plină de trufie. Pământul iubește tocmai această îndărătnicie sănătoasă și blând strigă slugilor să aducă flautul primei nopți și vioara luminii a noua...

...Căldări cu apă se așează în fața mirilor spre a le fi calea îmbelșugată. Mireasa nu știe obiceiul pământului și lovește cu toată puterea piciorului căldările din cale, azvârlindu-le peste drum. Si pământul se bucură din toate tăcerile. Stă blând ca Maica-Apa-De-Izvor, acest bătrân de ani, cu inimă de copil, așteptând să dea tonul celei mai înalte taine - dansul morții.

Sămânța de nu va muri nu va fi în stare să dea viață. Numai ochiul care s'a închis descopere harul văzului, numai omul care a ascultat poate să înțeleagă, numai întunericul nopții aduce preamărire luminii prin îngenuncherea lui.

***

Era în zilele de demult când nu îngăduiam morții nici un pas lângă iazurile mele, când orice târg cu vornicii ei era de neînchipuit, când apele erau limpezi, nesfârșit și dureros de albastre, era în vremea când moartea îmi bătea la ușă și eu îi strigam de lângă prichiciul vetrei: ghici, unde m'am ascuns?

***

Când cineva pune un bulb de floare spre încolțire o dăruiește deopotrivă morții și vieții.Puțini se gândesc că firea ei trebue să urmeze drumul lung al morții, să o ajungă din urmă, să o convingă, să o ascundă în inimă și apoi, împreună, să se întoarcă pe cealaltă cărare, egal luminată în harpa lui omega.

Cei vechi vorbeau de punți. Punți de cânepă întinde pământul în fața miresei și la fiecare răscruce un ulcior cu apă e dăruit unuia din convoiul de nuntă. Nunta cu cele două aspecte pierdere-regăsire și coborîre-înălțare, nunta-omega începe în adânc după obiceiul pământului. Noaptea de acolo nu are nici început, nici sfârșit, numai schimbare, tonalități diferite de timp.

Si noaptea slujitorii pământului cântă, din vârfuri în vârfuri de munte, coruri de buciume înălțate spre cerurile înalte pe care sămânța le aduse în lăzile de zestre. Fecioara refuză nunta cu acest meșteșugar umil și vraci de peste timp. Si coruri de buciume umplu văzduhul abia așezat pe ape, cu scări sonore tot mai înalte, amețitor de înalte.

Fecioara refuză nunta. Pământul își ascunde deopotrivă și Vinerea și Duminica. Face semn cercului de buciume să cânte pentru cerurile vizibile și invizibile, să nu înceteze dulcea idiomelă a morții, cum numai buciumul poate să o redea cu toate hăurile de înfricoșătoare frumusețe.

***

Era în zilele de demult când împreună cu Petru mă rugam de Tine: Nu te duce Doamne la oamenii răi! Ei te vor prinde. Te vor bate. Schingiui. Răstigni. Nu te duce la ei. Tu nu trebue să mori!

Era în zilele de demult când Tu ne-ai respins pe amândoi și ne-ai dojenit cu mustrarea cuvintelor. Oamenii au apărut în grădină pe nesimțite ca și cum ar fi fost zămisliți de tufișurile ghimpoase de zmeură și mure. Voiau să te prindă. Eram alături de Petru. Mâinile lor s'au întins spre Tine: "Scoate sabia, îi strigam Bătrânului Pescar, scoate sabia și lovește! Cu sânge rece! Lovește! Acum! Să nu-L lăsăm să fie prins!" Si Petru scoțând sabia a lovit tăind doar urechea slugii arhiereului. Si eu strigam: "Lovește! Lovește!" Dece Doamne nu ne-ai lăsat?

"Bagă sabia ta în teacă, ai răspuns privind spre noi, pentrucă acel ce scoate sabia de sabie va muri".

Era în zilele de demult când nu știam despre inițierea în dansul morții. Sămânța de nu va muri, va muri, dar dacă va muri atunci nu va muri ci va da viață însutită. Dar cine poate să aibă curajul de a întinde mâinile în formă de cruce, în formă de aripi spre hora de vrajă a morții?

Era în zilele de demult când încercam să'nțeleg.

***

Steaua-din-Nord a grăit și veșnicia se face mică în fața ta, simulând mișcările timpului tău, pentru ca să te învețe mișcările ei, mișcările din dansul morții. Dansul e-al tău, deși altcineva te absoarbe în dans, iar mâinile mamei întinse a punte înfloresc aripă ocrotitoare când piciorul șovăie. Incă un pas! Cuvântul te îndeamnă. Stai să-l încerci pe al doilea. Sovăi din nou. Cuvântul te cheamă. Incă un pas! Si ochii mamei sunt atât de frumoși chemându-te, că după ochii ei s'a întocmit prima noapte cu stele deasupra hăurilor și după inima ei s'a strigat dintru adâncuri: Să fie lumină!

Când cineva așează în pământ un bulb de floare pământul își întâmpină mireasa cu lumină de mamă imitând timp de copil. Si totuși, mai mult decât atât, e acel dans al morții spre care planta e chemată spre a dărui rând pe rând inelele moștenite, până când îi rămâne numai unul singur cu care se face binecuvântarea nunții. Apoi pământul i le dăruie înapoi. In fiecare an celebrarea aceleași nunți și un inel în plus. Dar până atunci sămânța neînțelegând dansul morții disprețuiește pe slujitorii pământului și rămâne ea pentru ea, închisă în cămările ei.

E singură iar după nopți de neliniște se uită pe fereastră. Ii vede pe trimișii de nuntă ai pământului cu buciumele ridicate ca un soare de lemn. Cântecul se strecoară în casă. Peretele de miazănoapte cedează și ia chip de cântec. Buciumele sporesc și apoi alți pereți și alți pereți devin cântece albe, și apoi alte buciume, alte buciume, păduri întregi de buciume din zare în zare.

***

Iisus și marea. Pe mare corabia. In corabie pescarii. Furtună. Iisus și marea. Dacă Tu ești, poruncește-mi să vin la Tine! Vino...și mare...și mare...și marea...dar dacă...dar dacă...dar dacă... Iisus și marea!

***

...dar dacă...Pământul înțelege și-i întinde mâna. Cu un cântec mai sus. I-ar respinge-o dar abisul căderii e prea rece. Apoi își dă seama că mâna pământului e mâna ei, apoi că mâna ei dorește această mână curată.

De acum mireasa începe să îndrăgească, să dorească în frică și cu patimă mâna întinsă și ștrengărește îi strecoară încă un inel și alte mii de buciume vin să se adauge pădurii. In această oră preasfântă de nuntă, la capătul pământului Iuda se spânzură și sufletul lui cade - pasăre moartă la picioarele mirilor. Tipătul lui de groază și disperare se învolbură răsucit printre buciume ca un șarpe pe jar: "Am vândut sânge nevinovat!" Buciumele se descoperă a frunză legănată toamna de vânt... sânge nevinovat ...aduc pacea arhondaricelor și a brazilor de botez...sânge nevinovat...apoi tânguirea de mesteacăn, jocul pâraielor de-a liniile palmei, susurul de val împărțind hainele lunii... am vândut sânge nevinovat...Pământul ridică pasărea căzută și frântă. O mângâie cu milă. Floarea îi oferă un văzduh neînceput, pământul îi întinde aripile, dar pasărea cade din nou. Cădere întru cădere! Buciumele tac un moment, dar mii de voci se aud: am vândut sânge nevinovat! Apoi buciumele încep din nou și sămânța mai dăruiește un inel. Mirii - mână în mână! Pornesc spre vârful de munte unde cuvintele care au fost pregătite transfigurării își ridică vălul spre ultimul inel.

Dumitru ICHIM

***

Era în vremea, nu de demult, când te așteptam. "L'am văzut pe Domnul!" Si eu nu am crezut pentrucă te doream mai mult decât credința. Dece-am fost lipsit chiar eu de Tine? De nu voi pune degetul meu în semnul cuielor nu voi crede. Trebuia să te văd, să te forțez să te văd. Lumea întreagă de mi-ar fi strigat: "Am văzut pe Domnul!" nu mi-ar fi fost de ajuns. Chiar stelele de mi-ar fi scris aceasta dela un capăt al altuia al cerului nu aș fi crezut. EU vroiam să te văd, eu să te am, pentru mine să vii, trebuia să te văd, pentru mine să apari, trebuia să te VAD... Domnul ...Domnul Meu și Dumnezeul Meu!

***

Nopți de-a rândul au trecut până când floarea să accepte a-i dărui pământului un inel, apoi altul, apoi altul, până la îmbrățișarea de foc când floarea devine pământ, până la treapta de altar de unde se coboară cerând mâna.

Dansul morții începe. Slujitorii pământului au făcut cercul de horă. Se suflă în toate lumânările și rămân numai candelele aprinse - cele de nuntă. In mijlocul cercului e Cuvântul înveșmântat în haina de lumină. Dansul începe cu mișcări domoale după îndoietura sunetului de bucium. Când se ajunge în partea de pe tărâmul Vulturului Alb, buciumele tac și floarea rostește stihul, în vreme ce slujitorii pământului răspund cu amin de trei ori:

"Cuvinte - floarea cu miros alb, bine înmiresmează-mă,
Soare - căldura cea iubită, încălzește-mă,
Creatorule - acoperământul cel mai înalt de veci, acopere-mă!

Din nou buciumele încep să cânte larg și dansul e ritmat de lumina candelelor. In partea de miazăzi a Leului dansul se oprește, buciumele tac, iar pământul aprinde o făclie și i-o dăruiește:

"Cuvinte - veșmântul cel luminat, înfrumusețează-mă,
Soare - mărgăritarul Adevărului, luminează-mă,
Creatorule - lumina cea sfântă, strălucește prin mine!"

Buciume. Hăurile răsună până'n secunda luminii și pământul primește și el o făclie:

"Cuvinte - liniștea celor învăluiți, încuvântează-mă,
Soare - Domnul meu cel fără de moarte, încuvântează-mă,
Creatorule - ziditorul meu cel prea slăvit, încuvântează-mă".

In partea ultimă, pe lespedea de sare, tăcere de trei ori mai îndelungată:

"Cuvinte - tăria cea prea înaltă, repejune a minții,

Soare - bucuria inimii, nădejdea cea aleasă, judecătorul celor vii și al celor morți.

Creatorule - viața mea de după viață, speranța mea de după speranță, luminează-mi pridvorul cel tainic al inimii!"

Stihurile încetează. Slujitorii pământului încrucișează buciumele de-a lungul drumului. Cu făcliile în mână se dau în stânga și în dreapta. Acum floarea simte cum mâna ei soarbe mâna pământului. Pământul se dăruie, se împlinește. Demultul a devenit ESTE, râvna-râvnă - dans în care mâinile se întrețes una cu alta sub mâna de binecuvântare în care degetele ascund semnul cuielor bătute în palmă - taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută. □

Alexandru GREGORIAN

ÎNVIERE

"Si'n noaptea aceea
de Sabat, târzie,
a'nviat...

Si din pragul de umbră albăstrie,
din bulboană de fum de tămâie
înger de văpăi, pogorînd
la Mormînt,
grăit-a Mariilor zicând:

"Iisus,
pe care-L căutați, nu e.
S'a dus...
S'a dus în Galileea.

Drept aceea:
nu vă'ntristați,
ci vă bucurați.

Au, n'auziți cum bolțile-și foșnesc
otăvile'nflorite?
Amin zic vouă:
negurile se risipesc
din genele lumii, din zări.
Viața cea nouă
de pretutindenea urcă
și izbucnește'n cântări.

Iată stelele, luna, cununa
pe cer strălucind.
Iată măslinii mustind
jur-împrejur
untdelemnuri dospite
în har.

Bucurați-vă, dar!
Si pregătiți chimvalele, troparele
binevestind învierea, iubirea
Aceluia Carele..."

Si s'a făcut ziuă deplină
și din Mormânt au crescut
vecii și nemărginiri de Lumină...

SALON LITERAR

Dumitru STĂNCESCU

Scrisul românesc în exil şi istoria literaturii

După modelul unei enciclopedii italiene, "Dizionario delle Opere di tutti i Tempi e di tutte le Letterature", de Valentino Pompiani, s'a publicat în Germania, acum într'o nouă ediţie, un "Kindlers Literatur Lexicon", în 14 volume, format in quarto, fiecare volum de peste 700 de pagini, cu caractere corp mic. In primul volum sunt prezentate toate literaturile înregistrate până azi, scrise sau orale, în mici eseuri cam între trei şi zece pagini fiecare.

De literatura română se ocupă Profesorul Martin Block, şi dată fiind extrema strâmtoare, şase pagini cu bibliografie cu tot, nu i-se poate opune nimic. Cel puţin din partea noastră a celor liberi pentrucă naţional -socialist -culturalgiii din RSR ar avea de ce să mârâie, şi chiar să se oţărască. Motivul ar fi serios. In toate articolele despre literaturile celorlalte neamuri din zona sovietică a Europei, nu se spune nici un cuvânt despre vreo literatură paralelă din exil. In articolul despre Români, găsim însă câteva cuvinte în care se recunoaşte existenţa scrisului românesc în exil, lucru pe care îl neagă sfruntat securiştii revistelor literare: "De asemenea scriitorii şi poeţii care trăiesc în exil au o contribuţie vrednică să fie luată în seamă, dar pusă sub alt semn".

Capitolul literaturii româneşti din exil începe cu revista "Luceafărul" titlu propus de Emil Cioran, în 1948. Este prima publicaţie literară din exil, scoasă de un grup de scriitori liberi, în frunte cu Mircea Eliade. Virgil Ierunca a fost animatorul redacţional şi tehnic. De atunci, în cei 38 de ani trecuţi, s'au publicat nu numai o sumă de reviste, dar au fost, şi sunt mereu, edituri care au dat la iveală o adevărată bibliotecă românească: a literaturii noastre libere.

Este evident că autorul acestor rânduri n'a avut la îndemână o lucrare de istorie literară a exilului, prin care să se poată orienta, dar este remarcabil faptul că şi-a dat seama de fenomen şi l-a remarcat.

Bine ar fi dacă ar exista în acest exil o acţiune organizată de bibliografie, pentru care se străduieşte de ani de zile Virgil Ierunca, dar pentru o persoană asemenea obiectiv e copleşitor. Deci ar fi nevoie de o centrală a documentării literare româneşti din exil. Dacă va fi existând aşa ceva, ar fi vorba de o acţiune ocultă, pasivă, ineficientă, care în nici un caz nu poate concura cu ce-a făcut ani de zile Ierunca singur, la "Caete de dor", "Fiinţa Românească", "Limite", "Ethos". In primă instanţă acesta ar fi rostul de bază al vreunei "biblioteci româneşti", oriunde s'ar afla ea.

Florica BAŢU

CÂNTAR DE OGLINZI

Nu aştepta. Nu spune. Nimic să nu mă'ntrebi;
In somn, pe Ghetsimani, trecut-am printre ierbi
S'am plâns de unduirea cocoşilor cântând.
Nu am nici dor. Nici vise. Nici încercări de gând.
Nu am decât tăcerea.
Si foaia albă, albă...

Spre stele - o fereastră. Si stele cad, în salbă.
Si stele cad. Si cad. Si cad.
Si cad, mereu...
Ingăduie o rugă la Bunul Dumnezeu,
îngăduie o şoaptă spre o icoană vie
ce mă purta spre îngeri - adânc, copilărie -
dar nu mai am silabe, nu am consoane, sunet
(adânci ecouri poartă cocoşilor răsunet - ecouri...
şi ecouri...
şi stelele,
căzând...
şi gândul mort în sine
şi noi tăcând...tăcând...)

Nu pot. Nu ştiu nimica. Nu aştepta...Mă iartă
şi du-te dar, Străine, încearcă altă poartă,
aici a fost pârjolul...
te du...te du...mă iartă...
Te-am aşteptat atâta...
...şi iarăşi cântă, cântă
cocoşii, trec în sunet ca'ntr'o cântare sfântă
ş'aş vrea să plâng...dar lacrimi,
de unde lacrimi, Doamne,
când stelele din ceruri sunt lacrimi căzătoare
lăsate pentru iarbă s'o'nalţe, iarăşi sus...
- şi iarba
poartă ghimpii coroanei lui Iisus.

Focul sub cenuşe

Un "Comitet de cultură şi educaţie socialistă al judeţului Alba Iulia" publică în cadrul revistei "Tribuna", la rândul ei "Săptămânal de cultură, editat de Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste", un supliment lunar cu titlul "Alba Iulia". Complicat, nu? Dar aşa este într'o ţară de comiţii şi comitete. Felul de-a lucra al acestor comiţii şi comitete este iraţional, necinstit şi desonorant în unele cazuri pentru istoria literaturii româneşti din timpuri normale. Astfel aflăm prin sub-titlul "Tribunei" că Directorul ei fundator este Ion Slavici (1848-1925, iar "Tribuna" 1884-1903).

Ce avea de-a face "fundarea" lui Ion Slavici, de acum 100 de ani, cu "fundarea" de azi, începută exact la o sută de ani dela naşterea lui Slavici în 1948? O minimală bună cuviinţă ar fi făcut să se menţionaze, cum se face în unele cazuri, "serie nouă", ceea ce tot inexact ar fi, pentrucă "Tribuna" a fost o publicaţie cu care nu au nimic de-a face "desfundătorii", de azi.

Dar cum să ceri bună voinţă unor ciclopi? Totuşi, peste voia lor, se mai strecoară prin vreun colţ şi câte un năstruşnic Ulise. Cum constatăm în contrafundaţia de azi, din Alba Iulia 1986. Acest anonim Ulise face o ispravă cu totul demnă de reţinut, şi anume plasează în prima pagină a suplimentului cultural-educativ o inedită de Nichita Stănescu, intitulată "Către Domn Profesor Ion Popescu", deci e vorba de "educaţie", şi datată "Martie 1981", deci nu mult înainte de plecarea poetului din "valea plângerii fără capăt". Reproducem poezia în întregime:

"Se sărăcise plugul atâta de mult şi atâta de mare că noi toţi pe câmp îl aram cu clopotniţe / de biserici / pe care în răsturnare / le făcurăm cozi de comeţi feerici /Aram cu clopotniţa unei credinţe / Si'n brazdă lăsam numai seminţe /ca să crească grâu de mâncare/cu chipuri de Isuşi de după arare / Aram cu biserici câmpul întreg / tot cerul începusem să-l neg / dezavuam stelele de razele lor / şi timpul de trecerea secundelor".

Nichita Stănescu a fost unul dintre cei mai dotaţi dintre noii poeţi de după război, iar luciditatea lui pe măsura unei scânteietoare inteligenţe l-a dus, în lipsa libertăţii adusă de prigonirea harului, la o violentă autodistrugere.

Dar nu mai puţin a fost unul dintre cei care-au semnalat, poate cu mai multă ascuţime ca oricare, că sub cenuşa marelui vis românesc al generaţiei precedente, continuă să ardă ceva ce scapă oricăror "securităţi" ale antispiritului. Textul citat, care aruncă în aer toată logica "legităţii" comunismului naţional din R.S.R, depăşeşte cu mult revendicările în numele traiului zilnic, care nu e singurul definitoriu pentru specia om. Aici este un strigăt al necesităţii "traiului în absolut". Este o izbucnire a dorului nestins de eternitate. Pur şi simplu "agricol" se ară acum în piatră seacă, pentrucă la Români, până azi aproape un mileniu şi jumătate, oamenii au arat pământul cu virtuţile cardinale întărite de virtuţile teologale, care sunt ale cerului. La Români până la venirea unor ex-Români pe capul lor, virtuţile pământului au mers în pas cu virtuţile cerului, şi aşa pământul a rămas al Românilor şi în cele mai vitrege împrejurări. Cerul ne-a garantat pământul. Azi în locul credinţei nu este decât o frică fără leac, în locul iubirii este ura organizată mai precis chiar cum ne-am putea închipui că este în iad, iar nădejdea este înlocuită de cea mai cumplită desnădejde prin care poate să treacă un popor.

Ca să vindecăm "timpul" de "trecerea secundelor", trebue să avem prezenta eternităţii în faptele noastre. Tocmai acest lucru este temut, cum se teme dracul de tămâie, şi de aceea se dărâmă pe capete biserici, într'o invazie ideologică şi anti-morală, care aminteşte de versurile lui Eminescu: "...să trec falnic fără pas / Din pristolul dela Roma să dau calului ovăz".

Dar "focul sub cenuşe" nu va putea fi niciodată stins. Azi apar ici colo câte un geiser, dar va veni timpul când vor izbucni vulcanii. □

ADIO UNUI MESAGER AL VOIEI BUNE

—M.F.ENESCU—

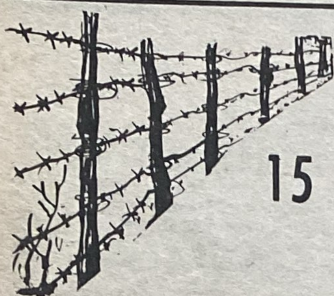
Dacă paradisul este bine orânduit şi Sfântul Petru un maiestru de ceremonie conştiincios cum i s'a dus numele, atunci intrarea lui Nelu Mânzatu acolo a dat prilejul unei recepţii de bun venit. Căci numai în paradis îşi au locul acei care au cântat şi au descreţit frunţile bieţilor semeni încovoiaţi sub povara vieţii.

Mânzatu aparţinea unei categorii de oameni fericiţi, dar pândiţi de riscurile existenţei. Oamenii se împart în sedentari şi călători, proprietari şi chiriaşi, furnici şi greieri, adică în economi şi risipitori. Mânzatu a fost câte ceva din aceşti nepăsători faţă de mâine, cum sunt adevăraţii artişti. Providenţa are grijă faţă de păsările cerului şi de acei care fac o sărbătoare din viaţă. Dar vedeţi, pentruca nimic să fie perfect, unul din agenţii providenţei este şi furnica, simbolul economiei casnice şi al moralei mici burgheze. Ea însă nu pare prea încântată de încrederea acordată de Providenţă, adică de a îngriji de greierul pasager. Furnica ne-a descris-o bine (afară de La Fontaine) Topârceanu, alt chiriaş impenitent. Furnica este cicălitoare, meschină şi abuzivă de puterea cămării pline. Ingratitudinea furnicii a amărît ultimii ani ai maiestrului îmbătrânit.

Despre opera lui muzicală vor scrie alţii mai pricepuţi. Eu mă voi lăsa numai în voia amintirilor aduse de melodiile lui Mânzatu de-a lungul anilor. Cele de mai dela inimă îmi revin, desigur, din timpul tinereţii. Cea mai puternică domină însă din epoca de mare presiune dela Glasenbach, lagărul de concentrare pentru criminalii de război de lângă Salzburg. Am scris alte dăţi despre intensa viaţă culturală şi artistică dela Glasenbach. Barem concertele de tot felul, simfonice, de cameră, de instrumente, vocale, urmau unele după altele. Preţul pentru cinci concerte era o ţigară, moneda forte a lagărului. Aşa la vară vor fi 40 de ani de când într'o după amiază de căldură înăbuşitoare şi-a ţinut concertul un fost tenor de operă, de origină ucraineană dar vorbind perfect româneşte. De o statură masivă şi de o înfăţişare tipic slavă, avea o voce caldă, îngrijită, bine timbrată, evocatoare. Ne-a cântat arii de opere, "Questa e quella", "Trubadurul", "Manon", "E lucevan la stelle", apoi canţonete italiene, "Isola Bela di Lago Maggiore", "O sole mio", "Vieni sul mar", câteva liduri de Schubert şi Schumann. In sala arhiplină până dincolo de ferestre, lăsată în semiumbră contra căldurii, fiecare asculta copleşit în sine de contrastul dintre lumea cântecului şi pânda anchetelor duse de C.I.C. fără cruţare. Cei mai cu carte se gândeau poate la acel inevitabil "nesun maggiordolore..." din "Comedia" lui Dante. Si apoi deodată ca o încoronare, au intrat pe poarta mare a vocii tenorului, valurile largi ale melodiei necunoscute pentru mai toţi "Frumoasa mea cu ochii verzi" de Nelu Mânzatu. Ascultătorii nu pricepeau cuvintele, dar au înţeles vibraţia interioară a cântăreţului în exaltarea până la culme a bogăţiei muzicale. Toţi căzuserăm pradă extazului şi delirul de aplauze care a urmat părea o eliberare dintr'o împietrire magică. Si în adevăr, nici mai înainte în versiunea unor mari cântăreţi, nici după aceea, cântată chiar de Mânzatu, "Frumoasa mea cu ochii verzi" n'a ajuns la o sensibilizare atât de profundă ca în interpretarea tenorului ucrainian. In starea de detenţiune în care mă aflam, romanţa românească evoca totul, Bucureştii, ţara, prietenii, libertatea. Si acum, după 40 de ani, acea pseudo-cotarsis îmi rămâne cu aceeaşi emoţie imaginea mediului şi timpului de atunci.

Dar opera lui Mânzatu nu se limitează numai la desfătarea unei societăţi în căutare de distracţie. Ea cuprinde şi accentele grele puse de marea mişcare a tineretului dintre cele două războaie. O bună parte din patrimoniul muzical al mişcării, este tributară inspiraţiei lui Mânzatu. Aici el s'a ridicat ca un mesager al încrederii în soarta superioară românească. "Imnul tinereţii" trepidant în făurirea viitorului, "Imnul Românilor Instrăinaţi", chemare la îndreptare, şi mai cu seamă falnicul "Imn al muncitorilor" cu exaltarea solemană a muncii româneşti, rămân modele ale imnologiei naţionale. Astfel Mânzatu n'a fost numai un menestrel modern, Nello Manzatti, fericind publicul cu muzică duioasă. El s'a înnobilat şi ca un vestitor de renaşteri viitoare.

Mânzatu oglindeşte o parte din spiritul generaţiei crescute între cele două războaie. Aşa el apare ca un sol al voiei bune şi al speranţei. Condiţiile lumii de atunci nu vor fi însă reîntrunite prea curând, pentruca să se nască un nou Nelu Mânzatu. □

"....NU-I TEMNIŢĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

15 MAI:ZIUA DEŢINUTULUI POLITIC ROMÂN !

ASOCIAŢIA FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI ROMÂNI

EU NU-ŢI CER FERICIRE

Eu nu-ţi cer fericire, această toropeală
De sobă oarbă'ncinsă c'un vreasc făr'de lumină...
Iubirii tale - sacră cruzime genială -
De nu-mi dai izbăvirea, cer arderea deplină.
Nu-mi mai ajunge viaţa cu ani hotărnicită
Si valul ei de veacuri rozând adânc din noi:
In dragostea eternă ea trebue sorbită
Cu tot ce are'n funduri - şi perle, şi noroi.
Atunci ieşi-vom slobozi pe veşnice meleaguri,
Lăsând în clisa lumii doar uriaşe urme,
Pentru sărmanii oameni nedepăşite praguri,
In care fără pace după comori să scurme:
Către această slavă mă pregăteşti tu oare
Cu-atâtea lungi şi aprigi dureri mântuitoare?

V. VOICULESCU

CĂTÂND SĂ TE'NNEGREASCĂ

Cătând să te'nnegrească, o clică bârfitoare
Ti-aruncă'n spate viţii şi crime neiertate,
Aşijderi celor care, ca să se uite'n soare,
Pe ochii lor nevrednici ţin cioburi afumate;
Ti-e drag să-ţi zvârli lumina prin uliţi şi taverne,
Unde s'aţin pizmaşii la splendida-ţi risipă?
Dar tu eşti din acele înfăptuiri eterne
Ce iadului se smulge cu-o batere de-aripă,
Domesticeşti veninul, pui patimile'n fiare,
Struneşti în voie răul supus puterii tale,
Si'nlănţuite'n cuşca din colţul tău cu fiare,
Te joci cu cele şapte păcate capitale.
Din zestrea grea de haruri nimic nu ţi se fură:
Te'mbracă frumuseţea în sacra ei armură.

V. VOICULESCU

TOT TIMPUL DISPERAREA...

Tot timpul disperarea mie mi-a fost lumină...
Aprinsă'n absolutul de veghe'n fundul meu,
Stă nemişcată, centru de linişte deplină...
Jos, uraganul lumii se pierde'n gol mereu.
Mă face-atotputernic această arătare,
Cu'naltă bărbăţie îndur dispreţul tău;
Nu e dumnezeirea suprema disperare,
C'un univers potrivnic rotind în jurul său?
Mă scol din morţii zilei în fiecare seară
Când urc până'n mansardă cum aş sui în cer...
Cetatea, tu vă zbateţi în furia de-afară;
Eu, dezbrăcat de mine, universal disper,
Chem şi aştept lumina, adâncu-mi se'nfioară;
Ce-ar fi, zbucnind, să intri tu, ca odinioară?

V. VOICULESCU

VEI ŞTI ŞI TU CĂ PLÂNSUL...

Vei şti şi tu că plânsul adesea e o rouă
Ce cade milostivă pe sufletul uscat:
Ea, adunând tot cerul într'o bobiţă nouă,
Ti-adapă rădăcina c'un ţel de mult uitat.
O lacrimă curată e geniul iubirii:
Pe doboriţi ridică din iaduri izbăviţi...
Doar una să-ţi lucească în zările privirii,
Si vezi, ca Saul, lumea cu ochii dessolziţi.
Ni se făgăduieşte sus, dincolo de moarte,
Un loc unde nu's lacrimi, suspinele lipsesc;
Ce-am să mă fac acolo dacă ne va desparte,
Fără de-această mană cu care mă hrănesc?
De nu vei fi cu mine, suflarea-mi să te strângă,
Invăţ eternitatea cu hohote să plângă.

V. VOICULESCU

MOARTEA FRATELUI DE CRUCE

La moartea chinuită a elevului Ienciu, Jilava, 1949

Adunaţi la umbra Crucii,
hotărîră sfat haiducii
să pornească iureş iară
-chiot de trezire'n ţară-
că de mult amar apasă
stăpânirea de pucioasă...

Din văzduh cădea otravă;
primăvara sta bolnavă;
pe sub stelele albastre,
câinii prevesteau dezastre,
şi în zilele lui Mai,
ii zvârliră'n mucegai....

S'au deschis, din nou, destule
guri de temniţi nesătule,
lanţuri grele, beznă-adâncă
nou urcuş pe colţ de stâncă...

Intr'o zi, în închisoare,
trăgând grelele zăvoare,
au împins în întuneric:
frate tânăr - vis himeric.
L-au răpit din banca şcolii
să-l îngroape cu şobolii,
însă anii tinereţii
iau în piept tot greul vieţii:
Nervii fier, ochiul senin,
suflet, univers creştin;
dragostea de fraţi trăire,
Neamul înviat gândire...

Umbre negre'n miez de noapte,
îl chemară "sus" - în şoapte-
şi-i întinseră odgoane
întrebările capcane...

Groază'n dânsul seacă-te,
gura-i prinsă'n lacăte,
mâna nu ştie să scrie,
jertfa-i sfântă cumetrie...

In zadar îi bat piroane,
peste amintiri, obloane
şi prăpăstii de abis,
el a tras, de când e'nchis!

După lunile de chin,
l-au luat din beciul plin
şi în dubă ferecată
l-au trimis la judecată.

Judecăţile-mârşave-
l-au zvârlit în reci jilave,
ani de temniţi: sfert de veac,
peste el, de-acuma zac...
Zbirii trec pe dinainte,
îi întind blide de linte
şi pe preţuri de nimic,
vor să-l cumpere: "amic"!

El sfidează viaţa crudă
scuipă peste foame'n ciudă
şi pe murii albi de ger
sapă cântece de fier:

"Tinereţe saltă-te,
neam de Daci înalţă-te,
Tară, creşti cât trei imperii
peste veacul de mizerii"...

Dar, în beznele celulii,
bolile roiesc ca ulii;
trupul slab musteşte viaţă
oasele, de frig, îngheaţă,
şi plămânii, de răcoare,
se aprind, să dea dogoare...

Pe drum plin de sacrificii
el îndură noi supliciі
pentru ţara asta'ncât
dacă n'ar iubi-o-atât,
ar lăsa-o de pomană.
Tară scumpă, sfântă rană!

Subţiorile-i ard; vetre,
iar mercuru'n termometre
pus sub braţ să le descrie,
curge ca o apă vie.
Trupu-i arde, de pojar,
ochii, parcă sunt de jar
şi în crâncenul amurg,
şerpi de foc prin vine-i curg...

Paznicul cu ochi de peşte
văzându-l cum se topeşte,
când a fost să nu mai fie,
l-a dus la infirmerie...
El se zbate'n bezne hâde,
doctorul, pare un gâde
semănat aici de veacuri,
mâna-i tremură pe leacuri
şi din sufletul hain,
scoate fiere şi venin...

Totul trage, îl destramă,
numai moartea, ca o mamă,
printre gărzi, prin metereze,
vine să-l elibereze.
Si'nainte de plecare
i-a adus din depărtare
dintr'un colb de amintiri,
ochii primei lui iubiri;
pe un petec alb de cer,
ţara nouă, giuvaer.

Tine-l Doamne, doar o clipă
s'o vadă cum se'nfiripă!
Dar celula rea şi goală
l-a trezit în prici de smoală
şi privind spre toţi pereţii,
şi-a vărsat amarul vieţii...

Nu e nici o mână, care
să-i aprindă-o lumânare,
nici un deget la firidă
ochii stinşi ca să-i închidă,
numai dincolo de geamuri
luna plânge printre ramuri
şi o stea ca un smarald
îi croieşte drum înalt!...

Zahu PANĂ

EVOLUŢIE

Fratele meu de viscol şi foc,
o arşiţă mi -i statul pe loc.
Destul am fost un uitat Lerui-Ler,
acum un mister.
Astăzi m'arăt
din tăcerile mele, necioplitele statui rămase'ndărăt.

Vezi?
Am străbătut mii de ani-zăpezi,
mii de ani-arătare
până când am ajuns o cântare.

ARCTURUS

PRELUDIU

In care legendă, prin care milenii
priveam cum se-naltă basilici la nori,
ctitoritele noastre-ntrebări şi vedenii,
redatele-n piatră beţii şi erori?

Oameni în noapte fugeau din icoane,
starea cu trupuri lipsite de fire,
chemaţi de nevoile noastre profane
şi marile noastre nevoi de'mplinire.

Cei ce s'au fost sinucis,
trezitu-şi-au viaţă în inima suptă,
chemaţi de nevoile noastre de vis
şi nevoile noastre de luptă

Veneau parcă-anume din zarea cu zorii
chemaţi de marile noastre nevoi de victorii.

O voce prin mine umbla subteran.
Ce-am fost în clipa aceea,

un uragan?
Mareea?

In noapte părându-mi că'n mine inundă,
pământul ţinu să-mi răspundă,
de parcă-o statuie'ngropată la drum
aşteptând de milenii un fum,
vreo ceaţă
s'o treacă prin schimbări la faţă,
ascultam din adâncuri, adormiţi hexametri,
tăcerile-adânci ale pietrii,
fulgerele moarte-ale ei.
Pământul vorbea şi vorbea cu temei
prin toate vocile sale răsfrânte
şi sufletul meu începuse să cânte.

SIRIUS

SONET ŞOPTIT ÎN GENUNCHI

Veneai din luptă şi necunoscuturi
mucenicind la jerbele din fraze,
înmărmurit de taina primei raze
adânc ascunsă'n cântecul din luturi.

Iar în cuvânt sfinţeai minuni şi oaze
ca Dumnezeu în sfinte începuturi,
şi visul îl plăteai pe zeci de scuturi
cu răzvrătiri, cu răni şi cu extaze.

Rămas sub pisc şi obosit de goană
am înţeles că sacra armonie
o dăruieşti din jertfe şi prihană.

Si că ne laşi un strop de apă vie
purtând pe umerii robiţi de rană
destinul nostru peste veşnicie.

ARCTURUS

CEAIUL NOSTRU CEL DE TOATE ZILELE

de George ASTALOS

pe scena teatrului "de l'Ile" (sala René Provost)

(21 Martie - 5 Aprilie 1986)

—Sergiu CIOIU—

Sala Provost a teatrului "de l'Ile" din Ottawa-Hull, pe scena căreia am montat piesa lui Astalos, e un spaţiu privilegiat, frecventat de un public canadian avid de spectacole îndrăzneţe, de texte de idei, de autori de avangardă, de actori însufleţiţi de gustul riscului, de muzicieni tentaţi de aventura scenei şi de regizori curajoşi dornici de a monta un "alt teatru".

E mult mai comod pentru un om de scenă să analizeze creaţia altuia decât propriul său produs artistic. Aşa cum a consemnat în repetate rânduri critica europeană, dramaturgia lui Astalos cultivă paradoxul estetic, termenul aparţinând, dacă nu mă înşel, eseistului italian Pino Mariano. Demers rar, dacă nu unic, în teatrul contemporan, care m'a atras dela primul contact cu textele lui Astalos, a cărui particularitate este întreţinerea conflictului dramatic prin acţiuni paralele. Astfel, "Fluierul", text inedit, tratează paradoxul tabuurilor (instaurarea interdicţiilor, ca factor de dezechilibru al puterii dominante); "Vin Soldaţii", piesa de debut a autorului, îşi află substanţa dramatică în paradoxul legitimităţii (limbajul ideologic ca element de autodezagregare); "Ce ne facem fără Willi", piesă creată în Franţa în urmă cu câţiva ani, se sprijină pe paradoxul libertăţii (eliberarea ca mijloc de opresiune); "Apoteoza Vidului", montată la "The Source Theatre" din Washington, pune în pagină paradoxul solitudinii (solitudinea ca remediu al convieţuirii colective), şi în sfârşit, "Ceaiul nostru cel de toate zilele", care fertilizează paradoxul incomunicabilităţii în epoca tehnologică (incomunicabilitatea printr'o comunicare obsesiv continuă; enumerarea pieselor constituie tot atâtea paradoxuri pe care la voi metamorfoza în spectacol într'un viitor nu tocmai îndepărtat.

Dar poate că înţelegem mai bine funcţia paradoxurilor lui Astalos dacă parcurgem conceptele referenţiale înscrise de autor în preambulul fiecărei piese în parte. Lucid, în "Ceaiul nostru cel de toate zilele", Astalos ne avertizează că "suntem toţi fişaţi" (de unde teama de comunicare); ironic, în "Apoteoză" ne atrage atenţia că "solitudinea nu se învaţă singur" (de unde dorinţa de izolare); incisiv, în "Willi" ne previne că "vine întotdeauna cineva" (de unde rezerva faţă de eliberatorii inoportuni); revoltat, în "Soldaţii" ne semnalează că "şi pacea izbucneşte uneori" (de unde caricaturizarea militarismului dezlănţuit); iar în "Fluierul", unde dramaturgul face o sinteză a paradoxurilor, tinzând spre un teatru global, ne aminteşte cu un ascuţit simţ istoric că "tabu-urile nu se pot eterniza." Incluse într'un vast proiect de repertoriu francofon, al cărui început l-a constituit "Ceaiul nostru cel de toate zilele", aceste paradoxuri puse în scenă ar asigura unitatea conceptuală a ansamblului dramatic programat, axat pe şase spectacole, al şaselea fiind "Aqua Mater", spectacol de poezie, muzică şi mişcare scenică.

Dar să revenim la ceaiul nostru.

Piesa ne introduce în intimitatea conjugală a unui cuplu oarecare, unde "El" (Alain Fahri, a cărui prezenţă scenică a reunit sufragiile publicului şi ale criticii de specialitate, consacrând un actor de o autentică forţă dramatică), e condiţionat de ştirile difuzate non-stop de către un arsenal de mass-media dezlănţuit, iar "Ea" (Danièle Vallée, o adevărată revelaţie a stagiunii francofone din Ottawa), e intoxicată de publicitatea agresivă a societăţii de consum. "Intimitatea conjugală" trebue, bineînţeles, pusă între ghilimele, pentrucă, aşa cum ne avertizează autorul "suntem toţi fişaţi", concept pe care criticul cotidianului de expresie franceză din Ottawa l-a consemnat în tiltul articolului despre spectacol.

Si chiar dacă inocentul cuplu se crede la adăpost între cei patru pereţi ai "domiciliului lor fiscal" (cum e scris undeva în adâncul piesei), "totul e controlat!" Un control eficace şi necruţător, pe care totalitarismul îl exercită printr'un personaj omni-prezent, însărcinat cu ţinerea fişierului la zi: "Intrusul" (interpretat magistral de Jöel Richard, el însuşi autor şi regizor de teatru, al cărui aport mi-a fost de un real folos) - care încarnează ochiul şi urechea puterii. Intrusul lui Astalos nu se sfieşte să pătrundă în sâmburele familial şi să înregistreze până şi cele mai nevinovate opinii ale cuplului. Dar acest personaj tăcut, cu harul ubicuităţii, nu este un Deus ex Machina ce aduce soluţiile salutare în teatru, ci, aşa cum îl defineşte autorul, este un fel de Machina ex Deo care, în zelul său de a servi puterea, al cărui instrument este, îşi află energia motrice în încrâncenarea diabolică de a anihila tot ce e valoare umană sau expresie individuală.

Spectacolul dela teatrul De l'Ile, aşa cum l-am conceput eu, dezvăluie o intruziune generală, ochii şi urechile puterii fiind peste tot. Banda de magnetofon, pelicula fotografică, aparatura video şi tot ce tehnologia modernă pune la dispoziţia contemporanului nostru pentru a-i reîmprospăta memoria sau a-i restitui amintirile, sunt tot atâtea mijloace de opresiune în mâna Intrusului. Totul este înregistrat şi totul e consemnat în fişa individuală.

Nu numai intimitatea cuplului e violată de reprezentantul puterii, ci şi spectatorii veniţi la ora "ceaiului nostru cel de toate zilele." Funcţionalizând expresia tehnologiei pe scena "Ceaiului" am ţinut să dau spectacolului culoarea lumii în care trăieşte, crează şi se manifestă omul modern, acordând astfel concepţia regizorală la diapazonul textului.

Dar concepţia scenică nu s'a limitat doar la încorporarea şi manipularea accesoriilor tehnice în restituirea tramei. Plecând dela sugestiile textului (mai exact dela dramaturgia sunetului descrisă în indicaţiile autorului) am introdus în spectacol un al patrulea personaj: "Violonistul", un personaj bizar, concentrat asupra instrumentului său până la imaterialitate fizică, simbolizează, în viziunea mea, libertatea de expresie şi condiţia artistului, căruia totalitarismul îi tempereazâ elanul creator din vârful baghetei estetice a compromisului, împiedicându-l să-şi împlinească vocaţia. Intenţia mea iniţială a fost ca "Violonistul" să interpreteze în spectacol "Balada" lui Ciprian Porumbescu. Din păcate, însă pregătirea piesei s'a făcut într'un timp foarte scurt şi muzicianul Pat Rooney nu a avut timp suficient să-şi însuşească partitura, neputând astfel să aducă parfumul acestei minunate balade din spaţiul mioritic în cel canadian. Continuarea apariţiei acestui personaj în piesele pe care inenţionez să le realizez pe scena canadiană este o modalitate-metaforă ce face din el un fel de martor ocular al tragediilor eroilor lui Astalos, dar şi victimă a sistemului în care, independent de voinţa lui, e inclus.

Spuneam undeva la începutul acestor rânduri că e mult mai comod să vorbeşti despre creaţia altuia decât despre propriile tale realizări. Atât critica franceză canadiană cât şi cea engleză (ceea ce e destul de rar când e vorba de producţii francofone), şi-au exprimat punctele de vedere despre spectacolul dela teatrul De l'Ile. Eu nu fac decât să reproduc două pasaje minuscule din amplele comentarii de care s'a bucurat "Ceaiul" din Ottawa. Vorbind despre text, de exemplu, France Simard dela "Le Droit" îl compară pe Astalos cu Orwell: ... "Orwell nu e singurul a se fi aplecat asupra chestiunii... Georges Astalos aduce o viziune similară asupra societăţii noastre tehnologice..."; criticul John Hare dela "The Citizen" consemnează că: ..." semnând o foarte neobişnuită producţie la sala René-Provost din Hull"... "... este cert că Sergiu Cioiu a adus un element interesant în viaţa noastră teatrală..." "... echilibrând prin această piesă stagiunea sălii René-Provost..." "... înţelegând exact mesajul piesei..." şi "... fiind servit de o foarte bună distribuţie..."

Consideraţii critice pertinente care incită la recidivă. □

ALAIN FAHRI ŞI DANIÈLE VALÉE

DESPRE SPECTACOL...

Desigur spectacolul realizat de Sergiu Cioiu pe scena unui teatru francofon în Canada nu m'a lăsat indiferent. In primul rând - pentrucă era vorba de montarea unei piese care îmi aparţine, şi, în al doilea rând - din simplă curiozitate. Mai era şi intuiţia, care mă îndemna sămi fac bagajul pentru o vizită la Ottawa.

Cine-şi putea imagina că actorul şi cântăreţul de muzică uşoară Sergiu Cioiu poate fi un interpret atât de total încât să poată realiza în calitate de director de scenă un spectacol complex şi cu o ţinută profesională corespunzătoare celor mai înalte ambiţii estetice?!...

Si totuşi...am fost martor răsfăţat, în calitate de autor, al unui spectacol suprarealist, cu o metaforă puternică, de o maximă acurateţă, în care fiecare gest era un simbol şi fiecare simbol un gest, spre a defini cu măiestrie un teatru de idee şi de atmosferă în care actorii au fost atât de desăvârşiţi în întruchiparea ideilor încât parcă toată viaţa lor nu jucaseră decât Astalos...

Am plecat dela Ottawa gândind la a scrie o nouă piesă pentru actorii Danièle Vallée, Alain Fahri şi Jöel Richard, persecutat, sau mai bine zis, obsedat de propriile mele idei restituie de spectacol, încărcat de "ochii" miraculoşi care se "înmulţeau" pe măsură ce acţiunea înainta, multiplicându-se pe zidurile înconjurătoare, parcă voind să înghită în privirea lor fixă tot ce mişcă.

Am plecat, mai bine zis, ne-am strecurat spre ieşire cu "urechi" lipite pe umerii, reverele şi gulerele hainelor noastre cele "de toate zilele"...A trebuit să ne strecurăm printr'un imens jurnal ce astupa ieşirea din sala de spectacol...Am fost urmărit de viziunea unui cuplu turmentat până la halucinaţie, de activitatea sinuoasă şi liniştită a unui "păianjen" manipulator (Intrusul - personaj din piesă) care reuşeşte să învăluiască şi să lege asistenţa cu sfori care parcă se cereau tăiate de ascuţite foarfeci...

Mă mai urmăresc încă sunetele plângătoare şi ostinate pe care un frumos instrumentist le scotea din vioara lui chiar şi "încarcerat" într'o scară metalică transformată parcă într'o colivie... Si cântecul continuă în timp ce, ca într'un epilog goyan, Sergiu Cioiu rosteşte, alb, cuvinte cunoscute: "ça ne va pas, ça ne va pas, ça ne va pas..."

ÇA VA...Cu majuscule. Pentru un efort creator şi reuşit, undeva în Canada, la Otawa-Hull pe scena unui teatru francofon, o piesă de George Astalos şi un spectacol de Sergiu Cioiu.

Georges ASTALOS

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil şi din ţară

CICERONE IONIŢOIU

TOMBES SANS CROIX

GENOCIDE EN ROUMANIE

TOME 1

EDITURA CORESI

1985

Traducere în limba franceză din "Morminte fără Cruce"

Editura Coresi a început şi încheiat anul 1985 prin publicarea a două lucrări în limba franceză scoase de Consiliul Naţional Român. Prima, "Le Drame de la Roumanie" sub semnăturile lui Cicerone Ioniţoiu, Nicolae Constantinescu - Directorul Editurii- şi Ovidiu Borcea; a doua, "Tombes sans croix" iscălită de acelaşi Cicerone Ioniţoiu.

Lucrările sunt de o importanţă deosebită. Amândouă arată lumii libere genocidul şi suferinţele la care a fost supus poporul român, timp de 40 de ani de dictatură, în apărarea independenţei sale şi oprirea pentru a doua oară, a barbariei comuniste, spre Apusul Europei. Presa vestică a descris în ultimul timp mizeria din România, mulţumindu-se a conchide că poporul nostru este cel mai răbdător, deoarece nu se revoltă la asuprirea comunistă. Din acest volum se vor convinge de contrariu.

Gândul îmi fuge la Cicero care în "De amicitia" spunea: "Datorită prieteniei, cei absenţi sunt de faţă, cei care trăiesc în lipsuri cunosc belşugul şi ceea ce e mai greu de spus, morţii trăiesc."

Aruncându-mi privirea peste cele 4 decenii de dictatură comunistă sau mai bine zis peste drama neamului românesc, pot spune că sacrificul n'a fost inutil, că aproape nimic nu s'a dat uitării şi că Cicerone Ioniţoiu, adevărat prieten al celor angajaţi zi şi noapte în lupta contra cotropitorului străin şi-a uneltelor lui, a înviat morţii uitaţi, şi cu migală i-a aşezat în galeria permanentă a rezistenţei româneşti.

Această convingere mi s'a confirmat după ce am citit volumul 1 din limba franceză a "Mormintelor fără cruce", o nouă trilogie apărută de data aceasta într'o limbă străină.

Cu fiecare volum apărut, Cicerone Ioniţoiu, s'a întrecut pe el, a depăşit tot ce aş fi crezut că se poate scrie despre ţara noastră sacrificată, fără posibilitatea de a învestiga arhivele secrete sau alte izvoare. Rămâi consternat de memoria acestui om, care în timp de detenţiune a înînregistrat o comoară de date, nume şi fapte, inepuizabile. Cunoaştem volumul românesc şi credeam că este o simplă traducere. La prima vedere m'a izbit paginaţia care este aproape dublă decât în limba română şi după aceea materialul documentar. Fotografiile a circa 200 deţinuţi dintre care 80 morţi în închisorile şi lagărele de exterminare demonstrează adevărul despre România, ţară lăsată pradă cruzimii comuniste.

Ne găsim în faţa unui album al rezistenţei româneşti.

Pe deasupra, tot volumul este un document începând cu prima listă de 620 morţi incadraţi în flori şi cu lumina veşniciei în semn de pioasă aducere aminte, şi terminând cu o altă listă de 630 colaboraţionişti, judecători şi torţionari.

O perioadă de cinci ani. Acesta este materialul narativ. Cu fiecare pagină citită parcurgem acele evenimente dureroase ce au urmat pumnului în masă "ce a făcut să cadă tencuiala uşii dela Palatul regal, iar ţipătul demential "Yalta sunt eu", a amuţit pentru totdeauna orice urmă de libertate.

Cu ajutorul autorului, care s'a aruncat în vâltoarea luptei naţionale (a fost răpit de Ruşi, hăituit prin ţară şi chinuit de fiarele comuniste), am trăit şi ne-am văzut prezenţi în evenimentele memorabile dela 8 Noembrie, sau 10 Mai când întreaga suflare românească era prezentă căutând să sfarme lanţul tiraniei.

Dar lumea liberă n'a intuit pericolul.

Hotărîrea noastră de a trăi liberi nu a putut răsturna tirania mai ales când în spatele sacrificiilor noastre s'a făcut alt joc. Printre dureroasele evenimente găsim redate cu fidelitate aspecte din furtul voinţei naţionale dela 19 Noembrie 1946 săvârşit de Lucreţiu Pătrăşcanu şi Petru Groza, care vânduţi Ruşilor au înăbuşit dorinţa de libertate şi independenţă a poporului român. Alături sunt trecute atestări ale acestei măsluiri, din presa străină, şi extrase din declaraţiile oficialităţilor responsabile de soarta lumii, fără a onora încrederea ce popoarele şi-au pus-o în ele.

Spusele lui Iuliu Maniu de atunci "O mână de oameni a confiscat puterea...temniţele, tortura, persecuţiile, inscenările cele mai infame, arestările, asasinatele, atacurile brutale şi cu totul neprovocate...totul a fost perfecţionat, sporit şi aplicat cu o cruzime de neegalat", completate de perspicacitatea lui Ion Mihalache "Dar voi trebue să învăţaţi din experienţa noastră dureroasă, că duşmanii noştri de astăzi sunt ai voştri de mâine", n'au fost numai un avertisment, ci s'au dovedit o realitate pe care Apusul o simte peste tot, abia acum.

Alt capitol evocat şi foarte important, este inscenarea procesului Iuliu Maniu, omul ce reprezenta simbolul rezistenţei naţionale, şi al lui Ion Mihalache, reprezentantul autentic al ţărănimii.

Adevărat urmaş la conducerea Partidului Naţional Ţărănesc, Cicerone Ioniţoiu ales ca Secretar General, analizează faptele şi prezintă declaraţii atât ale persoanelor implicate în proces, transformate în acuzatori, cât şi ale martorilor prinşi în ghiarele Ministerului de Interne, martori ce au cunoscut realitatea, înscenarea şi trădarea. Cartea jurnalistului american Rubens Markham, publicată în limba engleză "Rumania under the soviet yoke", confirmă relatările din "Morminte fără cruce."

Alte tulburătoare revelaţii ne sunt prezentate în acest volum. Francois Mauriac, Membru al Academiei Franceze, scrie pe data de 12 Noembrie 1947 referitor la condamnarea lui Iuliu Maniu: "Ea este însăşi moartea noastră. A fiecăruia din noi, Europeni, Occidentali care refuzăm să fim bolşevici...", iar ziarul Le Figaro subliniază, "Acest verdict nu va contribui la apropierea democraţiilor occidentale de regimurile supuse influenţei moscovite. El avertizează în acelaşi timp aceste democraţii de soarta ce le va fi rezervată dacă vor permite ca aceeaşi influenţă să se instaleze la ele...URSS a redus statele din Europa danubiană şi orientală la rolul de sateliţi...Această transformare s'a realizat în spatele garanţiilor internaţionale şi cu ajutorul metodelor în care ipocrizia este una din trăsăturile importante".

Importantă este şi declaraţia Regelui Mihai care pe data de 5 Martie 1948 spunea: "Acest act (abdicarea) mi-a fost impus cu forţa de un guvern instalat şi menţinut la putere de o ţară străină, un guvern care nu reprezintă voinţa poporului român. Acest guvern a violat garanţiile internaţionale care-l obligau să respecte libertatea poporului român, a falsificat alegerile şi a nimicit conducătorii politici democraţi care se bucurau de încrederea ţării."

Datorită muncii neobosite a lui Cicerone Ioniţoiu s'au dezvăluit fapte şi nume de adevăraţi eroi populari: copii, ţărani, muncitori... Datorită memoriei lui, pentru prima dată în exil se vorbeşte de o rezistenţă armată în munţi generalizată în toate colţurile ţării. Meritul acestui prim volum este că scoate în evidenţă opoziţia naţională, solidaritatea întregului popor angajat să scuture jugul tiraniei, dar părăsit, a sfârşit cu luptătorii exterminaţi sau schiloditi fiziceşte, în timp ce în jurul nostru se făceau experienţe de coabitare cu marxismul. Când comunismul la noi secera floarea Romăniei, vecinii îşi dădeau seama că fuseseră înşelaţi. Deveneau disidenţi şi puneau mâna pe arme. Dar şi ei au fost neajutoraţi.

Jumătate din Europa era îngenunchiată şi aruncată în ghiarele Rusiei.

Un alt merit al volumului este şi acela de a apăra onoarea Gintei latine din jurul Carpaţilor. Nu peste mult, faptele şi numele celor dispăruţi scoase la lumină de prietenul lor şi al nostru, (Cicerone Ioniţoiu) vor inspira subiectele a sute de nuvele şi romane istorice.

În încheiere putem conchide că acest volum completează munca a patru ani de zile, timp în care Ioniţoiu în mod asiduu a publicat lucrări totalizând cca. 3000 de pagini din care 1300 de pagini în limba franceză. Nici un alt exil din Europa nu a prezentat o operă asemănătoare, ceea ce dovedeşte că drama României este incomparabilă cu a vecinilor săi europeni.

Nimic nu trece mai repede decât anii, în timp ce uitarea mistuie vieţile celor sacrificaţi pe altarul patriei. Regretatul Ovidiu Borcea spunea: "Toţi care au murit cu arma în mână, aproape toţi cei care şi-au stins sufletele de după gratii visând la clipa libertăţii...cei care au muşcat din iarba roşie a "Văii Piersicilor", toţi ceau defilat prin faţa morţii, şi-au câştigat un loc în această colosală istorie... "Morminte fără cruce" care se recomandă tuturor.

Ce aş putea spune mai mult decât Ion Teodorescu Făget, senator de vârstă al exilului politic, care toată viaţa şi-a închinat-o democraţiei alături de Iuliu Maniu: "Morminte fără cruce" reprezintă o lucrare monumentală în analele publicaţiilor exilului românesc. Când vei citi câte un capitol în legătură cu chinurile cutremurătoare prin care au trecut zecile de mii de deţinuţi politici şi nepoliţici, prin besnele diverselor închisori comuniste din România noastră încătuşată, este imposibil ca să nu ţi se umple ochii de lacrimi, de jalea acestor fraţi ai noştri şi mucenici ai neamului nostru, martirizat de hidrele comuniste."

Şi dacă într'o zi Cicerone Ioniţoiu va spune "Am îndrăgit dreptatea şi am urât nedreptatea, de aceea vreau să mor în exil", noi prietenii îl vom preveni: Nu înainte de a desgropa şi ultima nedreptate, nu înainte de a sluji şi ultimului prieten de pe intinsul frământat al României transformat într'un mormânt, în care neamul îşi caută locurile de odihnă ale fiilor săi, ale luptătorilor pentru dreptate, în aşteptarea Marei Invieri. □

Paul MORCOV

LA PAŞTI

Prin pomi e ciripit şi cânt,
Văzduhu-i plin de-un roşu soare
Şi sălciile 'n albă floare –
E pace'n cer şi pe pământ.
Răsuflul cald al primăverii
Adus-a zilele Invierii.

Şi cât e de frumos în sat !
Creştinii vin tăcuţi din vale
Şi doi de se 'ntâlnesc în cale
Işi zic: Hristos a înviat !
Şi râde-atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.

Şi-un vânt de-abia clătinitor
Şopteşte prin văzduh cuvinte:
– E glasul celor din morminte
E zgomotul zburării lor !
Şi pomii frunţile-şi scoboară,
Că duhul Sfânt prin aer zboară.

E linişte. Şi din Altar
Cântarea'n stihuri repetate,
Departe pănă 'n văi străbate –
Şi clopotele cântă rar:
Ah, Doamne ! Să le-auzi în vale
Cum râd a drag şi plâng a jale !

Biserica pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină,
Că 'ntreaga lume este plină
De-acelaşi gând din cer adus;
În fapta noastră ne e soarta
Şi viaţa este tot, nu moartea.

Pe deal se sue 'ncetişor
Neveste tinere şi fete,
Bătrâni cu iarna vieţii'n plete;
Şi 'ncet în urma tuturor
Vezi şovăind câte-o bătrână
Cu micul ei nepot de mână...

Ah,iar în minte mi-ai venit
Tu, mama micilor copile !
Eu ştiu că şi 'n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit !
La zâmbet cerul azi ne cheamă
Sunt Paştele ! Nu plânge mamă !

George COŞBUC

BISERICA CREȘTINĂ

ZIUA ÎNVIERII

Pr. Prof. Gh. CALCIU-DUMITREASA

"Si s'a făcut cutremur mare, căci îngerul Domnului, coborînd din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei."

(Mt.28:2)

Iubiți credincioși,

Iată, vă aduc o veste mare, o veste nouă. Stau în duh în fața voastră și vă vestesc tuturor: "Hristos a înviat!"

"De ce căutați pe cel viu cu cei morți?"

Să ne bucurăm împreună, căci Hristos S'a sculat, veselia noroadelor.

De câte ori am auzit repetată până la saturație acea afirmație menită să distrugă în noi nădejdea eternității noastre spirituale: "Dumnezeu este mort?" Dar astăzi peste tot pământul răsună strigătul biruinței noastre asupra morții: "Hristos a înviat!" El este pârga învierii tuturor oamenilor.

O lungă perioadă de raționalism, de știință și de tehnicitate, de materialism acaparant și agresiv ne-a violentat spiritul și credința creind în integritatea ființei noastre fisura scepticismului ca o rană mereu vie și neogoită.

Dar astăzi suntem vindecați! In această noapte în care dela altar vi s'a spus că Dumnezeu este viu, ați uitat într'o clipă tot conflictul care vă sfâșia, toată revolta împotriva duplicității propriei voastre credințe, toată opoziția secretă față de o propagandă ateistă care de zeci de ani și cu o tenacitate distrugătoare, zi și noapte, de mii de ori pe zi, v'a atacat ființa prin silă sau persuasiune și ați răspuns: "Adevărat a înviat!"

Ați spus și ați crezut. Măcar atunci. Si v'ați vindecat. Iar eu vă strig din adâncul sufletului meu care a cunoscut agresiunea și lovirea, insulta și umilința mai mult decât mulți alții și care nu am îngăduința să vă vorbesc față către față: "Să nu înceteze credința voastră aici și acum! Credeți și cunoașteți; iubiți și înțelegeți; nădăjduiți și biruiți!

Intind mâinile mele către voi toți și vă spun: Iubiți-mă, căci am nevoie de dragostea voastră! Mă bucură și mă înalță iubirea oricui, chiar și a celui mai disprețuit dintre oameni; mă doare ura, chiar și a celui mai decăzut.

In lume, suferința este foarte mare. Nu vorbesc de cea social organizată, ci de cea personală. Dar ce înseamnă toate aceste dureri tranzitorii care au loc pe un fond uman totdeauna culpabil, față de suferința definitivă, mereu actuală a lui Iisus, pe fondul purității divine absolute?

Oare câtă iubire ne cere El, Marele Sacrificat, dacă noi cei vinovați o căutăm cu atâta ardoare?

Minunată este taina învierii Mântuitorului! Cel Care S'a născut din Fecioară și porțile fecioriei nu le-a stricat, iese astăzi din mormânt în chip tainic, fără a clinti piatra mormântului și tot azi se arată ucenicilor săi, trecând prin ușile încuiate.

De această taină avem toți nevoie. Ea este o necesitate a spiritului uman care năzuiește și știe că odată i se va descoperi ceea ce acum i se pare inaccesibil. Tineri și bătrâni, toți, avem această sete a lucrurilor tainice.

Si dacă generația noastră mai vârstnică a crezut și mai crede, căci am crescut în această ură a misterelor sacre, tinerii aceștia din țara noastră sunt victimele propagandei ateiste. Sufletul lor denudat de orice fior mistic a fost zdrobit sub armura insensibilității la cele spirituale și abia acum se deschide pentru marile întrebări metafizice.

Căci ce au venit ei să vadă în pustie, dacă biserica este o pustietate așa cum i-au învățat marxiștii? Trestii legănate de vânt? Spectacol pentru a ieși din ucigătoarea monotonie materială în care învățătorii lor încearcă să-i țină?

Iată că aici stăm neclintiți în credința noastră și afirmăm cu tărie nezdruncinată că Hristos a înviat.

A înviat Dumnezeu și logica lumii s'a spulberat.

A înviat Dumnezeu și duhul nostru a fost scos din strâmtorarea materiei.

A înviat Dumnezeu și întristarea noastră s'a prefăcut în bucurie.

A înviat Dumnezeu și fața tinerilor noștri strălucește ca de îngeri.

Inceputul filosofiei este mirarea. Dar așa cum spune Sf. Vasile cel Mare, adevărata filosofie este gândirea la moarte. Iar cine gândește la moarte gândește, implicit, și la înviere.

Nefericit este omul care este înconjurat de toate părțile de moarte și nu mai are nici o altă ieșire! Si dacă nu ar fi învierea, care ar fi atunci sensul existenței noastre? Fără înviere, viața nu este decât o maladie incurabilă, iar moartea cel mai absurd fenomen.

Este frumos să spui: "Moartea este supremul act de solidaritate umană", dar este prea puțin, căci moartea este un act de solidaritate universală. Dar moartea fără înviere, moartea în care fiecare moare singur, este un act de disperare totală, căci în fața ei stă neantul.

Pentru noi însă, moartea este începutul unei alte vieți spirituale desăvârșite și eterne. Si nu murim singuri, după cum nici nu trăim singuri. Suntem solidari în viață, în moarte și în înviere toți în Iisus. El ne recapitulează pe fiecare în ființa Lui și nimeni nu mai este singur.

Este greu pentru mintea noastră să înțeleagă cum cel impasibil suferă loviri și crucificare, Cel etern moare, Cel mort înviază. Acesta este adâncul mister care ne fascinează și ne atrage ca o lumină misterioasă. Toate acestea s'au întâmplat pentrucă "Dumnezeu a iubit atât de mult lumea încât pe Insuși Fiul Său cel Unul născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică." (In. 3:16)

Vă spun acest lucru ca să-l știți și să vă bucurați. In oceanul de ură care ne sufocă din toate părțile, ura teoretizată de ideologii politice, de sisteme de gândire, sau ura neorganizată, această veste a iubirii cristice să ne reconforteze și să ne arate un țărm al liniștii și al luminii.

Aceasta este necesitatea pe care poate nu o vedeți încă destul de limpede, care v'a adus în biserică în această noapte de taină. Să te știi iubit până la pierderea celui care te iubește; să te știi ridicat deasupra propriei tale condiții de cineva spre care duhul tău aspiră; să știi că oferirea ta, oricât de subminată ar fi de un scepticism care te chinuie, îți este primită ca cel mai minunat dar!

Căci auzi rostindu-se dela altar cuvinte incredibile, cuvinte care îți răstoarnă modul tău de a considera viața socială de până acum.

Incă din prima copilărie ai învățat că rana se plătește cu rană și dintele cu dinte. Si deodată auzi în această noapte că draconismul raportului faptă-răsplată s'a frânt, că iubirea și iertarea sunt mai puternice decât orice lege.

"Să spunem, fraților, și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm totul pentru înviere!" (Canonul Paștilor).

In această noapte în care Răscumpărătorul S'a sculat din morți din iubire pentru noi, să nu ne mai gândim la răzbunări, să nu mai vedem în unii din semenii noștri pe cei ce ne-au făcut rău, ci numai ființa umană pentru care Iisus a pătimit, răscumpărând-o cu sângele Său și care este chemată la gloria Invierii.

Să nu vorbim despre suferință, ci despre iertare. Să nu vorbim în această noapte despre răzbunări, ci despre iubire!

In clipa în care v'ați pregătit să veniți în această noapte la biserică, ați ieșit din lume și toată ființa voastră s'a schimbat: ați ieșit din cauzalitatea lumii și ați intrat în miracol. V'ați integrat misterul învierii, absurd pentru lume, ca pe cea mai profundă realitate de viață. In această nouă realitate iubim pe cei ce ne urăsc, binecuvântăm pe cei care ne blestemă, facem bine celor care ne prigonesc.

Ieri ne-am răstignit împreună cu Hristos și ne-am îngropat împreună cu El. Am coborît până în adâncul iadului - în străfundurile propriei noastre ființe-și acolo L-am descoperit pe El, căci El din eternitate sălășluiește în noi. De aceea am și înviat cu El la o viață nouă, în care nu mai operează principul acțiunii și al reacțiunii, fiindcă Iisus ne-a făcut liberi într'un fel nou pe care lumea nu l-a cunoscut, pentrucă nu L-a cunoscut pe Hristos.

Nu mai suntem exilați pe un pământ ostil, căci avem prieten pe Dumnezeu cel Inviat. Umblăm în lumină și nu ne poticnim pentrucă lumina este în noi. Aducem roadă multă și roada noastră rămâne, pentrucă nu suntem despărțiți de vița care este Hristos.

Toți suntem cercetați de Duhul lui Dumnezeu. Când un glas ascuns ne mustră pentru faptele noastre nedemne, când ne încearcă un dor tainic după lucrurile sublime, când neauzit decât de sinele nostru cel mai adânc, un glas ne cheamă spre cele înalte, atunci să știm că duhul lui Dumnezeu lucrează în noi, ne cheamă să colaborăm cu El.

Dumnezeu nu ne violentează voința, nu ne anulează libertatea, ci ne cheamă la deschidere spre El. Să nu lenevești când harul te cheamă, să nu amâni această deschidere minunată. Mâine poate va fi prea târziu, duhul tău se va adânci și mai mult în păcat, îți va fi și mai greu să te rupi din lanțurile păcatului.

Iți spun aceste cuvinte ca să-ți poți explica unele doruri neînțelese care te încearcă la vreme de taină, căci Duhul lui Dumnezeu te cheamă să-I răspunzi sau să-L întrebi.

"Iar Maria Magdalena sta la mormânt și plângea: Au luat pe Domnul și nu știu unde L-au pus."

Așa stăm toți pe marginea unui mormânt mereu gol - cum spune părintele Yakunin într'o predică - și-L căutăm pe Dumnezeu. Iar El este mereu lângă noi, așa cum era lângă Maria. Intreabă-L și-L vei auzi strigându-te pe nume. Atunci vei ști că nu este grădinarul și atingându-te de picioarele Lui, Ii vei striga: "Rabuni!"

Si vei rămâne cu El.

Amintește-ți de cuvântul de învățătură al Sf. Ioan Gură De Aur care ți s'a citit în noaptea aceasta și în care ți s'a spus că noua logică divină a iubirii și a iertării s'a instalat: și cei ce ați postit, și cei care nu ați postit veniți la praznicul învierii; ai auzit că sunt primiți cu aceeași dragoste și cei din ceasul întâi, ca și cei din ceasul al unsprezecelea. Nimeni să nu se îndoiască, nimeni să nu pregete să se întoarcă. Astăzi moartea a fost biruită. Cum să nu fie atunci înfrântă legea relației sociale al cărei sclav ai fost până acum? Credem în învierea lui Hristos și în biruința binelui. Nu un război nuclear ne amenință. Permanent suntem amenințați de acest război spiritual dintre bine și rău, dintre împărăția lui Dumnezeu și împărăția satanei.

Si tu, omule al bucuriei și al durerii, tu în care tabără ești?

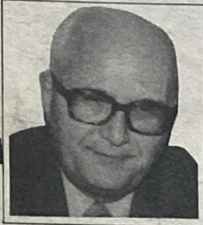
Aceasta este noaptea opțiunii tale la care ești chemat de sus și la care te împinge un impuls interior. Dacă până acum ai fost în mormântul păcatului, al lenevirii, sau chiar al răutății active, nu pregeta să te întorci! Hristos a coborît până la tine și te-a ridicat la lumina Lui. Te mai poți întoarce acolo unde ai stat ca un mort?

Hristos a înviat și nici un mort nu mai este în groapă. Nu cumva vrei să rămâi tu?

Iuda nu a văzut decât moartea. A iubit

Continuare în pag.18

EVANGHELIA EXILULUI (MAI 1986)

Sergiu GROSSU

CERTITUDINEA ÎNVIERII

Cel mai mare dușman al omului este moartea: frica morții și groaza mormântului. Fiindcă, așa cum ne avertizează Ecleziastul "omul nu este stăpân pe suflarea lui ca s'o poată opri și n'are nici o putere peste ziua morții..."

Unde nopți de-a rândul un tată, o mamă sau un copil se chinuie pe patul de suferință, acolo se arată și moartea, cu pânda sa tiranică, obsesivă. Unde văduva săracă sau muncitorul trudit se luptă, în sudoarea frunții, să-și câștige bucățica de pâine, acolo se profilează și mormântul și lacrimile. Unde pușcăriașul nevinovat putrezește în lanțuri, sub povara unui verdict crunt, pedepsit pentru credința sa în Dumnezeu, ca'n țările comuniste, acolo apare și teroarea și crima și dispariția fizică.

Moartea a încercat să-L răpună și pe Domnul nostru Isus Hristos, pe Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat și răstignit tocmai ca să ne scape de pedeapsa morții. Insă Mântuitorul a biruit moartea, cu moartea Sa "pre moarte călcând", asigurându-ne, astfel, propria noastră înviere din morți. De aceea, chiar dacă moartea ne-a răpus părinți, copii, frați sau prieteni, să nu desnădăjduim: HRISTOS A INVIAT! "Si după cum toți mor în Adam - scrie Ap. Pavel creștinilor din Corint-, tot așa toți vor învia în Hristos...Căci trebue ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, și trupul acesta muritor să se îmbrace în nemurire." Si el continuă: "Atunci se va împlini cuvântul care este scris: "Moartea a fost înghițită de biruință. Unde îți este biruința moarte? Unde îți este boldul moarte?" (1 Corinteni 15. 22, 53-55).

Prin învierea Sa, Isus a biruit toate obstacolele, toate vrăjmășiile, toate zăvoarele forțelor Răului, toate pușcăriile și lagărele prin care ateii marxist-leniniști sluțesc fața lumii; a biruit întunericul acestui veac ticălos și pervers, instaurând, pentru totdeauna, supremația Harului, și deschizând o nouă, admirabilă și impresionantă perspectivă în ce privește ridicarea omului din moartea păcatului. Ce poate să mai facă lumea, cu stârvurile și mortăciunile ei? Ce poate face trupul nostru bicisnic? In ce constă puterea morții, câtă vreme știm că "moartea a fost înghițită de biruință"?

Bucuria acestei biruințe o vestește Isus cel înviat Mariei Magdalena și Mariei mama lui Iacov și-a lui Iosif, când spune:

"BUCURATI-VA!" Cu alte cuvinte, bucură-te și tu, Maria Magdalena, și tu, Salome, și tu, Maria, mama lui Iacov, și tu, Petre, care te-ai lepădat de Mine de trei ori, în noaptea tăgadei. Bucurați-vă voi, întristaților, dezamăgiților, împovăraților, voi purtătorilor de boli și infirmități grave, voi, desrădăcinaților, exilaților împrăștiați pe toate continentele din cauza urgiei care s'a năpustit, de mai bine de patru decenii, peste hotarele patriei! Dacă nu muream Eu, ce se alegea de voi? parcă ne întreabă Domnul, pe fiecare în parte. Deoarece trebuia biruită împărăția Răului; trebuia biruit trupul omenesc, supus putrezirii; trebuiau biruite ura, dușmăniile, însângerările, protivniciile; trebuia biruită moartea. BUCURATI-VA! Si bucuria aceasta purtați-o, ca pe-o făclie, în noaptea lumii în care trăiți. Cu bucuria aceasta aprindeți pământul, sfărâmați cătușele și temnițele în care zac cei prigoniți pentru credința lor, spulberați putregaiurile orânduirilor nedrepte, totalitare, anticreștine. Puneți capăt zâzaniilor, care macină comunitățile românești din lumea liberă, și sluțeniei unei trăiri inconștiente, aride, egoiste, dând exilului un nou contur și o dimensiune sprituală nouă. Bucurați-vă și strigați în familiile voastre, cu ocazia întrunirilor culturale sau politice, pe străzi și în birouri: HRISTOS A INVIAT!

Din păcate, foarte mulți dintre frații noștri pribegi nu cred cu adevărat în învierea din morți a Domnului, se îndoiesc, oarecum, de învierea Lui, socotind-o imposibilă, irealizabilă, ilogică, pentrucă nu țin cont de adevărul fundamental, rostit de Pavel, prigonitorul de altădată al primilor creștini: "Si dacă n'a înviat Hristos, atunci propovăduirea noastră este zădarnică, și zădarnică este și credința voastră..." (1 Corinteni, 15.14).

Aceste suflete îndoielnice se aseamănă Saducheilor din vremea lui Isus, sau filosofilor din Areopagul Atenei, care auzindu-l pe Pavel vorbind despre învierea Domnului, i-au spus batjocoritor: "Asupra acestor lucruri te vom asculta altădată." Si este cu totul de înțeles atitudinea lor negativă. Căci omul firesc, omul pământesc, nu poate vedea în Isus decât partea omenească și nu este în stare să accepte divinitatea Sa, nici învierea din morți, fiindcă "Lucrurile lui Dumnezeu" i se par "o nebunie", neînțelegându-le (1 Corinteni, 2.14). Ii lipsesc "ochii inimii, ochii înduhovnicirii și-ai revelației, fără de care nu este cu putință înțelegerea tainelor lui Dumnezeu, semnificația morții și certitudinea Invierii.

Se cade să adăugăm acestei categorii tipologice încă una, exemplificată prin Maria Magdalena. Ea iubea pe Isus cu toată ființa și, după cum relatează evanghelistul Ioan, "în ziua dintâi a săptămânii...s'a dus dis-de-dimineață la mormânt, pe când era încă întuneric, și a văzut că piatra fusese luată de pe mormânt..." Si Maria ședea lângă mormânt și plângea; și plângând, nu L-a recunoscut pe Mântuitorul înviat, deși credea sincer în El, deoarece vederea îi era încețoșată de lacrimi amare. Prin perdeaua lacrimilor, ochii ei se înșeală și confruntă pe Isus cu grădinarul, spunându-I "Domnule!"

Ce numeroși sunt creștinii care, din cauza lacrimilor, a îngrijorărilor, a greutăților de tot felul, a necazurilor zilnice, nu mai recunosc în Isus Hristos pe Mântuitorul lor, pe Prietenul lor, pe Cel ce chiamă la El pe toți trudiții și împovărații diasporei românești, pe Cel ce-a înviat pentru ca și noi și Românii din țara noastră subjugată, să ajungem la sărbătoarea unei învieri veșnice! Pe Cel care s'a adresat Martei, sora decedatului Lazăr, cu cuvintele acestea: "Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Si oricine trăiește și crede în Mine, nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?"

Permiteți-mi, iubiți cititori ai "Cuvântului Românesc", să vă pun aceeași întrebare: Credeți lucrul acesta? Credeți că Isus este "învierea și viața", că El,El - și numai El - reprezintă viața noastră? Că numai în El viața exilului românesc își poate afla sensul, plenitudinea și echilibrul de care are atât: nevoie?

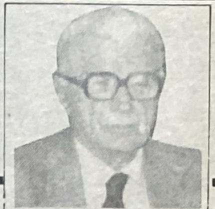
"Inviat-ai ca un Dumnezeu, din mormânt, întru mărire, și lumea împreună o ai înviat", ne asigură "Troparele Invierii", care se citesc în toate bisericile ortodoxe. Să ne bucurăm, de Sf. Paști, că pe planul lăuntric al vieții noastre de credință ne-am întâlnit cu Isus cel înviat și-am drumuit cu El spre Emausul nădejdilor noastre înaripate; că L-am văzut, cum spune Sf. Ioan, "cu ochii noștri" și-am pipăit "cu mâinile noastre" rănile Lui, aidoma lui Toma.

Da, să ne bucurăm de Invierea Domnului, și să rămânem încredințați că orice suflet de Român desțărat, care se știe mort "în greșelile și în păcatele lui, care mai poartă în el coșciuge și viermi, poate trece din moarte la viață, crezând în Isus și aruncându-se cu întreaga lui ființă, în vâltoarea dragostei dumnezeiești. □

Cuvânt de preamărire pentru Inviere:

(Răvaș de Paști 1986)

ALELUIA...!

Ilie OLTEANU

Ca niște oi lipsite de păstor, Apostolii (afară de unul) s'au împrăștiat înfricați după prinderea Domnului în grădina Getzemane. Până și lui Petru, care a tras sabia când L-au luat, i s'a topit curajul și, mai târziu, s'a lepădat de El în trei rânduri.

Aflând, că El a fost bătut, scuipat, răstignit între doi tâlhari, apoi înmormântat, deși El i-a asigurat că va învia, apostolii nu au mai avut nici un fir de nădejde. Iar, când femeile le-au împărtășit cuvintele îngerului dela mormântul gol, nu le-au crezut. Au crezut numai după ce L-au văzut înviat în mijlocul lor, cu rănile trupului din vremea răstignirii. Iar, pentruca ei să nu își poată închipui că văd numai o stafie, El a mâncat în prezența lor, după ce a rostit cuvintele mângâierii supreme: "Pace vouă!"

Dar de atunci, de când L-au văzut înviat, Apostolii au fost, neîncetat și în ciuda tuturor amenințărilor, flacără de mărturisire în auzul și văzul tuturor:

ISUS DOMNUL A INVIAT!

Iar, pentru această mărturisire a lor, afară de unul, TOTI au plătit cu viața lor pământeană.

Cei "învățați", care țineau morțiș la litera îndoielnică a cunoștințelor legilor universului (care nu admit minuni), nu i-au crezut. Dar i-a crezut imensa mulțime a celor săraci cu duhul, capabili (singurii capabili) să creadă adevărul, adevărul în care credem și noi cei "întru Christos botezați".

Generația noastră face parte din generațiile fericite, apărute după Intrupare și (în consecință) și după Inviere. De aceea, de fiecare dată când comemorăm Invierea Domnului, cuvine-se, cu adevărat, ca noi, astfel fericiți, să preamărim numele lui Dumnezeu din toată inima, din tot sufletul, din toate puterile noastre, repetând cuvintele Bibliei ("Tu ești Dumnezeu Carele faci minuni") și făcând să vibreze în toate fibrele noastre această preamărire, murmurând cu autentică, sfântă evalvie: ALELUIA! □

ZIUA ÎNVIERII

Urmare din pag.17

păcatul, lumea aceasta cu tot ce este al ei și lumea l-a omorît. Dacă te lași cuprins de această lume ești pierdut: nu tu vei ridica lumea cu tine ca s'o mântui prin propria ta înălțare, ci ea te va înghiți lent și inexorabil ca un nisip mișcător.

Dela căderea în păcat a lui Adam, lumea a fost cuprinsă de moarte și de atunci suspină după un mântuitor. Dela învierea lui Iisus ea merge în lumină, căci lumea se mântuiește cu noi și prin noi. Acest sentiment al responsabilității pe care ziua învierii ni-l inculcă să nu ne părăsească niciodată.

Vă mai dezvălui o taină, ca să înțelegeți mai bine acțiunea lui Dumnezeu în lume: nici patimile Mântuitorului, care s'au consumat în săptămâna care a trecut, nici învierea din noaptea aceasta nu sunt simboluri, nu sunt rememorări ale istoriei creștine. Iisus a suferit în mod real în săptămâna care a trecut și a înviat în mod real și actual în această noapte. Acum. Dar nu este o repetare a învierii, căci în plan divin repetiția nu este posibilă. Ceea ce am trăit noi în săptămâna care a trecut și în această noapte, în chip tainic și nepătruns, este aceeași cu ce s'a petrecut acum două mii de ani.

Este o taină pe care nu o putem prinde în cuvinte, căci ea scapă logicii umane. Dar prin credință și iubire, fiecare creștin înțelege ceea ce rațional este de neînțeles. Cei simpli, cei curați cu inima, cei blânzi au înțeles. Dar taina aceasta rămâne ca un întuneric al neființei pentru înțelepții veacului acestuia care cred că toate pot fi fixate în formule, chiar și sufletul. Unde schemele și formulele nu merg, ei neagă realitatea cea mai evidentă, în loc să-și recunoască neputința. Domeniul rațiunii este limitat; cel al credinței nu are limite, căci prin credință pătrundem în tainele divine.

Invierea lui Iisus face parte din aceste taine fascinante la care ajungem prin credință, nădejde și dragoste. Si știm că vom învia cu Iisus, revenind în trupurile noastre spiritualizate, fiind asemenea îngerilor. Pentrucă nu este posibil ca viața umană să se reducă numai la a bea și la a mânca.

Hristos a înviat și noi înviem împreună cu el. Nimic nu ne poate zdruncina credința în acest adevăr. Dacă nu vom lua în seamă factorul divin și divinizator care participă în mod imponderabil la destinul nostru, vom socoti că suntem propriii noștri dumnezei, asemeni lui Kirilof, din "Posedații" lui Dostoievski. Dar, ca și el, vom mușca în clipa supremă degetul celui care ne va întinde mâna.

Invierea noastră este un fapt împlinit în această noapte: un înger al Domnului s'a pogorît până la noi și a răsturnat piatra care ne-a strivit duhul până acum.

Si tu, frate al meu, strălucitor ca îngerul, ai ieșit din mormântul insensibilității și al scepticismului în care ai stat trei zile. Lungi și întunecate zile! Iată acum ai simțit cutremurul care a precedat venirea îngerului pe care ți-l vestesc. Pregătește-te să înviezi! Cutremură-te, ca să coboare la tine îngerul care va ridica piatra depe mormântul tău! Dacă prin păcatul lui Adam, toți ne-am făcut vinovați, prin învierea lui Iisus, toți suntem spălați de vina noastră.

Invierea este pentru unii o speranță, pentru alții o spaimă, căci toți vom învia, și cei care credem, și cei care nu credem. După cum moartea este generală și nimeni nu i se poate sustrage, tot așa va fi și învierea.

"Căci trâmbița va suna și morții vor învia nestricăcioși..." (1 Cor. 15:52), "...și vor ieși, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele spre învierea judecății." (In. 5-29)

Să lucrăm pentru învierea vieții și teama noastră se va risipi. De înviere să se teamă cei ce și-au făcut din lumea aceasta efemeră singura justificare a existenței lor; să se teamă de ea cei care și-au făcut din materie un idol; să se teamă de ea cei care spun: "Dacă Dumnezeu nu există, totul îmi este îngăduit."

Noi, cei care credem în înviere, trăim viața aceasta ca pe o scurtă călătorie, iar moartea își pierde pentru noi semnificația de neant. Credem în învierea morților și, pe deplin convinși că vom învia toți, anunțăm vestea cea mare a acestei nopți:

Hristos a înviat! □

Pr. Gh. CALCIU-DUMITREASA

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

10 MAI

simbol al independenţei şi libertăţii poporului român

10 Mai, ziua naţională a României, ziua independenţei şi a luptelor pentru libertate este inscrisă în analele istoriei, zi pe care poporul român şi-a făurit-o prin jertfe în decursul existenţei sale ca naţiune de sine-stătătoare pe un teritoriu consfinţit prin drepturile de veacuri ale acestui neam.

Din punct de vedere naţional, Independenţa de stat a României s'a constituit în urma evenimentelor premergătoare care au avut loc ca: Revoluţia dela 1848, Unirea Principatelor, înscăunarea unui domnitor străin şi crearea primei constituţii româneşti. Pe plan internaţional european anul revoluţionar 1848, a atras după sine unitatea şi centralizarea Italiei şi Germaniei, apoi mai târziu izbucnirea războiului franco-german din 1870-1871, formarea Imperiului Austro-Ungar şi în cele din urmă decăderea Imperiului Otoman, care a deschis calea mişcărilor naţionaliste din Peninsula balcanică.

Toate acestea au facilitat o nouă situaţie politică, economică şi istorică care se prefigura în Europa, în aşa fel încât se modifică cursul de până atunci al istoriei în favoarea popoarelor subjugate de către Turcia.

In Principatele Române, la propunerea lui Ion C. Brătianu şi în urma plebiscitului care a avut loc între 2-8 Aprilie 1866, candidatura prinţului Carol de a deveni Domnitor al Principatelor Unite Româneşti s'a bucurat de succes, devenind astfel Domnitorul Carol I.

Prinţul Carol era de profesie istoric, un om al datoriei, corect şi drept în tot ce intreprindea, frica sa însă în faţa responsabilităţii istoriei îl făceau de multe ori să fie rigid, cu toate acestea odată o hotărîre luată era dusă până la sfârşit şi îndeplinită fără şovăire; aşa s'a întâmplat cu acţiunea sa de a participa la Războiul de Independenţă din 1877, acţiune pe care a luat-o la îndemnul lui Ion C. Brătianu, care devenise Preşedintele Consiliului de miniştri în 24 Iulie 1876. In acel timp guvernul rus al ţarului Alexandru al II-lea dorea o revizuire totală a Tratatului dela Paris din 1856, tratat care prevedea printre altele neutralizarea Mării Negre, dezarmarea flotei de război ruseşti şi retrocedarea către Principatul Moldovei a celor trei judeţe din Sudul Basarabiei, Cahul, Ismail şi Bolgrad, anexate de Ruşi în 1812. Toate acestea au contribuit în parte la criza orientală care începuse să se manifeste destul de pregnant. Fapte care de altfel reies destul de clar din scrisoarea ţarului Alexandru al II-lea către regele Prusiei Wilhelm I, în timpul războiului franco-german, scrisoare în care ţarul solicita destul de insistent revizuirea Tratatului dela Paris din 1856.

Pentru Români însă orice revizuire şi modificare a oricărui tratat cu Ruşii era o ameninţare.

Intre timp în 1875, izbucneşte şi o revoltă antiotomană în Bosnia şi Herţegovina, care urgentează agravarea evenimentelor. Perspectiva unui război ruso-turc se profila destul de vizibil. Ruşii doreau să intervină împotriva dominaţiei otomane şi în acelaşi timp să-şi întindă ei hegemonia spre Constantinopol şi strâmtoarea Bosforului. Pentru Români în cazul izbucnirii unui război rusoturc nu existau decât două alternative care se puteau pune: 1. A le permite Ruşilor să treacă ca inamici pe teritoriul românesc spre liniile armatei turceşti. 2. A încheia cu guvernul ţarist o convenţie care îi dădea posibilitatea României să se afirme ca o ţară ce va deveni independentă şi care are dreptul să semneze deci orice convenţie cu o mare putere cum era Rusia. Pe de o parte România era sub suzeranitate turcească şi nu era nici practic pregătită pentru a susţine un război cu Turcia. Pe de altă parte Mihail Kogălniceanu în calitate de ministru de externe face o declaraţie în vara anului 1876, solicitând Turcilor recunoaşterea individualităţii statului român, denumirea istorică a statului român de România şi aprobarea reprezentanţilor români în corpul diplomatic.

Această declaraţie însă i-a iritat pe Turci, cerând guvernului român îndepărtarea lui Kogălniceanu din fruntea ministerului de externe.

Contradicţiile între Ruşi şi Turci se accentuau din ce în ce mai mult, iar intervenţiile din partea Ruşilor pe lângă guvernul român deveneau tot mai presante în ceea ce priveşte trecerea armatelor ruseşti pe teritoriul României. Astfel guvernul român se decide în favoarea unei convenţii cu Rusia care să garanteze integritatea teritorială a României pe tot timpul trecerii armatei ruseşti pe teritoriul ei. In Octombrie 1876, Ion C. Brătianu pleacă la Livadia în Crimea pentru a trata cu ţarul Alexandru al II-lea şi cu cancelarul Gorceacov. Cancelarul Rusiei îl anunţă pe primul ministru român că Ruşii vor avea război cu Turcii în primăvară sau în toamna anului 1877, şi-i cere României să aibă o atitudine amicală faţă de armatele imperiale care vor lupta pentru eliberarea creştinilor din Balcani. La cererea însă a lui Ion C. Brătianu de a se încheia în acest sens o convenţie, Gorceacov îi ripostează cât se poate de aspru, că România nu este un stat independent şi că trupele ruseşti au mai trecut pe teritoriul României. La răspunsul lui Ion C. Brătianu, că în această situaţie, guvernul român se va opune trecerii armatelor ruseşti pe teritoriul României, Gorceacov îi ripostează: "Vă veţi opune? Dacă vă opuneţi, vă vom strivi." Replica lui Ion C. Brătianu a venit neîntârziat. "Nu mă îndoiesc că ne veţi strivi însă cu toate astea ne vom opune şi vom vedea dacă Rusiei îi va conveni să elibereze creştinii din Orient, zdrobind în primul rând pe creştinii pe care îi găseşte în calea sa." In urma acestor schimburi de cuvinte, prima convorbire a luat sfârşit. La următoarea întrevedere, Brătianu venise să-şi expună cele trei puncte pe care le solicitau Românii şi acestea erau următoarele: 1. Dela început primul ministru român dorea să stabilească, prin acest tratat că România devenea nu numai un stat autonom, ci un stat independent şi acest lucru trebuia perfectat cu viitorii săi aliaţi. 2. Incheierea unei convenţii între cele două state în care să se inscrie condiţiile de traversare a teritoriului românesc de către armatele ruseşti. 3. Al treilea punct aducea în discuţie cele trei judeţe din Basarabia, despre care se zvonea că în cazul victoriei ruseşti, vor fi retrocedate Rusiei. Lucru pe care cancelarul Gorceacov l-a negat, făcând următoarea afirmaţie: "Cum e posibil? Basarabia nu e garantată de tratate? Si credeţi că noi nu ne respectăm tratatele?" Nici această a doua întâlnire n'a dus la nici o înţelegere cu Ruşii.

Gheorghe RĂDULESCU

Brătianu era conştient că singura soluţie pe care trebuiau să o urmeze Românii, era ca să păstreze starea de neutralitate cu Turcii, iar în momentul oportun, când Ruşii vor declanşa războiul împotriva Turciei, România să-şi declare independenţa.

In Martie 1877, convorbirile dintre Ruşi şi Români au continuat la Bucureşti, între consulul rus, baronul Stuart şi preşedintele consiliului de miniştri Ion C. Brătianu, convorbiri care s'au desfăşurat într'o atmosferă destul de încordată. In acest timp Mihail Kogălniceanu revine ca ministru de externe al României, iar la 16 Aprilie 1877, se înlătură toate dificultăţile care mai frânau semnarea convenţiei între Ruşi şi Români, în aşa fel încât actul a putut fi semnat.

Semnatarii ruşi se obligau ca în trecerea armatelor lor pe teritoriul României să "menţină şi să respecte drepturile politice ale Statului român astfel după cum rezultă ele din legile interne şi tratatele existente precum şi să apere integritatea actuală a României."

Trupele ruseşti pătrund însă pe teritoriul României în ziua de 23 Aprilie 1877, înainte ca să fie ratificată convenţia de către Parlamentul român, care îşi întruneşte de urgenţă cele două camere, iar la 26 Aprilie 1877, Domnitorul Carol îşi prezintă mesajul său în faţa poporului, referitor la actele care vor fi luate de către guvern faţă de situaţia existentă.

La 28 Aprilie 1877, Mihail Kogălniceanu supune Camerei convenţia de asigurare şi recunoaştere a Statului român încheiată cu Ruşii. La 29 Aprilie 1877, camera votează cu o majoritate de 58 voturi contra 29 şi 5 abţineri starea de beligeranţă cu Imperiul Otoman. La 10 Mai 1877, este votată moţiunea către popor, moţiune prin care se proclamă INDEPENDENTA DE STAT A ROMANIEI.

La începutul războiului Ruşii au refuzat ajutorul trupelor române care s'au rezumat a acoperi doar cursul Dunării şi a apăra liniile de comunicaţie ale armatei ruseşti. Evoluţia războiului şi rezistenţa redutelor turceşti şi în special reduta Plevna au modificat însă în mod radical situaţia frontului, încât Marele Duce Nicolae cere de urgenţă ajutorul neîntârziat al trupelor române, pentru salvarea armatelor imperiale, iar Domnitorul Carol să preia comanda forţelor aliate româno-ruse în acel sector. Pentru un moment Domnitorul Carol a ezitat, dar susţinut de Ion C. Brătianu, care de altfel venise pe linia frontului la Poiana, primeşte comanda trupelor aliate, rămânând pe front până la ocuparea Plevnei şi capturarea lui Osman Paşa, înfăptuită în ziua de 28 Decembrie 1877.

Eroismul armatei române a ridicat pe redutele Griviţa, Smârdan şi Plevna stindarul românesc, simbol al unui popor care ştie să lupte, ştie să se jertfească, şi ştie să învingă.

Incă din Noembrie 1877, când victoria aliaţilor se prefigura în mod sigur, guvernul român a început să fie preocupat de soarta celor trei judeţe din Sudul Basarabiei şi de intenţiile ruseşti referitoare la acest teritoriu pe care Ruşii căutau să-l încorporeze Rusiei ţariste.

Intenţii care de altfel s'au manifestat încă dela preliminariile armistiţiului care au început la Kazanlâc, la cartierul General al Marelui Duce Nicolae şi unde Românii nu au fost invitaţi. Cu toate acestea guvernul român a trimis pe colonelul Arion să prezinte punctele de vedere româneşti care constau în: Recunoaşterea Independenţei României, ocuparea fortăreţelor turceşti de pe malul drept al Dunării şi retrocedarea către România a Deltei Dunării, cât şi o despăgubire de război de 100 de milioane.

Intenţiile ruseşti şi-au dezvăluit adevărata faţă însă la San-Stefano, unde România nu a fost admisă şi unde la 3 Martie 1878, s'a semnat Tratatul de pace, România pierzând cele trei judeţe din Basarabia: Cahul, Ismail, şi Bolgrad, pe care le încorpora Rusia ţaristă. In schimbul celor trei judeţe, România primea drept compensaţie Dobrogea, care de fapt şi de drept era teritoriul românesc, iar Turcia recunoştea Independenţa României.

Pacea dela San-Stefano a nemulţumit multe state europene, iar printre ele pe Anglia şi Austro-Ungaria, care au cerut o revizuire a acestui Tratat, ajungându-se astfel la deschiderea Congresului dela Berlin la 13 Iunie 1878. Astfel, Austro-Ungaria solicita Bosnia şi Herţegovina şi avea pretenţii asupra teritoriului Scutari.

Anglia era interesată în privinţa frontierelor Turciei asiatice, deoarece în acea direcţie era drumul spre India, iar România în cele din urmă pierdea cele trei judeţe din Sudul Basarabiei.

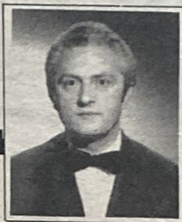
In privinţa Rusiei, orice comentariu este de prisos, demonstrând cu prisosinţă ce valoare au pentru ea tratatele internaţionale pe care le încheie.

Cu toate acestea nu trebue uitat că armatele române au salvat dela dezastru marea şi "strălucita armată", imperiala rusă care era strivită de forţele turceşti dela Plevna, nu trebue uitat că spre sfârşitul primului război mondial, Românii şi-au recucerit în întregime teritoriul basarabean prin forţa armelor, precum nu trebue uitat dictatul dela Viena din 1940, când Stalin se înţelegea cu Hitler, răpindu-ne Basarabia şi Nordul Bucovinei, teritorii din nou recucerite de către Români în timpul celui de al doilea război mondial şi acaparate de Rusia sovietică la încheierea armistiţiului din 1945.

10 Mai consfinţeşte deci ziua victoriei naţionale româneşti. Este ziua prin care poporul român, condus de personalităţi remarcabile ca: Domnitorul Carol care la 10 Mai 1881 este încoronat ca Regele Carol I al României, şi ca Ion C. Brătianu şi Mihail Kogălniceanu, a deschis o pagină glorioasă plină de lupte şi demnitate în istoria româniei moderne, în contextul popoarelor europene.

FARA ARMÂNEASCĂ

Tri mulţi añi!

Zahu PANĂ

Cuvântul Românesc împlini dzati añi!

Tiñisita lucrare ţi u faţi ti cultura românească, nu-ari preaclliă tu locurli iu băneadză Românii, napărti di sinirlu ali României. Easti singura publicaţie ţi nă discllisi di prima oară poarta largă, s'intrăm la ea, ca tu casa noastră.

Cama tiniră cu nǎndoi meşi, "Fara Armânească", easti bană dit bana "Cuvântului Românesc", alumachea dit sànătosul arbure latin ţi-s tindi dit Carpaţi până tu Pind.

Cu aistă sibepe, urarea armânească s'toarnă şi către noi, cându îlli spunem a "Cuvântului Românesc":

"BANA LUNGA SI-AMBAREATA!"

AROMÂNII: ACEŞTI NECUNOSCUŢI

Spicuiri din presa italo-elveţiană

Vasile TEGA

In primăvara anului 1985, Ansamblul de dansuri şi cântece al Aromânilor din Veria a întreprins un turneu în mai multe oraşe din "Svizzera italiana", adică în acea parte a Elveţiei locuită în cea mai mare parte de Italieni.

Ziarele locale, în afara cronicelor de circumstanţă privind spectacolele în sine, au profitat de ocazie pentru a reaminti cititorilor lor existenţa în Peninsula Balcanică a acelor "fratelli perduti", aşa cum le place unor Italieni să numească pe Aromâni.

Din lectura acestor articole, două caracteristici comune au reţinut atenţia noastră: o bună cunoaştere a dificilei situaţii pe care o traversează Aromânii în prezent, existenţa lor naţională fiind în mare pericol, precum şi o atitudine plină de prietenie şi căldură, explicabilă în mare măsură prin faptul că şi unii şi alţii "dela Râm ne tragem".

Pentru beneficiul cititorilor noştri, vom reproduce în cele ce urmează unele pasagii mai semnificative din aceste articole bine documentate şi de o înaltă ţinută ştiinţifică.

Influentul ziar din Ticino IL DOVERE (3.04.85) îşi intitulează cronica "Aromânii: aceşti necunoscuţi" şi după ce aminteşte că Vlahii sunt răspândiţi în toate cele cinci state balcanice, subliniază faptul că deşi forţa lor numerică nu este bine cunoscută, totuşi cert este că numărul acestora în Grecia depăşeşte cifra de 700 de ani, iar cele mai importante centre ale lor se găsesc în Macedonia, Epir şi Tesalia. "Cultura lor este prin excelenţă neolatină: ei posedă o remarcabilă unitate lingvistică, culturală şi de tradiţii. In ciuda acestui fapt, ei riscă în orice moment să fie asimilaţi de culturile popoarelor dominante. Conştienţi de acest pericol, Aromânii încep să se organizeze în asociaţii culturale pentru a-şi apăra şi în acelaşi timp a face cunoscută civilizaţia aromână, fără nici un fel de îndoială una dintre cele mai vechi şi în acelaşi timp mai puţin cunoscută din Europa. Obiectivele principale ale acestor asociaţii (care în treacăt fie spus sunt cu totul independente de orice organizaţie politică) sunt: şcoli şi cursuri unde să se studieze şi perfecţioneze limba lor maternă; servicii religioase în graiul lor; ziare şi reviste în aromâneşte, precum şi asociaţii culturale proprii. Nu trebue într'adevăr să uităm că Aromânii posedă o literatură foarte vastă de unde şi noi, Italienii, putem obţine unele informaţii despre civilizaţia noastră".

CORRIERE DEL TICINO din aceeaşi dată îşi intitulează cronica "O minoritate etnică de viţă neolatină împărţită între graniţele a cinci state. Aromânii din Balcani vorbesc şi italiana", insistând, aşa cum rezultă şi din titlu, asupra originii latine a acestei comunităţi etnice. "De fapt ei reprezintă ceea ce a mai rămas din acele grupuri de populaţii române pe care invaziile slave şi bulgare le-au obligat să emigreze în afara zonei romanizate din Dacia, în regiunile Traciei, Macedoniei, Tesaliei, Epirului şi Dalmaţiei... Perfect bilingvi, o bună parte dintre ei vorbesc italiana, acum patruzeci de ani limba lor (vecină cu latina vulgară) fiind predată în şcoli: în zilele noastre folosirea acesteia este limitată între zidurile casei părinteşti".

Articole cu conţinut similar publică şi ziarele GAZZETTA TICINESE ("Folklorul pentru apărarea tradiţiilor Aromânilor"); GIORNALE DEL POPOLO ("Cu un grup macedonean de Aromâni. Tradiţii neolatine dela graniţele Balcanilor"); în timp ce LIBERA STAMPA din Lugano îşi intitulează în mod semnificativ articolul "Intâlnire cu o populaţie "uitată". Aromânii: dela coloniile romane la prezenta actualitate balcanică".

In fine, venerabila GAZZETTA TICINESE, cel mai vechi şi mai răspândit ziar din această regiune, îşi intitulează cronica publicată în prima pagină "O etnie neolatină răspândită printre munţii Balcanilor. Aromânii, un popor uitat".

Având în vedere valoarea excepţională a acestui articol, îl vom reproduce în extenso.

"Europa este un cimitir de mici patrii pierdute, unele dintre ele absorbite de hegemonia politică şi culturală a unor naţiuni mai puternice, altele care încearcă să renască ca regiuni mai mult sau mai puţin autonome şi cu metode mai mult sau mai puţin paşnice, în timp ce naţionalităţile recunoscute în mod oficial şi protejate, ca spre exemplu retoromanii, încredinţează supravieţuirea lor mai degrabă folclorului decât identităţii culturale.

In marele mozaic al civilizaţiei neolatine supravieţuieşte, sufocat în conglomeratul multirasial balcanic, un popor uitat: Aromânii sau Vlahii. O minoritate etnică răspândită în patru state: Iugoslavia, Albania, Grecia şi Bulgaria, dar concentrată mai ales în Tracia, Epir, Tesalia şi Macedonia.

Moştenitori direcţi ai vechii civilizaţii trace, Aromânii sunt, prin limba şi cultura lor, singurii reprezentanţi la Sudul Dunării ai latinităţii balcanice născută odată cu cucerirea Macedoniei de către Legiunea a V-a romană în anul 168 î.Ch. Aşezările lor mai importante urmează, într'adevăr traseul Viei Ignatia, care de fapt constituia prelungirea firească a Viei Apia de partea cealaltă a Strâmtorii Otranto, care pornind dela porturile albaneze Valona şi Durazzo traversează Epirul, Tesalia, Macedonia şi Tracia ca să ajungă până la Constantinopol.

Aromânii, aceşti descendenţi din colonii şi legionarii romani, au intrat în istorie ca popor neolatin începând din secolul al X-lea, sub numele de Vlahi. Din secolul al X-lea până în secolul al XII-lea au format numeroase state independente: Vlahia Mare (în Tesalia), Vlahia Mică (în Etolia), Vlahia de Sus sau Anovlahia (în Epir) şi Mica Vlahie Albă, formând în acelaşi timp baza Imperiului Româno-Bulgar (secolul al XII-lea şi al XIII-lea). Aromânii reprezentau populaţiile latine din Imperiul Bizantin.

In timpul dominaţiei otomane (din secolul al XV-lea până în secolul al XX-lea), majoritatea Aromânilor s'au refugiat în munţii Pindului şi în munţii Balcani. In 1913 au obţinut autonomia administrativă. Printr'un firman al Sultanului din Constantinopol din 10 Mai 1905 se acorda Aromânilor paritatea de drepturi cu celelalte popoare supuse Sublimei Porţi. Au avut, începând dela această dată, propriii lor reprezentanţi în Guvernul din Istambul după înlăturarea ultimului sultan, în timpul guvernării Junilor Turci. Ca urmare a Tratatului de pace dela Bucureşti din 1913, au fost împărţiţi între cele patru state care s'au născut din cenuşa Imperiului Otoman. In Albania ei constituie aproape 15 la sută din populaţia totală, 600 de mii trăiesc în Grecia, în timp ce în Iugoslavia şi Bulgaria, deşi numărul lor este considerabil, dar greu de evaluat, fiindcă în ambele state trebue să declare numai naţionalitatea recunoscută în mod oficial, respectiv macedoneana şi bulgara.

Din lipsă de statistici credibile, specialiştii şi enciclopediile cele mai recente evaluează cu multă aproximaţie numărul acestora dispersaţi în Balcani. Câţi sunt? Un milion? Nu este posibil să cunoaştem numărul exact, atâta timp cât în recensământul populaţiei, chiar în statele care se cheamă multinaţionale, orice cetăţean bilingv este forţat să opteze pentru naţionalitatea oficială. Limba sa maternă cât şi identitatea sa culturală nu figurează în nici un chestionar.

Recensământul iugoslav din 1948, spre exemplu, înregistra 93.439 Aromâni locuind în republica sârbă şi în provincia autonomă Voivodina, în timp ce în recensământul din 1971 numărul lor era de numai 14.719. Această diferenţă enormă nu se poate explica decât prin politica de desnaţionalizare a Aromânilor. In mod evident majoritatea aşa zişilor "integraţi" a voit să-şi ascundă propria naţionalitate pentru motive perfect intuitive şi uneori chiar pentru a evita acuzaţii de naţionalism sau separatism. Constituţia Federaţiei iugoslave garantează diverselor naţionalităţi toate drepturile constituţionale. In ultimul timp chiar Tiganii au obţinut statutul de minoritate etnică. Dar printre numeroasele popoare care formează Iugoslavia - numărul lor se ridică la douăzeci şi şapte - numai minoritatea aromână nu este recunoscută. In ce priveşte minoritatea aromână din Albania şi Bulgaria ar fi mai bine să vorbim de un adevărat genocid cultural.

In Grecia, chestiunea minorităţilor naţionale a fost rezolvată într'un mod cât se poate de autoritar: după schimbul de populaţii cu Turcia în anii 1922-1923, în Grecia nu mai există în mod oficial minorităţi etnice, cu excepţia unor mici grupuri de origină bulgară şi turcă. Statisticile sunt mute. Există totuşi cel puţin 600 de mii de neolatini care vorbesc aromâneşte, dar Grecia modernă îi consideră elevi care şi-au abandonat limba lor în timpul ocupaţiei romane, ca să adopte limba ocupantului. Si aceasta acum două mii de ani! Tendinţa actuală este aceea de a-i greciza, chiar dacă s'a autorizat formarea unor asociaţii culturale aromâne.

Continuare în numărul viitor

SCENA ZILNICA DIN VIATA AROMANILOR. FETELE LA SIPOT.

A FOST CEDARE, TRĂDARE SAU CONSPIRAŢIE?

(Continuare din numărul trecut)

—Traian GOLEA—

SPANIA AFLĂ DE EXISTENŢA CONSPIRAŢIEI

La 16 Aprilie 1943, Ministrul de Externe al Spaniei, Contele de Jordana, a ţinut un discurs minuţios preparat şi de mare răsunet, la Barcelona în Palatul Regilor de Aragona, într'un cadru foarte festiv, cu ocazia aniversării a 450 de ani dela întoarcerea din prima sa călătorie a lui Columb. In discursul său, Contele de Jordana a spus printre altele: "Mai teribil decat războiul, mai destructivă decât el şi mai încărcată de ură şi de porniri josnice este revoluţia comunistă, care reprezintă un pericol cu atât mai mare cu cât enormele cheltuieli de război vor compromite stabilitatea socială a naţiunilor." "Acest discurs este cu atât mai important, afirma Léon de Poncins în cartea sa Top Secret, "cu cât guvernul spaniol a luat cunoştinţă de existenţa unui document important, care dezvăluie o conspiraţie menită să pericliteze mai multe state în Europa. Este vorba de o scrisoare secretă a Preşedintelui Roosevelt către Evreul Zabrousky, care atunci servea ca agent de legătură între Roosevelt şi Stalin..."

Si Franco în discursul său din 1 Octombrie 1943, atrage atenţia asupra pericolului ce paşte Europa. "Spania consideră că independent de care va fi soarta armelor şi chiar de dinainte de război, există în lume o problemă spirituală de cea mai mare importanţă, pe care o constituie ambianţa revoluţionară a maselor îndepărtate de Dumnezeu şi care aspiră la o îmbunătăţire a situaţiei lor marteriale prin violenţă lipsită de orice scrupule în alegerea mijloacelor.Acest spirit revoluţionar de diferite nuanţe este cuprins în termenul generic de bolşevism. Războiul este un fenomen pasager, în timp ce spiritul revoluţionar al maselor constituie o problemă fundamentală a epocii noastre.

După acest discurs Americanii au reproşat Spaniei că s'a apropiat prea mult de Germania şi riscă să piardă ajutorul economic din partea Aliaţilor. Ambasadorul american într'o scrisoare adresată Ministerului de Externe spaniol, face afirmaţia că "comunismul este o problemă internă a Rusiei, care nu va afecta în nici un fel ţările cu un nivel de viaţă mai ridicat." La asta răspunde Contele de Jordana: "Imi vine greu să cred că cineva ar putea fi de acord că acest pericol enorm care ameninţă civilizaţia noastră s'ar putea reduce la o mică problemă de ajustare de salarii. Nu, domnule Ambasador, nu este o simplă problemă economică şi nici una socială, chiar dacă i-am acorda cel mai larg înţeles. Este vorba de o problemă spirituală, de un rău de cea mai mare gravitate, care afectează până în adânc sufletul omenesc, pentrucă atunci când se învaţă masele că morala este o prejudecată burgheză, şi că nu există o justiţie superioară faţă de care suntem răspunzători pentru faptele noastre, ele sunt private de orice frână şi sunt lansate la atac împotriva tuturor obstacolelor care s'ar opune la satisfacerea celor mai brutale instincte ale lor." (Top Secret, pp.

După cât ştim, Preşedintele Reagan în nenumărate rânduri în trecut s'a exprimat foarte categoric împotriva comunismului, calificându-l drept anacronic pentru secolul nostru şi ruşinos pentru epoca în care trăim. S'a pronunţat şi împotriva împărţirii Europei, deci împotriva Yaltei. Mi se pare însă semnificativ şi de prost augur pentru noi, că în discursul său din toamnă la ONU, cu ocazia aniversării a 40 de ani dela înfiinţarea ei, Preşedintele Reagan nu a amintit cu nici o vorbă ţările noastre, statele din Europa de Răsărit şi nici de atunci încoace. Atenţia lui se limitează la ţările din lumea a treia, la Afganistan, Angola, Nicaragua, etc.

Tot semnificativ este şi faptul că anul trecut Congresul american cu foarte mare greutate a aprobat 14 milioane de dolari ca ajutor rebelilor anti-sandinişti, şi şi acestea numai ca ajutor umanitar, pe când acuma, numai la câteva luni dela întâlnirea dela Geneva, acelaşi congres este dispus să le acorde un ajutor de 100 milioane de dolari fără nici o restricţie. S'a întâmplat o mică minune în câteva luni. Explicaţia am putea-o găsi eventual în confruntarea lui Reagan cu textul convenţiilor secrete cu înţelegerea lui Roosevelt cu Weiss şi Zabrousky în Februarie 1943, apoi înţelegerile dela Teheran şi Yalta cu Stalin, convenţii care probabil că poartă semnătura lui Roosevelt, pe care Reagan trebue s'o respecte. Aceeaşi speculaţie ar putea fi valabilă şi pentru Gorbaciov, care şi el poate fi constrâns să respecte angajamentele luate de Stalin sau va suporta consecinţele. De aici ar fi putut rezulta o nouă acceptare ca Teheran şi Yalta să fie respectate. Cum rămâne cu avansurile, cu cuceririle sovietice de după 1945? Dacă America a fost rezervată Americanilor cum de a putut Rusia să-şi pună piciorul în Cuba, în câteva insule din Caraibe şi mai nou în Nicaragua? Probabil că tangoul lui Lenin de doi paşi înainte şi unul înapoi totuşi funcţionează.

Titlul acestui articol este: a fost cedare, trădare sau conspiraţie? Acum, la sfârşit, cred că trebue să renunţăm la semnul de întrebare şi să lăsăm afirmaţia fermă că a fost şi cedare, şi trădare şi conspiraţie, fiecare la eşalonul respectiv. Adică Churchill, care este de presupus că nu era iniţiat în tainele conspiraţiei, neavând autoritatea politică şi forţa militară necesară pentru a-şi impune vederile, a fost nevoit să ne cedeze. Roosevelt însă, care a motivat intrarea Americii în război pentru a salva vechiul continent dela o anumită teroare(?), şi-a trădat lozinca şi prin asta poporul american şi constituţia pe care a depus jurământul şi ne-a livrat unei puteri care n'a încetat de a face profesie de credinţă din a fi duşmanul implacabil al civilizaţiei bazate pe morala creştină, pe libertate şi demnitate umană. Această trădare nu a venit pe parcurs, în timpul operaţiunilor, când se putea invoca intervenţia unor factori de neprevăzut, ci s'a plecat din capul locului la drum cu ea. Impărţirea lumii a fost mobilul principal al intrării lui Roosevelt în război. Hitler i-a fost doar un pretext. In ce priveşte conspiraţia, dacă ne este clar obiectivul ei, şi anume acela de a-l detrona pe Isus Hristos şi a ne pune sub obrocul unui guvern mondial ale cărui pârghii de comandă le manipulează ea, trebue să recunoaştem că este destul de avansată.

Ca încheiere, ne aducem aminte că anul trecut în Martie, un ziar din exil ne învinuia că am acuzat pe nedrept guvernul american că ar fi aprobat instalarea unui regim comunist în România. (Lupta, Nr. 32, Martie 1985). Acuzaţia sună aşa:

"Transilvania nu este în pericol decât dacă facem noi greşeli. Printre acestea sunt acuzaţii ca aceea că Statele Unite ar fi aprobat impunerea unui regim comunist în România."

"Putem reproşa Occidentalilor că nu au avut o poziţie fermă faţă de URSS în ultimii 42 de ani; putem şi trebue să le amintim că nu au utilizat forţa pe care o aveau în repetate rânduri spre a constrânge pe Sovietici să cedeze; nu putem să-i acuzăm că au aprobat instalarea regimului comunist în România pentrucă acest lucru nu este adevărat. Ce crezare pot avea argumentele noastre juste când recurgem la neadevăruri şi exagerări?"

La afirmaţia că Transilvania ar fi în pericol numai dacă noi facem greşeli, se poate răspunde că noi putem comite o singura greşeală, şi anume aceea de a nu o apăra cu toate mijoacele ce ne stau la îndemână, şi cu toată fiinţa noastră. Această greşeală rămâne valabilă de altfel pentru oricare din provinciile României.

Cât priveşte restul acuzaţiei, că am veni cu învinuiri false şi cu exagerări, cred că scrisoarea lui Roosevelt către Zabrousky, confirmată de realizarea planului conspirativ ce-l conţine şi consemnată în toate cărţile care s'au scris pe această temă de atunci încoace, ne lasă cu faţa curată şi aruncă o lumină îndoielnică asupra acelora care şi-au permis să ne judece. La toate astea totuşi aş dori să mai adaug un citat din Architects of Conspiracy de William Hoar, p.212:

"A fost şi din păcate mai persistă o trădare de netăgăduit din partea Occidentului. Ce-ar trebui să facă o naţiune captivă pentru a câştiga suportul nostru? Ori ce-ar fi, milioane de suflete în captivitate, pe întreaga suprafaţă a globului pământesc, stau şi se uită la noi să vadă cum reacţionăm, ce facem. Dacă ei ar putea crede că noi i-am ajuta cu mai mult decât cu vorbe goale, nu există suficientă trupă în statele Pactului Varşoviei care să le împiedice să rupă lanţurile robiei şi să lichideze cu conducerile comuniste." □

Aduceri aminte

—Petre NICULESCU—

Cu ocazia întâlnirii la vârf a conducătorilor supraputerilor, s'a discutat şi s'a scris mult despre lipsa de încredere dintre cele două supraputeri. Mai ales s'a subliniat că Uniunea Sovietică mai niciodată nu respectă convenţiile, tratatele şi pactele internaţionale. Năravul este vechi şi nu se schimbă chiar dacă ursul, în cazul nostru, îşi schimbă părul. Recent am citit o analiză lungă pregătită de o agenţie americană de ştiri în Octombrie 1969. Ne-am gândit la cititorii mai tineri care doresc informaţii despre istoria apropiată. Analiza a fost numită "stilul sovietic de perfidie". Perfidie, ştie toată lumea, înseamnă trădare, deci necinste premeditată care vatămă pe cel care acordă încredere.

Această analiză a grupat peste 30 de cazuri în care Ruşii şi-au dat cuvântul că respectă un acord iar apoi ei l-au violat. Lista începe cu anul 1917, la foarte scurt timp după ce comuniştii smulseseră puterea din mâna ţarului. Atunci ei au semnat un tratat prin care recunoşteau independenţa republicii Ucraina. Dar în anul următor, 1918, Ucraina a fost invadată şi forţată să devină parte a Uniunii Sovietice. Acesta a fost doar începutul unei serii lungi de asemenea tratate cu naţiuni mici, care ulterior au fost devorate de Ruşii nedemni de încredere.

In 1920, Ruşii au semnat un tratat prin care recunoşteau independenţa Estoniei. Dar Estonia a fost invadată şi anexată de ei în 1940. Acelaşi lucru s'a întâmplat Lituaniei, Letoniei, unor părţi ale Finlandei şi republicii Georgia, cam în aceeaşi perioadă.

In 1921, Ruşii au semnat un tratat cu Polonia, recunoscându-i graniţele. In 1939, Rusia a invadat Polonia şi a anexat o jumătate a ţării. In 1945, toată ţara a fost ocupată de Sovietici.

In 1934, Rusia a semnat un tratat cu ţara noastră şi ne-a recunoscut independenţa. In 1940, Ruşii ne-au luat Basarabia, Bucovina de Nord şi ţinutul Herţa. Apoi, în 1944, ne-au înghiţit toată ţara.

La 2 Decembrie 1920, Ruşii au recunoscut independenţa Armeniei . La numai două săptămâni, trupele sovietice au invadat mica ţară şi au omorît 1.200 reprezentanţi oficiali şi fruntaşi ai vieţii publice din Armenia.

După cel de al doilea război mondial, prin acordul dela Yalta, se promitea popoarelor Europei răsăritene că vor trăi sub guverne liber alese, adică Statele Unite, Marea Britanie şi Uniunea Sovietică promiteau alegeri libere. Insă Uniunea Sovietică a împiedicat aceste alegeri, transformând Bulgaria, Cehoslovacia, Estonia, Lituania, Letonia, Polonia, România şi Ungaria în ţări captive, în sateliţi, care nu pot masca colonialismul nu numai depăşit, dar chiar arhaic al Uniunii Sovietice.

Stim ce au făcut Ruşii la Berlin (partea care constituie capitala republicii comuniste germane) în Iunie 1953, în Ungaria toamnei lui 1956 şi în Cehoslovacia lui August 1968. Amestecul rusesc în Coreea de Nord, Vietnamul de Nord şi manipulările sovietice din Cambodgia sunt la fel binecunoscute.

Acum 6 ani Sovieticii au inceput războiul de cotropire şi ocupare a Afganistanului.

Inutil a mai menţiona, Uniunea Sovietică nu respectă tratatele de limitare a armamentelor, semnate cu Statele Unite, nu respectă acordurile dela Helsinki în general şi drepturile omului (semnate de URSS în 1948) în special. De fapt nu respectă nimic, iar lista e prea lungă.

Dar pentru a opri nebunia înarmărilor nucleare e nevoie de mai mult decât numai de o doză de bun simţ, urmată de promisiuni şi de o strângere de mână.

E nevoie de încredere reciprocă.

Pare puţin probabil că fără încedere reciprocă, Statele Unite şi Uniunea Sovietică vor progresa în ce priveşte controlul înarmărilor, atunci când Gorbaciov se va întâlni la vară în America cu Reagan.

Fiindcă tocmai cazierul Uniunii Sovietice e mai mult decât convingător. □

CU "APRECIERI INTERNAŢIONALE"

—George DRAGU—

După o misterioasă absenţă de 3-4 săptămâni din pagina primă a ziarelor, cultul personalităţii a înghiţit vitamine, a început să bată din tobă şi să tocească peniţele.

Reînvierea n'a fost cauzată de succesul unei noi operaţii la prostată, ci de "Plenara Consiliului Naţional al Frontului Democraţiei şi Unităţii Socialiste" (FDUS) care a fost închinată păcii şi Marelui Erou al Păcii, tov. Ceauşescu.

Vinovate că nu există pace în lume sunt doar Statele Unite. Unchiul Sam nu se lasă şantajat de teroriştii care, unii din ei, sunt antrenaţi de RSR.

Printre multilateralele acuzaţii e şi aceea că flota americană , în cadrul manevrelor din Mediterană "a atacat unele obiective din Libia." (Cine a atacat întâi pe cine, nu se spune, N.R.)

"Nimic nu poate justifica o asemenea acţiune care este în contradicţie cu voinţa de pace a popoarelor..." (Inclusiv voinţa lui Khaddafy, N.R.)

Statele Unite sunt vinovate că nu acceptă "moratoriul propus de Gorbaciov" şi orice alte planuri paşnice sugerate de Moscova.

Printre susţinătorii înflăcăraţi ai politicii ateiste şi de "pace" a tov. Ceauşescu se numără şi Patriarhul Justin care a ţinut să sublinieze:

"D-l preş. al României s'a impus în conştiinţa lumii ca o mare personalitate politică, indisolubil legată de marile şi nobilele cauze ale umanităţii...pentru libertate şi independenţa popoarelor" (Rom. Liberă, 29 Martie a.c.).

Autocefala eminenţă nu pomeneşte de distrugerea bisericilor deoarece restul lumii a fost "îmbogăţită în ultimele două decenii de ideile valoroase şi îndrumările permanente ale domnului preş. Nicolae Ceauşescu."

Omul n'are ce mânca, preoţii sunt închişi, în ţară domneşte teroarea, prigoana contra credincioşilor e în toi, dar Patriarhul Justin e mângaiat sufleteşte că propunerile şi iniţiativele concrete ale d-lui preşedinte sunt "apreciate de forurile internaţionale".

Dovezi de ordin lingvistic privitoare la continuitatea Românilor în fosta provincie romană Dacia

5. SENSUL ISTORIC AL DENUMIRILOR "VALAH" ŞI "RUMÂN"

——Isabelle SABĂU——

In articolul de faţă ne ocupăm de o altă lucrare a Prof. Stefănescu-Drăgăneşti, în care acesta analizează originea cuvintelor Valah şi Rumân şi implicaţiile socio-lingvistice care rezultă de aici, în lumina aceleiaşi categorii de dovezi de ordin lingvistic ale permanenţei Românilor în teritoriile pe care le ocupă în prezent.

Denumirea de Valah a fost deseori prezentată de revizioniştii unguri ca fiind un cuvânt de origine slavă (vlahu) desemnând o populaţie apărută în Sudul Dunării, în secolul VII care avea o limbă cu caracteristici latine, şi care apoi a emigrat în Nordul Dunării, de unde s'ar fi infiltrat mai târziu în secolul XIII şi în Transilvania. Ori nu există nici un fel de dovezi că a avut loc o astfel de migraţie. Nici un istoric bizantin sau cronicar ungur ori de alt neam, nu menţionează un astfel de eveniment, pentrucă nu a avut loc o astfel de migraţie. Românii au fost întodeauna cei mai numeroşi în provinciile româneşti inclusiv Transilvania, şi dacă ar fi avut loc migraţia lor în masă, aceasta desigur că nu putea trece neobservată. Deşi au fost cei mai oprimaţi şi cei mai expuşi unei politici de anihilare etnică, Românii au continuat tot timpul să fie majoritari în Transilvania. Iar când datorită acelor învăţaţi şi istorici români formaţi la şcolile Romei, Românii din Transilvania au ajuns la conştiinţa originii lor latine, din acel moment dorinţa lor cea mai arzătoare a fost să dea mâna fraţilor lor de peste munţi şi să înfăptuiască unirea ţării, eliberându-se de stăpânirea străină. Ca o reacţie la aceasta, guvernanţii austro-ungari ai Ardealului, au început să rescrie istoria Românilor după placul şi interesele lor, căutând să nege originea latină a Românilor.

Dela început Ungurilor le-a fost frică de ţăranii români pe care îi dispreţuiau şi îi ţineau în cea mai cumplită robie şi ignoranţă. Mărturie sunt nenumăratele legi, documente şi scrieri, începând cu infamanta "Unio Trium Nationum" urmate de "Aprobatae constitutiones" ca şi de alte legi draconice aplicate Valahilor. Românii au fost împilaţi, persecutaţi, lipsiţi de drepturi şi săraci, dar nimeni nu i-a putut distruge şi anihila. Ei au rezistat vitregiei timpurilor care n'au încetat să le fie potrivnice până chiar şi în ziua de azi când zac sub dominaţia comunistă.

Revenind la analiza originii cuvântului Valah, dacă cercetăm dicţionarele etimologice, constatăm că acesta are la origine vechiul cuvânt germanic Valah, (pronunţat în germanica veche cu un sunet iniţial, ca W din limba engleză), şi însemnând la început Străin, şi mai apoi roman, ca apoi să desemneze orice locuitor al Imperiului Roman mai ales că datorită Edictului lui Caracalla din anul 212 A.D. s'a dat cetăţenie romană tuturor oamenilor liberi ai Imperiului.

Cuvântul s'a păstrat până în zilele noastre în limba germană în forma Walach şi se întâlneşte în ortografii apropiate şi în celelalte limbi germanice, având sensul de Italian, Român şi Francez. In engleză cuvântul a devenit Welsh (locuitor al Tării Galilor din Vestul Angliei). In Belgia, Valonii sau Walonii sunt Belgienii de origine franceză. In Olanda cuvântul respectiv a devenit Waalsch; în Elveţia cetăţenii de origine franceză sunt numiţi Schweiz Welsch (Velţi elveţieni), iar în Scandinava veche, Franţa este denumită Val-land.

Cuvnâtul respectiv se întâlneşte şi în limbile slave unde există o situaţie asemănătoare celei din limbile germanice. Dicţionarul lui Max Vasmer, publicat în traducere rusă în patru volume, la Moscova între anii 1964-1973, precizează originea germanică a cuvântului rusesc Voloh (care derivă din Walah), arătând că el înseamnă Român şi Italian. Cuvintele Wloch din poloneză şi Vlach sau Walah din cehă înseamnă de asemenea atât Român cât şi Italian. Acelaşi sens îl are şi vechiul cuvânt slav Vlahu în limba slavă din Sudul Dunării.

Răspândirea cuvântului cu sensul său larg de Italian şi Român în toată lumea slavă, arată că a fost împrumutat în mod independent din Walah, de fiecare dintre limbile respective. Ipoteza că ar fi pornit din Sudul Dunării cade, deoarece din Sudul Dunării nu avea cum să se răspândească atât de repede în întinsa lume slavică, iar pe de altă parte, apare imposibil de crezut că popoarele respective să-i fi adăugat şi înţelesul de Italian pe lângă cel de Român, înţeles pe care îl are în toate limbile slave. Preluând însă cuvântul germanic Walah cu sensurile iniţiale ale acestuia de Roman sau Romanic, explicaţia devine simplă şi naturală.

In legătură cu numele date Românilor în trecut, trebue menţionat faptul că de multe ori vecinii multor popoare nu le-au denumit pe acestea cu numele pe care ele înşile şi le-au dat din vremurile cele mai vechi. Astfel Grecii îşi spun Heleni deşi nimeni nu-i cheamă aşa. Un alt exemplu grăitor în această privinţă este acela al Ungurilor şi Ungariei, pentru care nu numai vecinii lor dar chiar toate popoarele Europei, chiar ale lumii întregi, folosesc cuvinte apropiate de formele Ungur şi Ungaria, în timp ce ei înşişi îşi spun Magyar iar ţara şi-o numesc Magyarorsag.

In mod asemenător denumirile de German şi Germania sunt folosite de mulţi străini în timp ce Germanii îşi spun Deutsch şi ţara şi-o denumesc Deutschland. In limba lor Velşii din Wales îşi spun Cymry, iar ţara şi-o numesc Cymru. Si desigur că mai există încă multe alte asemenea exemple.

Pentru problema continuităţii Românilor deosebit de importantă este însă denumirea pe care le-au dat-o Ungurii Românilor, cu care s'au luptat la venirea lor în Panonia şi Transilvania la sfârşitul secolului IX. Cuvântul respectiv apare în maghiara medievală în forma Olah (care are în prezent şi forma Olasz). Dicţionarul etimologic maghiar din 1970 consideră în mod eronat că originea lui Olah ar fi cuvântul Sud slavic Vlahu. Căutând să facă pentru scopuri politice o deosebire între Români şi celelalte popoare romanice, Ungurii vor să limiteze în prezent cuvântul Olah la sensul de Român, folosind varianta Olasz pentru ca să denumească pe Italieni, Francezi şi celelalte popoare latine occidentale.

Analizând însă pronunţarea lui Olah cu vocala O acesta duce la o concluzie extrem de importantă privitor la istoria veche a poporului român şi anume, că Ungurii au auzit cuvântul într'o epocă foarte veche, când era pronunţat Ualah, chiar şi mai înainte de venirea lor în Panonia, preluânu-l cu sensul lui iniţial de Roman, -sens care, în urma destrămării Imperiului Roman începe să însemne Român, Italian, Francez, etc.

Limba maghiară neavând grupul WA - în poziţia iniţială, îl transformă în O deschis în cuvântul Walah, pronunţându-l Olah şi păstrând până în prezent sensul său iniţial. Cuvântul maghiar nu a fost împrumutat din vechea slavă din simplul motiv că în acel caz ar fi păstrat pe V iniţial din Vlahu deoarece, după cum se constată din dicţionarele maghiare, V iniţial există în limba maghiară apărând în foarte multe cuvinte.

Faptul că Olah este considerat ca fiind deosebit de cuvântul Vlahu este confirmat şi de numele umanistului transilvănean Nicolaus Olahus (sec. al XVI-lea) care nu este Vlahus sau Vlachus, dacă se latiniza forma slavă a cuvântului Slav, cuvânt bine cunoscut de cărturarii Unguri ai vremii. Numele lui Olahus confirmă şi el aşadar originea romană a tuturor Olahilor, ca şi, dealtfel, numele curent al Italiei din limba maghiară care este: Olaszorszag.

Intr'o paranteză, menţionam aici şi folosirea foarte veche a cuvântului german Wallach cu sensul de Roman sau Român, în Cântecul Nibelungilor (manuscrisul datând din anul 1200, dar poemul fiind compus cu mult înainte). Astfel textul relatează că la nunta Krimhildei cu Regele Hunilor, Attila, (aprox. în anul 450) a venit ca oaspete şi Ducele Ramunc din ţara Valahilor, Wallachenland, însoţit de 700 războinici. Referirea este fără îndoială la un nobil important din Transilvania (herzog-duce, prinţ). Attila îşi întinsese stăpânirea asupra Panoniei şi Daciei având drept vasali pe conducătorii provinciilor respective.

Cuvântul românesc Valah nu este atestat în documentele vechi. In orice caz el nu este împrumutat din cuvântul slavic Vlahu, fiindcă în limba română împrumuturile din slavă păstrează grupul consonantic VL-, de ex. Vlaşca, Vlasio, Vlad, Vlădică, vlagă, vlăjgan, etc.

Poporul român nu şi-a însuşit niciodată denumirea de Walah, deşi o cunoştea de la vecini, întrucât era o denumire pe care o foloseau străinii.

In această privinţă marele dicţionar Oxford al limbii engleze (1933), arată în volumul al XII-lea, că prin cuvântul englez Wallach, (cuvânt germanic), se înţelege "populaţia vorbind o limbă romanică răspândită în Europa de Sud-Est şi locuind, în special în România". Dicţionarul citează următoarea propoziţie dintr'o lucrare din 1845: "Wallackii sunt răspândiţi în toată provincia Transilvania".

Acelaşi dicţionar citează expresia "oaie valahă", dintr'o lucrare din 1837, în legătură cu importarea în Anglia, în mod curent, a unor oi, aparţinând unei anumite rase din Valahia.

In Enciclopedia Britanică, vol.XXI (1866) întâlnim următoarele în privinţa Românilor din România: "Aceştia îşi spun Români sau Rumeni (în limba engleză nu se poate reda exact pronunţarea cuvântului Rumâni), dar ei sunt cunoscuţi în mod universal, de către vecinii lor, sub o denumire având o formă sau alta a cuvântului Vlach".

Daco-Romanii şi-au spus întotdeauna numai Romani, iar cu timpul au adoptat şi pronunţarea Rumani, o pronunţare deja răspândită în mase în secolul al III-lea şi al IV-lea, deoarece cuvântul, pătrunzând în limba gotică, este atestat de Biblia lui Wulfila dela mijlocul secolului al IV-lea sub formele Ruma (Roma) şi Rumoneis (Români), auzite dela populaţia băştinaşă din Dacia.

Trecerea lui O în U, în foarte multe cuvinte de origine latină, în limba română este un fenomen lingvistic bine cunoscut, aşa după cum se poate uşor observa din următoarele exemple: Dumnezeu (Dominus Deus), bun (bonus), lung (longus), munte (montem), a cumpăra (comparare), etc.

Fenomenul s'ar putea, dealtfel, datora şi unei particularităţi de ordin fonetic aparţinând limbii Dacilor, reflectată în schimbările de mai sus.

Rumân a căpătat începând cu cele mai vechi timpuri şi sensul de creştin, ţăran, bărbat, om şi mai târziu şi pe acela de iobag, datorită condiţiei de şerbie a marelui număr de Români deveniţi iobagi în urma cuprinderii şi teritoriilor româneşti în sistemul feudal european.

Tăranca romāncă îşi numeşte şi astăzi soţul "Rumânul meu" - expresie, care poate să fie o moştenire, încă din timpurile când începuseră căsătoriile mixte cu Românii.

Cele de mai sus, aduc desigur o importantă confirmare a continuităţii Daco-Romanilor în fosta Dacie, făcând parte dintr'un foarte bogat context lingvistic (după cum am arătat în articolele publicate în numerele precedente), ducând la concluzia existenţei fără întrerupere de-a lungul secolelor, a Românilor pe teritoriile pe care le locuiesc şi în prezent.

In încheiere vreau să citez câteva rânduri din capitolul XXX al cărţii lui Arthur J. Patterson intitulată "The Magyars" şi publicată la Londra în două volume în anul 1869. Autorul respectiv era membru străin al prestigioasei societăţi ungureşti "The Kisfaludy Society". In cartea sa, Patterson elogiază pe Unguri, care se consideră mult superiori Românilor pentru care nu au decât dispreţ. In capitolul XXX menţionat, autorul englez vorbeşte despre Wallachs or Roumains, iar în legătură cu numele lor, dă aceeaşi explicaţie pe care am prezentat-o în acest articol. Iată textul englez pe care îl reproduc: "Of the two millions which form the population of Transylvania the Wallachs, or Roumains, number twelve hundred thousend. "Wallach" is a german word, being another version of the appelations "Welsh", "Welsch", "Wallon" etc., given by the teutonic conqurors to the provincials or subjects of the Roman Empire, whether in Britain, Italy or Gaul. The Hungarian version of "Wallach" is "Olach" just as the word "Welsch" has been changed by them into "Olasz" to designate Italians. The Wallachs call themselves Rumun or Român". □

Desen de Anca POPESCU

CONGRESUL AMERICAN ŞI REVIZIONISMUL UNGURESC

Traian GOLEA

Pentruca exilul românesc să-şi dea seama în ce măsură tezele revizioniste ale Ungurilor au fost însuşite şi sunt susţinute în ultima vreme de către anumiţi membri ai Congresului american, redăm mai jos textul integral al Rezoluţiei 56 din Februarie 1985, care este identică cu HR 147 din 1983 a Congressmenilor Siljander şi Dwyer. Această ultimă rezoluţie poartă semnăturile a zece congressmeni în frunte cu Robert K. Dornan de California, acela care a răspuns celor mai multe cărţi poştale din câte i-au fost trimise de exilul românesc ca membru al Congresului american în urma apelului semnat de către cele două episcopii române din America de sub oblăduirea Prea Sfinţiilor Lor Nathaniel şi Puşcaş, de Uniunea şi Liga Societăţilor Româneşti din America, de ziarul Cuvântul Românesc şi de editura Studii Româneşti, apel publicat în Cuvântul Românesc din Iulie 1985 cât şi în alte reviste din exil. Această rezoluţie 56 mai este încă în aşteptare de a fi luată în discuţie, iar domnul Dornan, cum ne asigură în răspunsul ce ni-l dă, nu va înceta să preseze pentru a o vedea aprobată.

După cum constatăm, parte din membrii Congresului american s'au lăsat seduşi de văicărelile ipocrite ale revizioniştilor unguri, în cel mai bun caz, sau s'au lăsat antrenaţi fără să gândească prea mult într'o conspiraţie ţesută de Budapesta.

Este de presupus că aceşti politicieni americani nu au nici o idee despre trecutul acestei provincii, iar plângerile prezentate de revizioniştii unguri sunt acceptate fără prea multă chibzuială, pentru simplul fapt că în epoca în care trăim toate plângerile care au ca subiect drepturile omului, drepturile minorităţilor sau drepturile civile sunt la modă şi nici un politician "deştept" nu-şi poate permite să fie în afara sau în contra curentelor vremii.

Ungurii mai recoltează aprobări pentru plângerile lor şi pentrucă întotdeauna este mai de crezut cel care se plânge, mai ales dacă este într'o situaţie mai precară, cum ar fi cea a unei minorităţi, decât cel care se apără având totuşi în mână pâinea şi cuţitul, cum s'ar pretinde a fi în acest caz situaţia României.

Membrii Congresului american nu se pot plânge că le-ar lipsi literatură istorică asupra României în general, sau asupra Transilvaniei în special, dacă cu adevărat ar dori o documentare, pentrucă le stă la dispoziţie Biblioteca Congresului cu cea mai bogată colecţie de cărţi din lume. Totuşi, pentru a-ţi culege informaţiile de care ai nevoie dintr'un maldăr de cărţi nu este o treabă uşoară, cu atât mai mult când nici interesul nu-ţi este prea mare.

In urma intervenţiei Senatorului Moynihan împotriva prelungirii statutului de MFN României în Martie 1982, când a reprodus în Congressional Records întregul articol de cinci pagini şi atât de calomnios la adresa noastră, al lui John Lukacs din The New Republic, pentru a le înlesni documentarea, am trimis broşura "Transylvania - An Answer to Senator Moynihan and to John Lukacs and All Other Hungarian Revisionists" tuturor membrilor Camerei Reprezentanţilor şi Senatului american. In plus, am mai trimis-o şi tuturor înalţilor funcţionari dela Casa Albă şi Departamentul de Stat, aproape tuturor reprezentanţelor diplomatice din Washington, misiunilor permanente dela ONU din New York şi altor organizaţii care se ocupă de drepturile omului, de relaţii internaţionale, cât şi institutelor de studii istorico-politice. In total în 1983 am trimis 1.800 exemplare din această broşură.

In 1985 în Mai, ca răspuns Rezoluţiei 147 a Congressmenilor Siljander şi Dwyer, am trimis din nou tuturor membrilor Camerei Reprezentanţilor şi Senatului american broşura "Transylvania - Clarification of the Issues Raised in Congressmen Siljander and Dwyer's HR 147" (publicată în versiune româneascǎ în Cuvântul Românesc din Decembrie 1984), însoţită de prima broşură şi de răspunsul Prof. Glanville Price dela Universitatea din Wales dat unor articole cu caracter revizionist apărute în presa engleză.

Citind textul rezoluţiei de mai jos, simţim că tonul care se degajă din ea nu este deloc reconfortant pentru noi. Ea nu face aluzii transparente la eventuale drepturi istorice ce le-ar putea avea Ungurii în Transilvania, etc, etc., ci afirmă cu aer de certitudine că Transilvania a aparţinut o mie de ani Ungariei, că în ea trăiesc 2.500.000 Unguri care sub toate guvernările româneşti au fost supuşi unei politici de desnaţionalizare şi că iniţial Transilvania a fost cedată României abia la Trianon printr'o hotărîre arbitrară a puterilor învingătoare, fără consul popular şi fără nici o documentare etnografică. Rezoluţia lasă să se întrevadă bine "nedreptatea" ce s'ar fi făcut Ungariei la Trianon, încercând astfel să deschidă o portiţă pentru o eventuală repunere în discuţie a acestei probleme când s'ar ivi momentul. Chiar şi umflarea numărului Ungurilor care trăiesc în Transilvania dela 1.600.000 la 2.500.000 serveşte aceleeaşi cauze. Cu 1.600.000, Ungurii reprezintă abia 23.7% din populaţia Transilvaniei, adică sub un sfert, mai mult sau mai puţin o minoritate neînsemnată, pe când cu 2.500.000 ei ar reprezenta 37.2%, ceea ce este cu totul altceva. Numărul lor ar trece bine peste o treime din populaţia Transilvaniei. In acelaşi timp ei se mai erijează şi în portparolul altor conaţionali, cum ar fi Saşii, pretextând că şi ei ar fi persecutaţi, încercând astfel să câştige şi mai multă greutate cu plângerile lor.

Este o nouă fază în care a intrat revizionismul unguresc de mai mulţi ani, şi anume aceea când persoane străine de naţiunea maghiară şi plasate în poziţii influente le-au preluat, le susţin şi le răspândesc tezele, ei menţinându-se în reacţiuni negative. Astfel speră ei să poată ajunge să creeze o atmosferă politico-psihologică favorabilă, care la un moment dat ar putea înlesni chiar luarea unei hotărîri care să schimbe statutul Transilvaniei, s'o declare independentă, s'o transforme într'o nouă Elveţie, în care ei ar putea juca un rol mult mai important, dacă nu cel mai important, ajutaţi fiind de fraţii lor din Ungaria şi de către bisericile surori catolică şi evanghelică din Vest. Ideea cu independenţa Transilvaniei şi transformarea ei într'o nouă Elveţie este de multă vreme lansată în literatura lor revizionistă.

Cine priveşte altfel aceste aşa zise "agitaţii" ale Ungurilor, încercând să le reducă la nişte acţiuni stârnite şi alimentate de către actualele guverne comuniste dela Budapesta şi Bucureşti cu scopul de a antrena "proştii" de acasă cât şi pe cei din exil - cum s'au exprimat unele reviste, - pe o pistă de mai puţină adversitate faţă de regim sau chiar pe una de colaborare cu el, înseamnă că nu cunoaşte realele dimensiuni ale problemei nici ca suprafaţă şi nici ca adâncime. Dăm doar câteva exemple: "Când o scrisoare care este adresată Secretarului de Stat Shultz pe tema plângerilor ungureşti, de care ar trebui să ţină seamă Statele Unite în relaţiile sale cu România, poartă semnăturile a aproape jumătate din Camera Reprezentanţilor (209 semnături din 438), acest lucru nu mai poate fi considerat ca o "manevră ieftină" a guvernelor comuniste dela Budapesta sau Bucureşti pentru "proştii din exil". Nici zecile de articole care apar mereu în marile reviste şi ziare din lumea liberă şi cu seria de rezoluţii, ca aceea reprodusă mai jos şi care de câţiva ani se ţin lanţ în Camera Reprezentanţilor, nu pot fi considerate ca fiind "manevre ieftine". Ele trebuesc luate ca motive foarte serioase de alarmă care vizează integritatea noastră naţională de către toate conştiinţele treze şi cu simţ de răspundere ce le are exilul românesc. ☐

S.O.S. Transilvania!

SCRISOARE PREŞEDINTELUI RONALD REAGAN

Domnule Preşedinte,

Vă scrie aceste rânduri o tânără. O tânără care are încă un picior în hotarele copilăriei, în vreme ce celălalt abia l-a pus în tărâmul nou al tinereţii. Gândurile mele, izvorîte din amintiri şi vise, din trăiri adevărate şi din iluzii despre viitor, desigur că nu sunt cele mai indicate de urmat. Dar ele sun SINCERE, SPONTANE şi CURATE. In spatele lor nu se ascund interese meschine şi nemărturisite. Eu nu am învăţat încă să-mi arborez la lumină zâmbetul pe chip, ca să-mi ascut la întuneric dinţii cu care să muşc.

Sunt romāncă, iar la noi, în popor, există o zicală: "Ce are în guşă, are şi'n căpuşă".

Aşa sunt eu.

Am venit aici, în America -această ţară a libertăţii- în urmă cu aproape un an şi opt luni. Am venit FUGIND dintr'o ţară pe care o iubesc, gonită de un regim care m'a învăţat să-l urăsc.

Am venit când aveam 14 ani, lăsând acolo un tată, o bunică, un bunic, lăsând acolo prietenii celor mai curaţi ani, o casă, un dulap cu păpuşi, lăsând acolo durerea celor pe care i-am părăsit şi al căror chin al vieţii de zi cu zi, l-am accentuat în plus prin fuga mea.

Acolo, în acea ţară a mea, am auzit pentru prima oară cuvântul: DEMNITATE. Dar ce însemna exact acest cuvânt, acolo nu mi s'a putut dezvălui. Căci acolo -iertată să-mi fie mărturisirea- nimic nu mai este demn. Nimic nu poate fi exemplu de demnitate. Acolo, cuvântul acesta s'a secat de conţinut. Omul îşi pleacă obrazul pălmuit pe nedrept, îşi îndoaie spinarea biciuită, închide ochii când îşi vede istoria pângărită şi propriul trai, de zi cu zi, înjosit. Un jug imens atârnă de grumazul oricui acolo, lanţuri grele sunt legate de mâinile şi picioarele oricui şi un zdravăn căluş astupă gura oricui, acolo.

Ce e demnitatea ?

Demnitatea unui om ? Demnitatea unui popor ?

In acest mediu m'am născut eu -acum 16 ani-. Când eu încă nu existam, şi mama avea vârsta mea de acum, părinţii ei, iarna, la gura rece a sobei, se culcau înfriguraţi şi şopteau: "Se va sfârşi odată ! La primăvară vin Americanii" .... Verile, priveau asfinţitul, şi se culcau, spunând: " La toamnă vin Americanii"...

Au trecut toamnele, primăverile, iar toamnele, primăverile...

Azi, părinţii mamei mele au 80 de ani. Mama are 50.

De 42 de ani, au numărat inutil, primăverile şi toamnele. Până le-au pierdut numărul -şi stratul greu al disperării şi umilinţei s'a aşternut peste speranţele lor.

Am venit în America. Am început să cunosc America. Am văzut aici tot ce poate minuna la fiecare pas: dela aeroporturile ca nicăieri, dela fantasticile clădiri ca nicăieri, la magazinele şi microwave-uri ca nicăieri. Dar, mai ales, mi s'a dezvăluit, aici, o altă viaţă, un alt fel de a-ţi privi aproapele, de a-l aprecia sau deprecia, de a-i spune adevărul în faţă, de a-i spune pe nume.

Si aceasta e fantastic. Căci acesta e mediul în care se naşte şi poate prospera tot ce e mai frumos şi nobil în om.

Dar unde-i demnitatea?

Si iată că azi, în seara acestei zile de 14 Aprilie, Dumneavoastră, stimate Domnule Preşedinte, mi-aţi dat prima lecţie despre demnitate, când glasul hotărît al Dumneavoastră, pornit peste spaţii, a spus: "AZI, AM FACUT CEEA CE TREBUIA SA FAC".

Da -Domnule Preşedinte- aceasta e demnitatea! Deminatea primului om acestei ţări, ilustrând demnitatea unui popor întreg! Al celui mai liber popor, de libertatea şi naivitatea căruia -căci naivitate este, în primul rând, expresia omului curat în suflet şi constiinţă -au încercat să profite criminalii şi tâlharii altor popoare. Si au profitat. Imens. Poate prea mult.

Până când, însfârşit, demnitatea a biruit !

Bravo, America !

Bravo, Domunule Preşedinte!

Sunt mândră că mă aflu în această ţară, de numele căreia îmi voi lega viitorul.

Si sunt sigură, că exemplul dat acum de Dumneavoastră, va reaprinde, ca mici steluţe, ca plăpânde scânteieri, iluziile stinse ale celor lăsaţi acolo, departe, acasă...

Bravo, America !

Sandra RIZESCU

HOUSE RESOLUTION 56

La 7 Februarie 1985

Dnii Dornan, Siljander, Dwyer, McGrath, Annunzio, Young, Feighan, McCain, Addabbo şi Berton au supus următoarea rezoluţie adresată Comitetului pentru Afaceri Străine, privind respectarea drepturilor omului şi în special a dreptului de auto-deerminare a Maghiarilor din Transilvania:

- Intrucât guvernul României a intrat în tratate şi acorduri (incluzând Tratatul de Pace din 1947, Convenţia internaţională asupra drepturilor civile şi politice, Convenţia internaţională asupra drepturilor economice, sociale şi culturale, precum şi Actul Final dela Helsinki din 1975), care garantează drepturile omului propriilor cetăţeni fără nici o discriminare de orignie etnică sau religioasă;

- Intrucât provincia Transilvania, care are 2.500.000 Maghiari şi care a constituit parte a Ungariei timp de 1.000 ani, a fost iniţial cedată României prin Tratatul de Pace dela Trianon din 1920;

- Intrucât soarta Maghiarilor din Transilvania a fost aceea a unei sistematice desnaţionalizări sub diferitele regimuri ale României, fie că au fost regaliste, fasciste sau comuniste;

- Intrucât guvernul român şi organele regionale şi locale urmăresc o politică de desnaţionalizare faţă de minoritatea maghiară şi celelalte minorităţi prin măsuri care se apropie de etnocid, incluzând 1) distrugerea şcolilor de limbă maghiară şi Universitatea Bolyai (în existenţă până în 1958) şi înlocuirea acestor şcoli printr'o continuă descreştere a secţiilor maghiare în şcolile româneşti, 2) distrugerea sau facerea inaccesibilă pentru public a documentelor privind trecutul Maghiarilor în Transilvania, 3). conştienta dispersare a inteligenţei ungureşti în regiunile româneşti şi aducere de colonişti români în regiunile ungureşti:

- Intrucât guvernul RSR se amestecă în afacerile interne ale tuturor comunităţilor religioase, limitând sau eliminând activităţile lor educative şi aplică măsuri discriminatorii împotriva personalului bisericilor catolice şi protestante cu credincioşi maghiari şi germani;

- Intrucât cei 2.500.000 de Unguri din Transilvania sunt îndreptăţiţi la autodeterminare, un drept protejat de Actul Final dela Helsinki,

Acuma şi pentru asta să fie hotărît că:

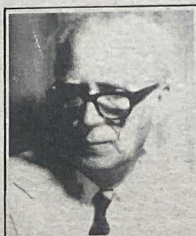
1. Camera Reprezentanţilor deplorǎ acţiunile guvernului RSR prin care se refuză drepturile Maghiarilor şi ale celorlalte naţionalităţi din Transilvania, şi

2. Cere Preşedintelui şi Secretarului de Stat să discute cu guvernul RSR problema drepturilor omului a minorităţii maghiare din Transilvania, cât şi cu alte guverne interesate (and with other appropriate governments).

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

ZECE ANI FĂRĂ DOUĂ LUNI

George DONEV

Colaborarea mea la "Cuvântul Românesc" a început dela nr. 3.

Accidentul s'a întâmplat la Cleveland când, la un banchet, am trecut pe lângă d. George Bălașu, și d. George Bălașu a trecut pe lângă mine, fără să ne ridicăm căciulile.

Un prieten comun ne-a văzut, ne-a tras de mânecă și ne-a recomandat.

Am început-o cu "domnule" și ne-am despărțit "la revedere frate".

Așa ne spunem și azi.

Promisiunea că voi colabora permanent la ziar, am dat-o cu ușurință, fiind sigur că nu mă voi înhăma la corvoadă lungă.

Cine spera că un ziar, în miezul căruia se afla un avocat, un doctor și un farmacist, împrăștiați în trei orașe și două țări, vor ajunge să pună în picioare o publicație-și mai târziu o editură--care să-și celebreze deceniu.

M'am înșelat și-mi pare bine!

De nouă ani și zeci luni îmi trimit regulat buchiile la tipar.

Azi sunt convins, "Cuvântul Românesc" mă va supraviețui, și dacă nu va mai apare în exil, va apare acolo unde l-au destinat ursitoarele: In România Liberă, așa cum o dorim cu toții.

O altă floare în pălărie, și unul din secretele succesului, e că din trupul ziarului n'au sărit așchii.

Au rămas călăuziți de același ideal toți cei care l-au zămislit și în jurul cărora vedem, încet-încet, cum se lărgește cercul.

Aderarea și energiile oferite de refugiul tânăr, ne este garanția în biruința binelui și eliberarea țării.

"LIDERII FAVORIZAȚI"

Ziarul "România Liberă" --14 Martie a.c.--dă la iveală un plan ce-ar garanta succesul economic al cincinalului.

Este vorba de o acțiune patriotică!

"Colectarea materialelor refolosibile" care se pot "valorifica prin toate centrele de colectare" iar "...informații suplimentare--adaugă "R.L." --se pot obține telefonic dela dispeceratele întreprinderilor județene de specialitate."

Printre comorile prețioase ce formează "...datoria cetățenilor să strângă și să predea.." sunt:

"...hârtii și cartoane, baterii uscate, tuburi spray, mase plastice, diferite articole casnice, metalice și nemetalice, sticle și borcane ciobite sau neuzate de orice fel."

Alături de Intreprinderile alimentare, siderurgice, petrochimice, etc., avem acum nu mai puțin cunoscuta întreprindere de valorificarea refolosibilelor.

Spre deosebire de sursele de petrol, gaz, etc. aproape epuizate, noua întreprindere posedă izvoare nesecate de care te împiedici: grămezile de gunoi.

Ministrul gunoaielor, ca să supravegheze "întreprinderile județene de specialitate", n'a fost încă desemnat.

De asemenea (fiind vorba de energie) n'a fost desemnat nici generalul de armată care să supravegheze pe ministrul gunoaielor.

O altă problemă; cine va fi responsabil: ministrul ori generalul pentru măsurarea, cântărirea și catalogarea borcanelor "neuzate de orice fel"?

Cum soarta Bulevardului Victoriei Socialiste atârnă de câte "baterii uscate, tuburi spray", etc. se vor colecta din movilele de energie din jurul blocurilor, noi oferim o modestă soluție:

Deoarece în ultimii 10 ani, când guvernul s'a bucurat de avantajul economic - "Statutul de Națiune Favorizată" economia țării a ajuns în pragul falimentului, credem că a sosit momentul ca oficialitățile americane să-și revizuiască planul de asistență al RSR-ului pentruca pe viitor să dea rezultate pozitive:

Să fie invitați la Washington tov. Niculae Ceaușescu cu d-na tovarășă Elena Ceaușescu, iar noul proiect de ajutor să fie armonizat cu noua întreprindere: "Colectarea Materialelor Refolosibile".

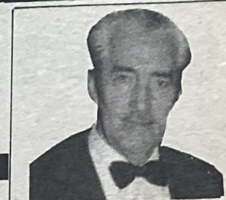
In locul "Statutului de Națiune Favorizată" să se acorde, în exclusivitate, președintele Ceaușescu și tov. Elena Ceaușescu, de meșteșug savantă, statutul de "Lideri Favorizați pentru Colectarea Materialelor refolosibile".

CARE-I VINUL?

In urma scandalului cu vinurile din Austria, când s'a descoperit că conțin un lichid otrăvitor antigel (Dietilglicol), Guvernul Germaniei Federale analizează acum toate vinurile importate.

In total au fost analizate 260 de vinuri și în multe din ele s'au găsit substanțe dăunătoare sănătății. Printre aceste vinuri a fost și unul din RSR. Numele vinului n'a fost dezvăluit, dar rezultatul a fost comunicat Bucureștiului.

O MITROPOLIE ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

Eugen POPESCU

In zilele de 1 și 2 Martie 1986 Părintele Calciu-Dumitreasa a fost în vizită la Parohiile ortodoxe românești din California, mai întâi la Parohia "Maica Domnului" din Tustin, apoi la parohia "Sfânta Treime" din Los Angeles, după care a plecat spre Parohia "Invierea Domnului" din Oakland.

In cuvântarea sa rostită în timpul banchetului ce i s'a oferit de către Parohia Sfânta Treime din Los Angeles, Părintele Calciu a vorbit despre unitatea exilului românesc, afirmând că atâta timp cât exilul nu va fi unit, nu va realiza nimic durabil, și s'a constatat că orice idee politică este incapabilă să unifice părerile exilului.

Domnia sa a vorbit în continuare despre o renaștere spirituală a poporului român înăuntrul granițelor României, care este ostilă ateismului comunist și același început de renaștere spirituală a observat la Românii din exil cu ocaziile întâlnirilor ce le-a avut cu aceștia în timpul predicilor și conferințelor sale ținute la bisericile românești din America, Austria și Elveția, unde a fost invitat. Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa și-a exprimat convingerea că o unire sufletească a Românilor din exil este posibilă numai prin biserică, unde fiecare își exprimă credința în Mântuitorul nostru și unde fiecare simte protecția divină pentru viața și faptele sale bune. Din păcate, spunea Dsa, bisericile românești ortodoxe din America, Europa, Australia, se găsesc sub jurisdicții canonice diferite și nu pot acționa unitar, de aceea a propus să ne creem propria noastră jurisdicție canonică, unde să vină toate bisericile ortodoxe românești din exil, sub conducerea spirituală a unui singur Arhiereu și sub conducerea administrativă a unei singure Mitropolii, care va avea propriul său Sinod ortodox românesc.

Ideea unui Sinod ortodox românesc în exil este mai veche. Ultima oară a fost reluată de subsemnatul printr'un articol în 1980 publicat în Cuvântul Românesc și apoi reluat în cartea mea "Puncte de vedere" vol. I, Editura Coresi din Freiburg, 1984.

Astăzi, Părintele Calciu-Dumitreasa vine și dezbate ideea unei Mitropolii ortodoxe românești a exilului, în cadrul unei renașteri spirituale a poporului român de pretutindeni, cu implicații mai profunde, și cu o influență de netăgăduit asupra creării și consolidării unității românești în exil, prin însăși protecția spirituală a Mitropoliei exercitată asupra tuturor bisericilor ortodoxe românești libere din afara granițelor României.

Sfinția sa prevede că viitoarea Mitropolie ortodoxă română va avea o forță de reprezentare românească mai eficientă în fața puterilor din Occident în rezolvarea problemelor românești, iar cuvântul său va fi mai greu decât al oricărei fracțiuni politice din diasporă.

Mitropolia va avea circa 80 de biserici ortodoxe românești pe toate continentele și se va putea folosi dela început de cadrul organizatoric al Episcopiei ortodoxe române din America și Canada, care însumează un tezaur important de experiență în conducerea treburilor clericale și laice.

Ortodoxia nu a fost o confesiune religioasă misionară, nu este nici acum și nu a îndemnat bisericile sale să practice misionarismul creștin, dar va trebui să devină misionară. Regimurile comuniste atee din întreaga lume au creat spărturi adânci în sufletele credincioșilor și mai ales au creat întuneric în sufletele tineretului. Sunt situații noi create în domeniul spiritualității umane de către regimurile comuniste, iar la situații noi sunt necesare măsuri noi.

O adaptare a dreptului canonic bisericesc la situațiile noi create în lume, se impune ca o necesitate. Este posibil ca și crearea Mitropoliei ortodoxe române să întâmpine dificultăți de ordin canonic, așa cum sunt înțelese canoanele azi și cum sunt interpretate, dar Arhiereii și doctrinarii ortodoxiei sunt chemați a găsi soluții de adaptare a canoanelor la evoluția ideilor și idealurilor publice, fără a fi nevoie de a ataca esența creștină a lor, ci a aduce numai adaptări în formele organizatorice bisericești și a relațiilor sale.

De asemenea, este strict necesar să se creeze un curent și apoi o mișcare misionară ortodoxă în cadrul parohiilor românești, care să ajute credincioșilor adulți, ca și tineretului, să-și întoarcă din nou inimile și privirile spre Dumnezeu și învățăturile sale.

Problemele mari ale spiritualității românești sunt simple în esența lor, dar va fi nevoie de mai multă înțelegere și vigoare în acțiune pentru rezolvarea aspectelor mărunte, care țin mai mult de omenescul din noi.

Sunt convins că Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, al cărui cuvânt este apreciat și înțeles de credincioși, va reuși să fie ascultat de treptele de sus ale Ierarhiei Bisericii ortodoxe, în ideea sa de organizare unei Mitropolii ortodoxe românești, ca for jurisdicțional al tuturor Parohiilor ortodoxe românești libere din toate continentele. De asemenea, sunt convins că Sfinția sa va reuși să consolideze mișcarea misionară ortodoxă română în lume, inițiată din convingere de către P.S. Episcop Nathaniel Pop, Șeful Episcopiei Ortodoxe Române din America și Canada.

Cu această haină nouă, Biserica ortodoxă din diaspora română va merge mai adânc în sufletele credincioșilor și șovăelnicilor, va uni sufletele Românilor dându-le o forță nouă mai puternică de solidarizare, ca și de acțiune, și va da speranțe noi poporului român care încă mai suferă în granițele țării, că frații lui din lumea liberă se găsesc laolaltă cu ei în lupta contra dușmanului comun. □

ANNOUNCEMENT

Romanian Political Action Committee

(ROMPAC)

The Romanian Political Action Committee has been registered with the Federal Election Commission for the purpose of supporting federal candidates who would be supportive towards specific issues of concern to Romanian-Americans.

On its Statement of Organization the Committee, according to the law, had to indicate one person who would serve as treasurer and one person as assistant treasurer. Two more persons have been added to the Committee as officers. Thus, The Romanian Political Action Committee, ROMPAC, is composed of the following:

Dr. Victor Gaetan (Washington, D.C.)...Treasurer.
Dr.Stefan Issarescu (Providence, R.I.)- Assis. Treasurer.
Rev. Fr. Vasile Hategan (Cleveland, OH)...Officer.
Prof. Nicolae Iliescu (Lincoln, MA)...Officer.

The treasurer or assistant treasurer has the following responsibilities: deposits receipts, authorizes expenditure, keeps records, files reports every three months, and signs all reports and statements, including the statement of organization.

For simplification and expediency contributions may be sent directly to ROMPAC
Acct. 04-08561929
The Riggs National Bank

The mailing address is the following:
ROMPAC
P.O. Box 53-267
Washington, D.C. 20009

ROMPAC's immediate and urgent task will be to support Ambassador David Funderburk in his upcoming primary senate elections, in North Carolina, on May 6, 1986.

All contributions, under Federal law, are tax deductible. ROMPAC may receive up to $5,000, per calendar year, from any one contributor.

The Romanian Political Action Committee appeals to all Americans of Romanian descent and to all Romanians who live in the United States and Canada to help Ambassador Funderburk become a U.S. senator. He has direct, full, and objective knowledge of the situation in Romania and can, if elected, have a say in the senate of the United States. Our cause is just, and he knows it.

The Organizing Committee

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

CAMPANIA CENTRULUI CULTURAL DELA "CÂMPUL ROMÂNESC"

Contribuţii primite până acum:

OCTOMBRIE		$ 1.600
NOEMBRIE		$ 4.820
DECEMBRIE		$ 10.875
IANUARIE		$ 6.175
FEBRUARIE		$ 3.620
MARTIE		$ 3.075
APRILIE		
DUMITRU STAN	Burlington, Can.	$ 1.000
PROF. GEORGE ENE	Edmonton, Can.	600
PROF. AURELIO RAUTA	Madrid, Spania	500
GEORGE DIACONU	Hamilton, Can.	500
VASILE HIBOVSKI	Toronto, Can.	500
PETRU LUPUSOR	Michigan, USA	100
GREGORY BUTOI	Ohio, USA	100
VICTORIA PITICAR în memoria tatălui Rudolph Piticariu	Ohio, USA	100
PR. DUMITRU ICHIM	Kitchener, Can.	75
TRAIAN COMANOIU	Heilingenstadt, W.Ger.	35
DIACON MIHAI LUPU	Manitoba, Can.	25
DAN CRISTU	Los Angeles, USA	25
EMILIA ALFENIE	Windsor, Can.	25
ELENA CONSTANTIN	Vancouver, Can.	25
NICOLAE SMARANDESCU	Michigan, USA	25
RADU CRAIOVEANU	Massachusetts, USA	25
	TOTAL	33.825

Trimiteţi cecul Dvs. pentru "FONDUL DE CONSTRUCTII" pe adresa: ASOCIATIA CULTURALA ROMANA, P.O.Box 4217, Station "D", Hamilton, Ontario, L8V 4L6, Canada.

COMEMORAREA UNIRII BASARABIEI

AUSTRALIA

Sâmbătă, 29 Martie a.c., a avut loc la Bankstown - Sydney, a 68-a aniversare a Unirii Basarabiei la Patria Mamă, din 27 Martie, 1918 - organizată de Societatea Culturală Română Australiană, la Clubul Lituanian din localitate. Concomitent cu această solemnitate, atât la Bierica Română Ortodoxă, liberă, "Buna Vestire", unde slujeşte Preotul Nicolae Iuhos, cât şi la Biserica Baptistă, de sub conducerea Pastorului Emanuel Titus Dan, s'a pomenit şi soarta acelor peste o sută de mii de Români Basarabeni şi Bucovineni, care au fost deportaţi de Stalin în Siberia, unde au murit de foame şi de frig, fără a avea măcar o cruce la mormintele lor. Pastorul Dan a menţionat chiar, în câteva cuvinte, că în astfel de evenimente istorice importante, toate Bisericile Române, indiferent de confesiune, au datoria de a fi alături de Neamul Românesc.

Intr'o scurtă cuvântare, Dl. Stefan Verişan, Preşedintele Societăţii Culturale Română Australiană, a făcut un istoric al acestei provincii, care a făcut parte din trupul Moldovei, încă de pe timpul lui Stefan cel Mare, arătând cum Ruşii, în decursul istoriei, au răpit, fără nici un drept, acest pământ românesc. Inşişi corifeii comunişti, Karl Marx, Frederich Engels, Ilici Lenin şi Mao Tze Tung, în operele lor istorice, recunosc Basarabia drept pământ românesc.

In continuare, Dl. Verişan a menţionat şi starea tragică de astăzi a acestei provincii, dintre Prut şi Nistru, unde în numeroase lagăre de muncă şi de concentrare, sunt închişi circa 11% din populaţie, pentru vina de a nu renunţa la limba lor maternă şi la religia creştină.

Solemnitatea s'a terminat prin citirea, de către Basarabeanul V. Goian, a Actul Unirii şi Intregirii, votate de Sfatul Tarii.

Programul festiv s'a încheiat cu executarea de dansuri naţionale de către echipa tineretului Societăţii Culturale Română Australiană şi recitări din partea Drei Liliana Gheorghiţoiu şi a tânărului Traian Dihel.

C.I.U.

NEW YORK

Ca şi în alţi ani, Comunitatea Românească din New York, nu a găsit un numitor comun, de a sărbători marile evenimente naţionale, la un loc, într'o singură şi mareaţă manifestare. Totuşi, Basarabia n'a fost uitată şi au avut loc două comemorari.

Prima a avut loc în ziua de Duminică 30 Martie la Biserica "Sf. Maria" din Queens. Despre însemnatatea evenimentului, au vorbit Parintele Paroh N. Barsan şi Părintele Gh. Calciu-Dumitreasa, care s'a aflat într'o vizită misionară la New York.

A doua comemorare a avut loc la Hilton Green Room, organizată de Asociaţia Culturală "Iuliu Maniu". Au vorbit documentat intelectualii români basarabeni Dl. C. Eretescu din Providence R.I. şi Dl. Nicolae Lupan din Belgia, care se afla în trecere la New York.

Corespondent

FRAŢI ROMÂNI

Pelerinajul care are loc de şase ani la "Cimitirul Eroilor Români" dela Soultzmatt a intrat în conştiinţa Românilor din lumea liberă.

In ziua de 25 Mai 1985, peste 200 de compatrioţi din America şi Europa (printre care 5 preoţi) au venit să-şi plece genunchii la mormintele celor 687 de ostaşi români căzuţi în primul război mondial.

Pelerinajul din acest an va avea loc Sâmbătă 14 Iunie 1986 (două zile după Inălţarea Domnului), când în România liberă se comemora "Ziua Eroilor".

La ora 12 se va oficia un serviciu religios în "Cimitirul Eroilor Români" din Soultzmatt, localitate situată în Alsacia (Franţa), zona Strasbourg, pe şoseaua dintre Colmar şi Belfort, gara Rouffach.

Cercetând arhiva localităţii Soultzmatt, am descoperit un act datat 30 August 1919, prin care pământul unde dorm fraţii noştri a fost donat României.

Fac apel la toţi Românii din lumea liberă care au rămas credincioşi numelui de Român şi nobilului suflet românesc să participe la această sfântă comemorare.

Pentru pelerinajul din acest an a fost invitat şi mult încercatul preot Gheorghe Calciu-Dumitreasa.

Cu Dumnezeu înainte!

Remus RADINA

CORESPONDENŢĂ DIN ELVEŢIA

Adunarea noastră din 15 Februarie a.c., dela Geneva, la care au participat 17 foşti condamnaţi şi deţinuţi politici români aflaţi acum în Elveţia, printre care s'a numărat spre bucuria noastră şi iubitul nostru părtaş de suferinţe, Părintele Calciu, a fost pentru noi toţi un prilej rar întâlnit în pribegie, de o adevărată comuniune sufletească, plină de înţelegere, respect şi sinceritate desăvârşită, ca în timpurile prigoanei din închisorile comuniste.

Cu acest prilej, după discuţii frăţeşti şi după ce s'a arătat ce s'a realizat pe plan naţional şi anticomunist în Geneva în anul 1985, am hotărît:

1. Să acţionăm neobosit pentru UNIREA tuturor Românilor din Elveţia şi din întreaga lume, în scopul eliberării scumpei noastre ţări. In acest scop, vom depune toate eforturile pentru a avea o singură Biserică la Geneva, deservită de cei doi preoţi existenţi şi pusă sub Ierarhia Episcopiei Ortodoxe Române din America.

2. Suntem de acord cu ideea de a se construi o Biserică Ortodoxă Română la Geneva, însă în cadrul credincioşilor care au rămas români şi nu uită că au obligaţia creştină, morală şi naţională de a se implica în lupta pentru ajutorarea fraţilor noştri de acasă, care suferă enorm sub dominaţia comunistă.

3. Să ne întâlnim de cel puţin patru ori pe an şi dacă va fi nevoie chiar şi mai des.

4. Cei care au avut posibilitatea, au luat parte a doua zi la slujba religioasă slujită de Părintele Calciu şi Părintele Damian Ionescu. Cu acest prilej, Părintele Calciu a ţinut o înălţătoare predică, cu sens creştin şi românesc.

Doresc să amintesc că la reuniunea noastră nu au putut lua parte - regretând şi scuzându-se temeinic - următorii: D-na Ane-Marie Van Saanen şi d-nii Dan Brătianu, Dr. G. Enăchescu, Vladimir Krasnoselski, Tudor Mihăilescu şi Vladimir Penescu.

Părintele Calciu a fost fericit că a luat parte la adunarea noastră.

D. IONESCU

A MURIT SAVANTUL MIRCEA ELIADE

Academia Româno-Americană de Stiinţe şi Arte anunţă cu profundă durere încetarea din viaţă pe data de 22 Aprilie, la Chicago, a ilustrului savant de renume mondial, scriitor, profesor, strălucit reprezentant al naţiunii române,

MIRCEA ELIADE,

membru fondator şi membru de onoare al academiei noastre, sprijinitor activ al academiei în eforturile sale de valorificare a spiritualităţii româneşti în lumea liberă.

Opera şi figura luminoasă a lui Mircea Eliade vor rămâne veşnic vii în amintirea membrilor academiei.

Cel de al II-lea Congres care urmează să aibă loc între 8-10 Mai la Universitatea Colorado din Boulder va omagia pe marele dispărut.

La propunerea Comitetului Executiv al Academiei, Institutul de Cercetări va fi numit în onoarea marelui dispărut, "Institutul de Cercetări Mircea Eliade".

Maria MANOLIU-MANEA
Preşedintele Academiei Româno-Americane de Stiinţe şi Arte

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

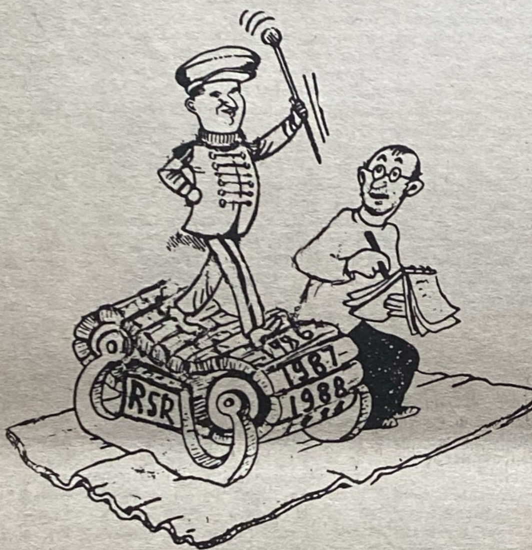
ANUL 8 Nr. 61 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

Iluminatul deschizător de orizonturi,

tovarăşul călăuzitor,

NICULAE CEAUŞESCU

Mergi înainte, şi tot mereu înainte, pentru progresul Patriei!

Dinu Matrăgună

OVIDIANĂ

Nesilit de nimeni, târîș și tiptil
Un Ovid odată veni în exil
Si dând ghionți și coate, tot mai sus țintind,
S'a văzut deodată izolat pe-un grind

-! Bă... voi de acolo pescari de sunteți
Că mă zbat pe-aicea cum nu mă vedeți?
Zeii și zeițe să vă pedepsească.
De nu este nimeni să mă recunoască
Eu, Ovid, Nasol-ul, în mine mă'nchid !
- Mii de păsărele ciripeau vid, vid...

Dar pescarii hâtri, dând pe gât o dușcă
Așteptau nisetri, nu prindeau plevușcă.
"Dante cu Infernul cadă peste voi"
Blestema Ovidiu plin de mâl și zoi.

Pe vremea aceea, Germanii învinși
Adunau la dânșii fel de fel de inși.
Văzând și pe unul că venea pe-o plută
L-au luat din milă, poate îl ajută
I-au dat și o casă cu televizor
Si'mbăindu-l bine, i-au zis "Her Doktor"

La televizor
Crime și omor!
Nu tu Mioriță
Nici ochi de bădiță
Flori de lămâiță
Prinse în cosiță
Numai într'o seară
O noapte de vară
Au dat la reclamă
Părți din Tara Mamă:
Si-arătau chemarea
Plajele și marea...

Marea se'ncrunta
Ovidiu vuia...
- "Fă-te val, căruță,
Si i-al pe Răuță
Să-l aud cum strigă
După Mămăligă,

Să nu-ți fie milă
De unul Vintilă,
Pe Poghirc pe veci
Să-l iei să-l îneci...

Marea, ca femeia
Isi avea ea cheia
Când mai învrăjbită
Când mai domolită
Făcând mii de chipuri
Pe calde nisipuri
Săruta alene
Coaste dobrogene...

Iar Ovid al nostru
Cătând vreo chichiță
Slugărește gratis la un spân,
Neniță...

ARGUS

EPIGRAME

Tom DEGEȚEL

OMUL NOU COMUNIST

Am spus-o sus și tare și chiar de mii de ori:
noi suntem omul nou -constructorul de mâine-
noi ridicăm într'una spitale și'nchisori
și săturăm cu gloanțe cerințele de pâine.

ZIARUL SCANTEIA

Pe prima pagină apare dumnealui:
pe-a doua și pe alte câteva
discursuri și povești din viața sa
și cam acesta e cuprinsul ziarului.

SAVANTEI

Leana e savantă, stea de cinema-
Cover Girl și sexy la un club de boi
știe cum se'ndoaie vinul la cana,
cum să facă artă când umple un țoi.

Rățoiul exilat

ANUL XV OUL Nr. 70

Ție,
Cuvânt al Neamului Românesc,
nesfârșite decenii de viață,
RĂȚOIUL

Dona RĂȚOIUL

GLUME

* Cum au împărțit cele două Germanii moștenirea lui Karl Marx: Zona sovietică a rămas cu "Manifestul", iar Germania federală cu "Capitalul".

* Cehoslovacii fac cerere la Moscova pentru ajutor în vederea înființării unui minister al marinei. Moscova remarcă: "La ce bun ? N'aveți mare, n'aveți vapoare". Răspunde Praga: "In definitiv și voi, Rușii, aveți un minister al alimentației..."

* Imediat după ce-a murit Dej, Maurer se duce să-i facă o vizită la mormânt. De, fostul șef! Deodată aude un glas care semăna cu al lui Dej rugându-l: - Maurer, adu-mi un cal, îmi trebue un cal, ...în lumea în care sunt acum nu se circulă motorizat. Am nevoie de un cal...!

Maurer speriat merge la noul uns să-l anunțe ce i se întâmplase. Ceaușescu curios, intrigat, îl ia pe Maurer și pleacă împreună la mormântul lui Dej. Când ajunge la fața locului, deodată se aude Dej: - Maurer, eu ți-am spus să-mi aduci un cal, nu un bou!

* Doctorul și asistenta care au asistat la nașterea lui Bulă au rămas surprinși, când acesta le-a zis:

- Tu ești doctorul, tu ești asistenta, dați-mi o ecuație cu 3 necunoscute să o rezolv.

L-au adormit, se născuse prea deștept, și i-au făcut operație tăindu-i jumătate de creier; când s'a trezit le-a zis: - Tu ești doctorul, tu ești asistenta, dați-mi o ecuație cu 2 necunoscute să o rezolv.

L-au adormit din nou, tot era prea deștept și i-au scos tot creierul, când s'a trezit Bulă le-a țipat:

- Tu cine ești? Tucine ești? Actele la control!

* Convorbire între câțiva economiști din țările socialiste:

- Ați auzit ? economiștii din țările capitaliste stau pe marginea prăpăstiei.

- Adevărat ? Si ce fac acolo ?

- Se uită la noi, în jos.

* Ce este tancul? Un mijloc de transport cu care soldații sovietici întreprind excursii în țările frățești, socialiste.

* Rușii sunt supărați că n'au fost încă invitați la o înmormântare în România.

* Ajută-ne Doamne să vină Nicu la putere. Poate ne joacă la cărți și ne câștigă Americanii!

* Bulă e trimis în Statele Unite să ia legătura cu agenții reseriști.

La întoarcere Bulă își dă raportul, ce-a văzut, cu cine a vorbit și cum e viața în America, etc.

- Crezi că putem introduce comunismul în America ? îl întreabă șeful securității ?

- Putem, răspunde Bulă.

- Păi, hai să muncim ca să răsturnăm pe capitaliști !

- E păcat !

* La o bătrână, în miezul nopții, sună cineva la ușă:

- Cine este acolo ?

- Nu vă supărați doamnă. Aici e securitatea.

- Si ce vreți dela mine ?

- Dorim să stăm de vorbă.

- Dar, aud mai multe voci. Sunteți singur ?

- Nu, suntem trei inși.

- Păi atunci, puteți sta Dv. foarte bine de vorbă, fără mine.

CUVANTUL COPIILOR

ABECEDAR CREŞTIN

LA PAŞTI

Copilaşii toţi ciocnesc
ouă roşii, colorate
şi glumind, se'nveselesc:
ba sunt sparte, ba nu's sparte.

O fetiţă râde'n soare:
are oul cel mai mare !

- Ce găină l-a ouat ?
(o întreabă-un băieţel)
tot ciocneşti, ciocneşti cu el-
nu se sparge, zău, de fel !

Si fetiţa face-un semn:
- O găină... tot din lemn !

Florica BATU

AM CRESCUT

Când dorm cuminte-s şi ascult
apoi mă joc, mănânc mâncare...
Priviţi-mă ! Mai am nu mult
s'aproape că sunt mare!

Mereu îmi spuneţi că sunt mic
dar uite ce-am făcut
m'am înălţat încă un pic
pe vârfuri şi-am crescut.

Maria DELAMILCOV
Australia

PAŞTELE AŞTEPTAT

In fiecare primăvară
In fiecare colţ de ţară
Oricare copilaş
Aşteaptă un iepuraş
Pentru fetiţe,
Aduce fundiţe.
La băieţaşi
Un zmeu şi un costumaş.
Iar bomboanele primesc toţi
Hai, serveşte câte poţi !
Dar mai mult decât toate,
Ouăle desenate
Si viu colorate,
Sunt ciocnite, sparte,
Si apoi mâncate. . .

Cu sufletul luminat
Hristos a înviat !

Gloria MARINESCU

Era în Duminica Paştelui. Soarele nu răsărise încă. Printre măslini şi portocali zarea dinspre răsărit se colora auriu prevestind răsăritul soarelui în curând. Florile care înfloresc în zori se deschiseră, iar altele încă mai dormeau sub stropii de rouă.

Străzile Ierusalimului, care cu câteva zile înainte erau atât de gălăgioase, acum erau pustii. Era atâta linişte că numai paşii unui grup de femei, îmbrăcate în negru, se auzeau. Erau femeile mironosiţe ducându-se la mormântul lui Iisus ca să-l ungă cu miresme, după cum era obiceiul pe acolo.

Drumul li se părea destul de lung şi ceea ce le nelinişte a mai mult era cine o să le ajute să ridice piatra de pe mormânt, care era foarte grea. Discutând, una cu alta, despre cât bine a făcut Iisus la toată lumea, de minunile şi cuvintele lui dumnezeieşti, nu şi-au dat seama când drumul lor s'a sfârşit. Iată-le, supărate cum erau, intrând într'o livadă frumoasă care era Grădina lui Iosif din Arimateea. Acesta era un om bogat şi în ascuns se făcuse ucenic al lui Iisus. Când Iisus a murit pe cruce, Iosif din Arimateea împreună cu Nicodim, l'au coborît de pe cruce şi l'au înmormântat într'un mormânt nou din această livadă.

Aerul de dimineaţă era curat şi mirosea a flori. Păsările cântau mai frumos ca oricând prin ramurile de măslin şi femeile nu înţelegeau cum poate să fie atâta veselie în lume când inima lor era plină de amărăciune şi durere.

Cum mergeau ele prin livadă, când s'au apropiat de mormânt, au văzut un înger îmbrăcat în haine albe ca floarea de crin şi strălucitoare ca fulgerul. Cum nu văzuseră niciodată în viaţa lor un înger, s'au speriat foarte rău.Ingerul a observat această spaimă pe feţele lor şi cu o voce dulce le-a liniştit, mângâindu-le cu vestea cea bună a Invierii lui Iisus Hristos: "Nu vă temeţi, li se adresă îngerul, că ştiu că pe Iisus cel răstignit îl căutaţi. Nu este aici. A înviat, aşa cum a spus mai înainte. Veniţi de vedeţi locul unde a zăcut. Duceţi-vă degrabă şi spuneţi ucenicilor lui că a înviat din morţi şi iată El va merge înaintea voastră în Galileea. Acolo îl veţi vedea."

Câtă bucurie, dragi copii, a înflorit în inima acestor femei care numai cu câteva clipe înainte erau atât de supărate! Era o bucurie amestecată cu frică şi aproape că nu le venea să creadă dacă nu ar fi văzut piatra răsturnată de pe mormânt, mormântul gol, iar hainele şi giulgiurile de înmormântare aruncate într'un colţ. Părea un vis atât de frumos din care ţi-i frică să nu te trezeşti. Si totuşi era adevărat. Iisus Hristos - Mântuitorul lumii - înviase din morţi!

Cum alergau ele fericite, deodată în faţa lor a apărut Iisus Hristos şi le-a zis: "Bucuraţi-vă!" Nu vă temeţi! Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei, să meargă în Galileea şi acolo Mă vor vedea."

Dragi copii, Paştele este sărbătoarea cea mai mare şi cea mai frumoasă pentrucă în această zi a înviat Iisus Hristos, iar noi împreună cu îngerii din ceruri cântăm: "Hristos a înviat din morţi, cu moartea pe moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le!"

Părintele MITREL

MATERIALELE PENTRU "CUVANTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA: FLORICA BATU, 71 VANIER DR., APT.201 KITCHENER, ONTARIO, N2C 1J4, CANADA

IEPURAŞUL

Jonathan şi'un pisoiaş
Au văzut un iepuraş.
Pisoiaşul zice miau:
Vreau la mine să te iau.

Jonathan îi zice stai !
Tu în coşuleţ ce ai ?
Văd bomboane, ciocolate,
Ouă roşii, colorate.

- Mi s'a spus de-atâtea ori
Tu mănânci doar morcoviori.
- Toată lumea mă cunoaşte
Eu sunt iepuraş de Paşte.

Iob VASILE
Florida

PAŞTE

S'au umplut de veselie
Inălţimile albastre
Si cu totu'nbujorată
A'nflorit muşcata'n glastre.

Peste câmpuri, peste dealuri
Aşternute stau covoare
De catifelate ierburi
Fragede, mirositoare.

A împodobit cu grijă
Primăvara tot pământul.
Printre ramuri păsărele
Si-au pornit cu toate cântul

Se ridică'n slavă imnuri
De măreaţă biruinţă
Biruinţa - Invierii -
Izvorîtă din credinţă.

Tot ce-i alb şi-mbracă firea
Dela floarea de cais
La aripile de fluturi
Pare farmece de vis.

Melodie-i tot şi soare
Sărbătoare şi parfumuri
Strălucirea lor arată
Ale veşniciei drumuri

Ale sufletelor doruri
Cântă...freamătă duios
Azi e ziua mântuirei
Invierea lui Hristos.

Benedict PANAITESCU

CUIUL LUI PEPELEA ÎN COMUNITĂŢILE ROMÂNEŞTI

—— Mircea MUREŞAN ——

Toată lumea cunoaşte proverbul românesc: Cuiul lui Pepelea. Originea acestuia este omul dat dracului, Pepelea, care profitând de naivitatea şi buna credinţă a cumpărătorului casei sale, îi dă dreptul să folosească un cui din peretele casei. Pepelea, bazat pe dreptul de a folosi acest cui, prin tot felul de şicane, tulbură viaţa în acea casă; dar propietarul n'ar ce face, îndură. Cuiul lui Pepelea este sinonim deci cu şmecheria unui om al dracului şi cu naivitatea altui om de bună credinţă. Mi-a venit în minte acest proverb citind despre felul cum s'a desfăşurat şedinţa Consiliului Arhidiocezan al Arhidiocezei Misionare din America şi Canada din 31 Mai 1985 (Credinţa Nr. 5-6, Mai-Iunie 1985). Intre altele Consiliul a fost confruntat cu două probleme: colaborarea "frăţească" dintre parohiile celor două episcopii (Misionară şi Episcopia Ortodoxă Română din America) şi distrugerea bisericilor şi a monumentelor istorice din România.

Se ştie şi a intrat în istorie faptul că pentru a scăpa de aservirea lor, parohiile ortodoxe române din America, au hotărît în mod liber şi legal independenţa lor, faţă de Patriarhia din Bucureşti, alegându-şi ei înşişi episcopul lor. Un mic grup a înfiinţat episcopia misionară, aparţinând Patriarhiei dela Bucureşti, care mai apoi a fost ridicată la rangul de arhiepiscopie. Se ştie de asemenea că timp de peste trei decenii aceasta a dus o continuă campanie de denigrare, zavistie împotriva parohiilor Episcopiei dela Vatra Românească, dar mai ales, după ieşirea la pensie a Arhiepiscopului Valerian, când Patriarhia, cu scopul de a menţine zavistia a înfiinţat Episcopia Românilor ortodocşi din afara României, trimiţând în misiune pe mitropolitul Anton Plămădeală. Deoarece nici această manevră n'a reuşit, acum s'a pus la cale una mai subtilă. "Consiliul a ascultat - scrie comunicatul din gazetă - raportul delegaţiei, care a fost numită să se întâlnească cu Episcopul Natanaiel. Delegaţia care a fost compusă din Preoţii Nicolae Ciurea, Ioan Ioniţă şi Nicolae Apostolaş, cu scopul de a duce un measaj creştin de iubire şi frăţietate la cei din cealaltă Dioceză şi să propună ca să fie restabilite relaţiunile normale între parohii". In continuare delegaţia a subliniat că "au evitat să discute trecutul istoric şi nici despre forţele pe care nici una din Dioceze nu le poate controla"; ci numai "primul pas să întindă o mână frăţească şi iubire creştină şi anumite căi, ca parohiile să progreseze". Răspunsul episcopului Natanaiel a fost "cordial", cu promisiunea că va pune această problemă" înaintea Consiliului Diocezan", dar că el "nu speră ca să fie rezolvată potrivit cererii".

Citind cu băgare de seamă acestea se arată clar că "misiunea pentru fraternizarea dintre parohii" a venit dela Bucureşti. Mai mult ca sigur că nu dela Patriarhie, ci pe acest canal, dela marele stăpân: partidul comunist. Patriarhia cunoaşte adevărata stare de lucruri din aşa zisele comunităţi care stau în jurul Arhiepiscopiei ei din America.

Hotărîrile Episcopiei dela Vatra Românească prin care opreşte pe preoţii ei să servească alături de preoţii Arhiepiscopiei şi excepţia că preoţii veniţi în vizită sau care au emigrat pot servi alături de ei, au închis în fapt pătrunderea în comunităţi a agenţilor Partidului Comunist Român. Preoţii Arhiepiscopiei, dintre care mulţi sunt buni şi dedicaţi, îndură cu stoicism postura în care sunt puşi, fiind priviţi ca părtaşi la faptele mârşave de distrugere a credinţei religioase şi la menţinerea minciunii că asemenea persecuţii nu există. Cât priveşte aşa zisele comunităţi ale parohiilor lor, în mare parte sunt compuse din oportunişti, oameni răzvrătiţi sau din aceia care trăiesc în credinţa că pot apăra pe ai lor din ţară. Ca atare "fraternizarea dintre parohii" face parte din aceleaşi manevre croite la Bucureşti. Este revoltător cinismul cu care unii oameni sunt împinşi să le execute. Desigur ei s'ar bucura ca prin "frăţietate" să câştige prestigiul pe care nu-l merită. Pe de altă parte parohiile Episcopiei n'ar câştiga nimic, ci din contră în tot cazul ar contribui la menţinerea unei stări de confuzie, ştirbind într'o mare măsură baza morală pe care stau.

Privitor la distrugere Bisericilor şi a monumentelor istorice, atitudinea Arhiepiscopiei misionare justifică întru totul susţinerile noastre. "Raportul despre distrugerea Bisericilor şi a monumentelor istorice din Bucureşti, a fost adus la cunoştinţa Consiliului" scrie comunicatul. "După ceva discuţii Consiliul cu unanimitate a adoptat o hotărîre luând act de această tragedie, exprimându-şi nădejdea că distrugerea acestor ireplasabile tezaure ale credinţei şi istoriei poporului român vor fi oprite"; se încheie acţiunea în această "tragedie". Din felul cum a fost tratată aceasta gravă problemă, rezultă clar că Arhiepiscopul a urmărit doar punerea unui jalon; doar o menţiune; ca nu cumva să supere guvernul ateu dela Bucureşti. Deşi planul de distrugere a Bisericilor s'a pus în aplicare acum un an şi au fost dărâmate peste 15 biserici, în loc de un protest sau un apel la autorităţile româneşti, care datorează aşa de mult Arhiepiscopiei, care caută să le ţină o faţă curată în America, consiliul "cu unanimitate" a exprimat nădejdea că se va renunţa la dărâmare. Ori planul dărâmării a fost cunoscut de multă vreme şi public Patriarhul Iustin a fost acuzat că el a aprobat un asemenea plan.

Suntem siguri că aceste susţineri, amplu dovedite, nu vor fi pe placul unora care sprijină Arhiepiscopia. Vina nu este decât a lor, pentrucă s'au asociat şi ajută manevrele de rea credinţă ale partidului comunist român în America. Atâta timp cât cuiul lui Pepelea stă înfipt în bisericile şi grupurile asociate cu aceasta, chiar dacă direct nu sunt părtaşe, ştiu şi fac jocul de trambulină pentru scopuri mârşave. Guvernul comunist din România nu ascunde politica sa de distrugere a credinţei religioase. Neputând face acest lucru, pentru a-şi atinge mai bine scopul distruge acum bisericile şi monumentele istorice, ca să poată falsifica mai uşor până şi trecutul poporului român.

Si de astă dată, în timp ce toţi Românii ce trăiesc în lumea liberă se frământă pentru această problemă, protestează şi caută să asocieze în protestele lor şi pe prietenii lor străini, guvernele ţărilor în care trăiesc, conducătorii Arhiepiscopiei stau cu ochii aţintiţi la Cuiul lui Pepelea. Până când nu vor da dovadă de curaj să smulgă acest cui, cu drept cuvânt nu se bucură decât de dispreţ, în ciuda aparenţelor înşelătoare. □

NEBUNII "VOLUNTARI"

O echipă a Asociaţiei Medicale Britanice a dat curs unor informaţii şi a constatat că unii medici sunt angajaţi direct, ori indirect, la torturarea deţinuţilor. Sun menţionate şase ţări.

In ce priveste RSR, oamenii sunt ţinuţi în spitalele de boli nervoase până la 6 săptămâni, fără să se facă recurs la o procedură juridică.

Autorităţile au o explicaţie: oamenii au venit de bună voie ca să fie internaţi în casa de nebuni!

COTA E MULTILATERALĂ

Există cotă la toate: la porumb, la grâu, la lapte, la câţi purcei să fete scroafa şi acuma, în aceeaşi categorie se înscrie şi femeia din Raiul lui Niculae.

"Scînteia" scrie că unele judeţe din Banat şi Transilvania au "rămas datoare" în ce priveşte cota de copii sugerată de tov. Conducător.

Ce-i mai semnificativ că femeile intelectuale, care ar putea să asigure o educaţie conducătorilor de mâine ai ţării, au cel mai puţin număr de copii. Probabil că fiind intelectuale, ele ştiu că în RSR copilul n'are viitor.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA PRESEI

DECRETE ŞI LEGI ÎN ŢARA FĂRĂDELEGILOR!

Până nu se prinsese în curele "Epoca de Aur" şi Fiul Iubit nu strălucea pe vârful cerului, furtul din pachetele de ajutor şi jecmăneala vizitatorilor se executa la umbră, dând impresia că există o lege pe care o calcă doar merele putrede din butoiul regimului.

Acum, după construirea pe planşeta socialismului a omului nou, merele putrede au umplut butoiul.

Jecmăneala, hoţia, şantajul, cererea bacşişului nu se mai practică discret cu'n închis din ochi sau o strângere de mână cu bancnota'n palmă. In RSR s'au făcut progrese...totul se execută la lumina "anilor luminoşi".

Vrei să obţii paşaportul pentru o vizită în străinătate? Ţi se precizează clar ce trebue să aduci cadou, când te 'ntorci: casetofoane, haine de piele, cisme îmblănite, asta dovedind că un comunist a dezvoltat gusturi alese.

Aceleaşi gusturi alese le întâlnim şi la vameşi.

Ei aleg din pachete cafea, şuncă şi tot ce constituie delicatese culinare.

Cât priveşte pe destinatarii pachetelor, ei pot să aştepte...şi unii aşteaptă cu lunile, ca apoi să li se spună că unele alimente s'au alterat şi au trebuit să fie aruncate, iar cele care nu se alterează se pierd pe drum că n'au fost bine împachetate...

Ca o măsură de legalitate, cetăţeanul întâi iscăleşte c'a primit pachetul şi apoi are dreptul să vadă pachetul.

Ori ce reclamaţie ulterioară e inutilă:

Ai primit, ai iscălit, şi cu asta basta!

LIPSESC FOTOGRAFIILE

Chipul "Fiului Iubit" şi al soţiei divine, apar cu multă zgârcenie în ziarele bucureştene. Trec săptămâni fără ca cititorul să-i poată admira mutra retuşată. De asemenea se scrie mai rar de "Epoca de Aur" şi lipsesc citatele pline de înteligenţă goală.

Ordinul de a o lua mai încet cu "cultul personalităţii" spun unii, că ar veni chiar dela tov. Niculae. (Ca să nu supere pe Americani. N.R.).

Dar versiunea cea mai verosimilă e că ordinul a venit din Moscova.

D-na Gorbaciov nu vrea să aibă concurenţă în lumea meridianelor comuniste, iar tov. Gorbaciov nu vede oportun ca să fie lăudat un lider comunist care, prin politica lui economică, compromite comunismul.

Mai este şi a treia versiune: Ceauşescu e bolnav.

L-AU GĂSIT DAR ÎL CAUTĂ

Este vorba de petrolul din Marea Neagră, descoperit cu şapte ani în urmă "Acei care lucrează pe prima platformă din Marea Neagră au reuşit să găsească surse de petrol" (Ceauşescu 1979).

Până azi nu se dă nici o ştire cât petrol s'a extras şi care sunt rezervele din fundul mării.

O simplă coincidenţă: RSR a anunţat că a găsit petrol exact când avea nevoie de imprumuturi, dar după ce-a obţinut imprumuturile, acuma caută să găsească ceea ce a...găsit.

PREA MULŢI MORŢI

Pentru a transporta dintr'un loc în altul benzina obţinută ilegal, un cetăţean a avut ideea ca s'o pună într'un sicriu.

Dar a avut prea mulţi morţi aşa că până la urmă l-a prins poliţia.

HAŞIŞ ŞI MAŢE SĂRATE

RSR nu produce droguri, deci mărfurile provenite din România sunt mai puţin controlate de cei care vor să oprească răspândirea de stupefiante în lume. Acest renume bun a fost folosit pentru a ajuta transportul de haşiş şi heroină dintr'o ţară în alta.

O întreprindere din Arad se specializase în exportul de maţe sărate. Butoaiele erau trimise în Liban, Maroc, Pakistan, etc. unde maţele erau înlocuite cu haşiş şi heroină, apoi butoaiele "Made in Romania" luau drumul ţărilor din Apus.

Vameşii, la inspecţie, văzând marfa "maţe sărate" (râu mirositoare, N.R.) venind dintr'o ţară care nu produce stupefiante, le treceau la vamă fără a se obosi să se uite cu atenţie prin butoaie.

Din 1982 până în prezent, comerţul de stupefiante transportat în butoaie româneşti a atins cifra de 200 milioane de franci francezi.

TE NAŞTI CONDAMNAT

Un nou decret: Fiecare cetăţean care a împlinit 18 ani este obligat să muncească pe gratis 6 zile pentru lucrări edilitare-gospodăreşti.

Dacă nu se prezintă la muncă individul este amendat cu 120 de lei pe zi.

Mai mult încă, se fixează o cotă aproape imposibilă de terminat în 6 zile, aşa că omul ori munceşte zile în plus, ori moare patriotic de oboseală.

Amenda, pentru cele 6 zile lucrătoare care-i de 720 de lei, reprezintă aproape o treime din salariul lunar.

Limita de vârstă nu există şi nu se prevede în decret cum cei bătrâni sau bolnavi pot fi scutiţi.

PREA MULTĂ APĂ...

Intreruperea curentului electric aduce şi o altă binefacere socialistă: se întrerupe apa (din cauză că se opresc pompele de presiune, N.R.) Omul care locuieşte la etaj, când vede că robinetul este "sec" şi din greşeală îl uită deschis, riscă--dacă pleacă de acasă--la întoarcere să-şi găsească apartamentul inundat, plus plângerea celor care locuiesc sub el că apa le-a cauzat şi lor pagube. Mai adăugăm că pe scările blocurilor se merge cu lumânarea iar lifturile nici nu te suie, nici nu te coboară.

TREBUE SALVAT?

S'au luat - scrie "România Liberă", 18.3.86 - "Măsuri pentru perfecţionarea asistenţei de urgenţă în capitală".

"069 un nou număr de apel telefonic pentru gravide şi copii".

Această separare, când se cere ajutor de urgenţă, este făcută cu două scopuri: să protejeze pe viitori robi şi să nu salveze, din greşală, viaţa unui om inutil societăţii.

Pensionarul, în concepţia economiei ceauşiste, este o pagubă: consumă şi nu produce. De aceea se iau măsuri să fie transferat la ţară, mutat cu forţa prin blocuri insalubre, iar dacă a trecut de 70 de ani, i se închid uşile spiralelor.

MORALITATE

"Flacăra" de sfaturi tinerelor fete: "Cine e tatăl copilului? fariseism al unei societăţi, în fond depravate (şi aş putea adăuga reminiscenţa de barbarie perpetuă până şi în timpurile zise 'moderne'), astăzi, fireşte, nu se mai pune, de altfel nu se mai pune în nici o ţară civilizată)".

Ce este moral pentru Niculae e că azi, copilele, văduvele, femeile ajunse în pragul schimbării de viaţă, să fabrice copii pentru mândria şi orgoliul "Fiului Iubit".

LEGUME PENTRU ALŢII

"In fiecare 24 de ore trimitem în Uniunea Sovietică 100 tone de legume" a declarat Eugen Capotă, directorul Intreprinderii din Lovrin.

Tot dela această întreprindere se trimit legume în Praga, Berlin, Leipzig, etc.

Stirea despre bogăţia de legume ce iau drumul străinătăţii a fost publicată în ziarul "Pravda", ziarele din RSR sunt mute!

ARE DE TOATE ŞI NU ŞTIE!

Românul consumă mai multe calorii pe cap de locuitor decât se consumă în Apus, a asigurat tov. Ceauşescu pe cetăţeanul cu cureaua strânsă în jurul burţii.

Românul are multă mâncare, l-a asigurat ministrul agriculturii pe un ziarist străin, acum câteva luni.

"Statisticile internaţionale situează ţara noastră printre ţările cu cel mai mare consum de legume pe locuitor" asigura "România Libera" pe cititorii ei (27 febr. a.c.).

Dar nici Ceauşescu, nici ministrul agriculturii şi nici ziarul "R.L" nu citează cine a făcut statisticile, unde sunt publicate, de unde le-au luat. Ele au căzut din vânt sub titlul pompos..."Statisticile internaţionale..."

Românul--conform declaraţiilor oficiale - trăieşte cel mai bine. Păcat doar că n'are căldură, lumină şi mâncare, că paraziţi şi statistici are destule.

Nivelul natalităţii în prezent este de 14 la mie. Mai mic decât cel normal, şi mult mai mic decât cel cerut de tov. Ceauşescu. Totodată numărul căsătoriilor a scăzut. Tinerii îşi dau seama că închegarea unei familii este aproape imposibilă, atunci când n'ai cu ce să-ţi hrăneşti copiii.

••

Cărbunele de proastă calitate, lipsa pieselor de schimb, lenea intenţionată a muncitorilor provocată de noul decret care-i încadrează sub controlul militar, au ca rezultat că termocentralele produc doar jumătate sau mai puţin decât ar trebui să producă.

••

In iarna 1984-85 becul maxim era de 40w. După ce s'a nezolvat problema energiei şi s'a întrodus controlul militar, în iarna 1985-86 becul a fost redus la 25w.

••

Moscova a agreat să mărească "raţia" de petrol destinată RSR. Legăturile comerciale cu vecina dela Răsărit se vor dubla în viitorii câţiva ani. Stirea a fost dată de Radio Budapesta.

••

Un Român are dreptul să consume 55 kg. de carne şi peşte pe an, 10 kg. de ulei, 15 kg. de zahăr, 40 kg. de cartofi, 20 kg. de fructe şi 114 ouă...dacă le găseşte.

••

RSR importă energie din Albania.

••

Dacă strângi leafa pe 14 luni (fără a mânca, plăti chirie, etc.) îţi ajunge să cumperi un televizor. Dacă poţi răbda 3 ani-fără să cheltuieşti un ban din salariu--îţi poţi cumpăra un automobil Dacia.

••

Un litru de benzină la negru-40 de lei. La pompă-9 lei, când îţi vine rândul.

••

Restul străzilor unde "...se circulă cu dificultate din cauza deteriorării asfaltului sau a pavajului " (Inf. Buc.) se vor repara mai la coadă...

••

Cam doi trei inşi reuşesc să treacă zilnic frontiera. Si cam 3-4 inşi sunt zilnic omorîţi de grănicerii care păzesc frontierele. Numărul celor arestaţi cu "intenţia" că vor să treacă frontiera e şi mai mare.

••

Pentru studenţii arabi situaţia este foarte avantajoasă. Ei cumpără pe valută şi apoi revînd. In felul acesta ei capătă de 6-8 ori mai mult decât dacă ar schimba banii la cursul oficial.

••

Elevii de şcoală destinaţi de a fâlfâi steaguri şi prezenta flori marilor conducători, sunt ţinuţi în carantină 48 de ore înainte de a avea onoarea de a sta în aceeaşi sală cu "Fiul Iubit".

••

In afară de întrebări ca de exemplu cât fac doi şi cu doi, învăţătorii întreabă acum pe copii dacă părinţii lor întreţin legături cu străini..

••

O ştire din ţară publicată în ziarele din Vest:

Numai la un singur spital, "Grigore Alexandrescu" din Bucuresti, au murit din cauza frigului, 98 (nouăzeci şi opt de copii). Cifrele cuprind copiii morţi din iarna 1984-85.

••

George Shultz, secretarul de stat american, a prezentat lui Ceauşescu 309 de cazuri de violarea drepturilor umane.

••

Clauza Naţiunii Favorizate a adus RSR-ului în anul 1985 un surplus în balanţa comercială de 900 de milioane.

••

Bugetul pe 1986 a fost redus cu 20 miliarde lei. Ultima glumă despre buget fiind că jumătate e pentru plata securiştilor şi cealaltă jumătate pentru propagandă.

••

La 3 Martie a.c. s'au împlinit 100 de ani dela instalarea primului telefon în Bucureşti. ("O centrală cu 5 posturi", Monitorul Oficial din 1886).

••

Curăţirea zăpezii s'a făcut în ture: noaptea au fost siliţi să curăţe străzile pensionarii, dimineaţa elevii de şcoală şi după masă funcţionarii din magazine. RSR-ul are cea mai rezistentă zăpadă: O pui pe calorifer şi nu se topeşte...

••

In timpul iernei orarul magazinelor a fost aproape inexistent. Ele se deschideau când puteau şi se închideau cât mai repede motivul fiind că funcţionarii erau ocupaţi să curăţe zăpada.

••

Revista L'Express (20.12.85) publică o conversaţie telefonică între Paris şi Bucureşti: "E frig afară, e frig în casă, e frig în inimile noastre".

••

Călătorii care ajung cu trenul în oraşele de provincie în timpul nopţii, trebue să-şi petreacă restul timpului în gară. Circulaţia autobuzelor începe dimineaţa, taxiuri nu sunt, iar ca supliment sălile de aşteptare sunt neîncălzite.

••

Infiinţarea de cantine, unde omul să mănânce dela cazan în restaurantele oficiale, are ca scop pe lângă înregimentarea populaţiei, dar şi distrugerea familiei. Tata, mama, copiii nu mai stau în jurul mesei, să-şi povestească şi să se bucure unul de altul.

••

Intreruperile de curent nu's rare, dar îs lungi.

VEDERI DIN ŢARĂ

INAINTEA SFINTELOR SĂRBĂTORI ALE PAŞTELUI BUCUREŞTENII AŞTEAPTĂ LA RÂND CĂ SĂ-ŞI CUMPERE OUĂ

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

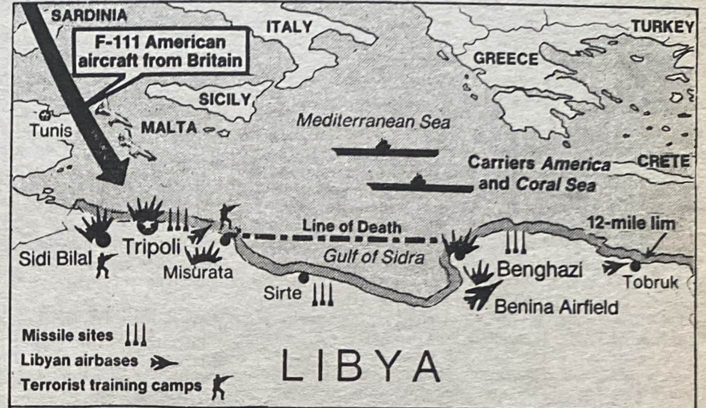

Rubrică întocmită de ARGUS

CONFLICTUL DINTRE LIBIA ŞI USA

In urma atacurilor teroriste dirijate de Libia, Statele Unite au reacţionat, atacând cu forţe aeriene teritoriul Libiei. Atacul a fost îndreptat asupra "infrastructurii teroriste" incluzând posturi de comandă şi control, centre de comunicaţie şi câmpuri de instrucţie. Pe data de 15 Aprilie Secretarul Apărării Naţionale al Statelor Unite, Caspar Weinberger a comunicat într'o conferinţă de presă că atacul aerian a distrus cinci obiective militare din jurul oraşelor Tripoli şi Bengazi: Cazarma Al Aziziyah, care era considerată cartierul general al planurilor teroriste, portul Bilal, întrebuinţat ca centru de instrucţie al teroriştilor, aeroportul militar de lângă Tripoli, cazarma Al Jumahiriya din Bengazi întrebuinţat ca post de comandă şi aeroportul Benina de lângă Bengazi.

Preşedintele Ronald Reagan a declarat că dacă va fi necesar, atacurile împotriva Libiei vor fi reluate; "este singura limbă pe care Kaddafi pare că o înţelege acum". Duşmanii Americii în frunte cu Uniunea Sovietică au condamnat acţiunea americană. De remarcat este protestul guvernului dela Bucureşti, considerat mai vehement şi violent în limbaj chiar decât cel Sovietic.

GERMANIA A INTRAT ÎN "STAR WARS"

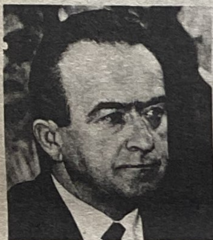
Pentagonul a anunţat că USA şi Germania Federală au semnat la 27 Martie crt. acordul care a făcut din Bonn, al doilea aliat ce va participa la cercetările pentru sistemul de apărare antirachete. Anglia şi Statele Unite au semnat în Decembrie 1985 primul acord privitor la cooperarea Iniţiativei Apărării Strategice, cunoscut sub numele oficial de "Războiul Stelelor".

CONFERINŢĂ FĂRĂ CONDIŢII

Conducătorul Kremlinului şi-a schimbat atitudinea şi a acceptat pe data de 20 Aprilie o întâlnire cu Preş. Reagan, fără a mai avea pretenţia anumitor condiţii. Este exact ce vrea să audă aliaţii europeni ai Statelor Unite. Gorbaciov speriat de potenţialul de înarmare al Americii, vrea să oprească ce se mai poate opri. In primul rând el doreşte ca Statele Unite să nu renunţe la înţelegerea tratatului SALT II, care limitează numărul rachetelor atomice la 1200.

Ultimele teste atomice ale Statelor Unite, cât şi conflictul cu Libia, nu a făcut pe Gorbaciov să-şi schimbe atitudinea. El ştie că poate câştiga mai mult întâlnind pe Preş. Reagan, încercând să oprească înarmarea Statelor Unite fără să ofere nimic în schimb.

CONDUCEREA IUGOSLAVIEI

La mijlocul acestui luni, Republica Socialistă Federală Iugoslavă va avea un nou Prim-ministru. Conform sistemului de rotaţie a membrilor organului federal central de conducere colectivă stabilit după moartea lui Tito, funcţiile de conducere, inclusiv cea de Prim-ministru, trebue să revină pe rând reprezentanţilor fiecăreia din cele şase republici şi două provincii autonome. Noul Prim-ministru Branko Mikulic, în vârstă de 57 de ani, socotit de observatorii vieţii politice iugoslave drept un conservator, este de origine croată. El urmează să preia funcţia tot dela un croat, ceea ce duce la agravarea tensiunii în relaţiile etnice dintre Sârbi, Croaţi, Sloveni, Macedoneni, Bosnieni şi Muntenegreni la care se adaugă peste 40 de minorităţi naţionale printre care Românii şi Aromânii. In plus el va trebui să facă faţă unor grave probleme economice cum ar fi rata de inflaţie de 80 %, şomajul care afectează circa o cincime din forţa de muncă şi o datorie externă de 20 de miliarde de dolari.

MAO TZE DUNG, PLAGIATOR

O revistă chineză în limba engleză "Beijing Review" a publicat recent un surprinzător articol referitor la volumul de poezii "Poeme inedite ale Conducătorului Mao" apărut în perioada revoluţiei culturale chineze din anii 1966-1976.

Poemele respective, scrie revista, sunt scrise de Chen Ming Yuan, pe atunci tânăr student la Universitate, citând din revista "Week-end" care apare la Nanking. Chen, acum în vârstă de 43 ani, este actualmente cercetător la Academia de Stiinţe Chineză şi povesteşte că a aflat de plagiat doar atunci când un coleg i-a dat un exemplar din "Poemele inedite", imediat după apariţia volumului. "Când a răsfoit paginile cărţii -scrie revista-Chen a rămas încremenit. -Dar aceste poeme nu sunt toate scrise de conducătorul Mao!" a povestit el prietenilor. -"Cele mai multe sunt ale mele!".

Imediat Chen a informat pe Ciu-En-Lai, care era pe atunci protectorul artiştilor. Ciu-En-Lai a ordonat ca volumul să fie retras din vânzare şi Jian-Qing, soţia lui Mao, l-a arestat pe Chen, l-a schingiuit şi l-a condamnat la închisoare...Marele Mao, plagiator! Ce va fi însă când se va afla adevărul despre lucrările publicate sub semnătura unei anumite doctor, inginer, academician, Co-doi!...

CE SE NAŞTE DIN PISICĂ...

Juna Amy Carter, fiica fostului Preşedinte al Statelor Unite, a figurat printre cei 14 studenţi dela Brown University, arestaţi la Providence Rhode Island. Ei s'au postat pe scările sediului companiei I.B.M. din Providence, ca protest împotriva faptului că I.B.M. întreţine relaţii economice cu Republica Africa de Sud. Conducerea I.B.M. a cerut judecătorului local să-i elibereze pe studenţi, că poate odată o să le vie mintea la cap. Să fi dat cu tunul şi nu găseai pe nici unul din aceşti "protestatari" să demonstreze împotriva tiraniei din ţările de sub teroarea comunistă.

Cronica internaţională

IERARHIA SOVIETICĂ REZISTĂ SCHIMBĂRILOR MAJORE

Vulnerabilitatea personală a Kremlinului, slăbit, îmbătrânit şi ineficient în ultimii ani ai decadei '70 şi primii ani ai decadei '80, este tot mai evidentă pentru Vest. Goliciunea statutului de făuritor de pace, precum şi de super putere, a devenit atât de evidentă, încât a trebuit să fie ales Mihail Gorbaciov cu scopul de a umple acest gol.

Acum, cu cel de al 27-lea Congres al partidului comunist, încheind primul lui an în cel mai înalt oficiu sovietic, M. Gorbaciov şi compatrioţii săi sunt la începutul unui ambiţios viitor, pentru ca odată mai mult să forţeze "Rusia mamă", acest colos cu bogăţii nesfârşite, dar prost conduse - într'o prosperitate economică, care în final ar corespunde prestigiului ei mondial.

Analişti şi observatori care caută fără oboseală pentru a găsi puncte cheie şi idei de fond, încearcă să refacă din cioburile de sticlă credibilitatea celor nou aleşi care hotărăsc la Moscova - o sarcină dificilă dată de ramura secretă a partidului comunist.

Sunt totuşi câteva puncte bine cunoscute despre conducerea prezentă a Kremlinului, care nu invită la contra argumente.

Vârsta medie a membrilor Politbiroului partidului comunist a scăzut dela puţin sub 70 de ani la puţin peste 64 de ani acum. De asemenea, sunt 7 membri cu statut de "fără drept de vot" în Politbirou, a căror medie de vârstă este de 62.4 de ani. Membrii mai în vârstă ai Politbiroului ocupă poziţii de mai mică importanţă decât colegii lor mai tineri: Dinmukhamed Kunaiev, 74 de ani şi Vladimir Serbiţki, 68 de ani, fiind în faza de tranziţie spre eliminare în viitorul apropiat.

NUMAI RUŞI

Nu se poate omite discrepanţa dintre reprezentarea naţionalilor ruşi în elita conducătoare, în comparaţie cu scăderea proporţională a populaţiei Uniunii Sovietice. Numai 5 din cei 19 membri cu drept de vot ai Politbiroului sunt de origini diferite de cea rusească. Intr'o schimbare marcantă faţă de trecutul recent, Primii Secretari de partid ai Uzbekistanului, Adzerbaidjanului şi Georgiei nu au drepturi de alternare în Politbirou.

Mai mult decât atât, Secretariatul Comitetului Central care deţine puterea supremă şi care fără îndoială constituie o explozie deschisă pentru cei 2.000 de delegaţi de alte naţionalităţi decât Ruşi la cel de al 27-lea Congres, a fost constituit numai din Ruşi.

Un premiu de consolare a fost oferit în final la cele peste 5 milioane de femei sovietice, care sunt membre ale partidului comunist, lucru care însă nu şterge inegalitatea politică în comparaţie cu bărbaţii. Alegerea Alexandrei Biriukova într'o poziţie din secretariat (considerată de altfel o poziţie de începător, în contrast cu responsabilităţile celorlalţi secretari ai Comitetului Central), cu greu a mai compensat parte din resentimentele ascunse ale celor 1352 de femei delegate a prezenta problemele lor la cel mai înalt for de putere.

Intinerirea statistică a "maeştrilor" sovietici nu înseamnă automat competenţă în loc de incompetenţă sau o schimbare radicală de căi sau idei.

Judecat prin recordul său timid, M. Gorbaciov în vârstă de 55 de ani, are o imaginaţie mult mai săracă în iniţiative interne decât are Deng Xiaping în China.

INFLUENŢA

Desigur, M. Gorbaciov trebue să-şi consolideze puterea în primul an. Si chiar în viitorul apropiat, el va fi forţat să acopere kilometri întregi de probleme politice deoarece suporterii lui obişnuiţi încă sunt în proporţie de numai 5 la 4 în cadrul celor 307 membri ai puternicului comitet central al partidului comunist, care trebue să aprobe orice hotărîre a lui sau a Politbiroului.

A obţine această aprobare nu va constitui o problemă minoră, considerând prezenţa unor asemenea "creiere politice moarte", ca Boris Ponomarev de 81 de ani, fostul secretar al Comitetului Central Vasilii Kuznetov, 85 de ani, care deţine funcţia de vicepreşedinte, sau Nicolai Tihonov, 80 de ani, fostul prim ministru. Toţi au fost realeşi în Comitetul Central al partidului, deoarece ei încă au o influenţă considerabilă în rândul nivelului mediu sau ridicat al birocraţilor, care le sunt recunoscători pentru poziţiile ce le-au primit în trecut dela aceştia.

Se pare că problema de bază a lui M. Gorbaciov în momentul de faţă este rezolvarea economiei interne în dezordine, într'o manieră urgentă. In acest sens, cuvântările lui care cheamă la reactivarea mai degrabă decât la renunţarea la centralismul economiei sovietice, adânc compromisă, s'ar putea să fie o tactică de navigare sub culori false.

Se pare că multe oficialităţi ale partidului şi guvernului sunt deja iritate chiar de mişcările lui iniţiale limitate. După cum arată Literaturnaia Gazeta, mai mult de 7.000 de salariaţi şi-au pierdut serviciile, când şase ministere înrudite agricole au fost unite într'unul singur în 1985, într'un efort de a ridica brusc eficienţa. Deşi tuturor acestor salariaţi li s'a permis să-şi păstreze salariile pe timpul perioadei de recalificare, totuşi a fost o inundaţie de scrisori de contestaţie, pline de amărăciune.

Evident, prudenţa în restructurarea aparatului de stat existent, este numele jocului lui Gorbaciov. Ultimul lucru pe care Gorbaciov l-ar dori ar fi să ducă la exasperarea funcţionarilor care reprezintă curelele de transmisie în îndoctrinarea populaţiei cu ideile lui proprii.

MITURI COMUNISTE

Două mituri ale putredei societăţi sovietice au de înfruntat denudarea. Ne vom apleca asupra pretinselor eliminări ale şomajului şi criminalităţii.

Să nu vă surprindă dacă un fost instalator pe nume Mihail Skunov este proximul care intră în rândul celor despersonalizaţi, dar care şi ei populează istoria Uniunii Sovietice. Propagandiştii Kremlinului s'au referit adesea la domnul Skunov, care în 1930 a devenit ultima persoană înregistrată la biroul central al şomajului dela Moscova, atunci când ei susţineau că nu există şomaj în paradisul muncitorilor.

Locul domnului Skunov în cărţile oficiale de istorie este în pericol fiindcă ţara care pretinde că şomajul a fost eliminat de socialism a anunţat pentru prima dată că este confruntată de problema şomajului. Economistul Kremlinului Vladimir G. Kostakov a declarat că noul program de modernizare economică al conducătorului sovietic Mihail Gorbaciov ar putea obliga ca 13 până la 19 milioane persoane să-şi piardă locul de muncă şi că probabil va trece câtva timp până aceşti oameni vor găsi de lucru. Intr'o altă premieră a Kremlinului, 3.000 de Sovietici daţi afară din servicii cu ocazia recentelor reduceri de personal din industrie vor primi ajutor de şomaj sub forma salariului pe trei luni.

Domnul Kostakov a spus că este firesc pentru Sovietici ca ei să presupună că salariul le va da imediat un alt loc de muncă, dacă cel vechi este desfiinţat. Dar, el a spus, ei vor trebui să se obişnuiască cu ideea "că a găsi un serviciu va necesita o anumită perioadă de timp."

Aceasta e o ştire proastă intr'o ţară unde stabilirea în oraşe închise şi râvnite ca Moscova şi Leningrad poate depinde de o slujbă în oraş, ţară în care dreptul la muncă a fost trâmbiţat cu aroganţă ca un drept inalienabil. Până acum am văzut şomaj latent în "Marea ţară a socialismului victorios". Si iată a venit o zi când racila ascunsă e recunoscută de stăpânitorii imperiului. Aceasta e o ştire proastă şi pentru propagandiştii sovietici care, în mod convenabil şi comod, au deprinderea să citeze şomajul din Occident ca o violare a Drepturilor Omului de către capitalişti şi o cauză principală a suferinţelor fizice şi psihice.

Dar cum se vor descurca editorii Marii Enciclopedii Sovietice? Această biblie a sovietologiei defineşte şomajul dreptt un "fenomen caracteristic al orânduirii sociale capitaliste". Această expresie pare menită să stea lângă "Vă vom îngropa!" şi "Proletari din toate ţările uniţi-vă!" pe grămada de gunoi sovietic a dorinţelor care se vor transformate în realităţi.

Aceiaşi propagandişti ai Kremlinului susţin că delictele în general şi crimele de omor în special nu sunt răspândite în Uniunea Sovietică, ci în Statele Unite unde criminalitatea e de amploare. Dar la populaţii de aceiaşi ordin de mărime, deci comparabile, în închisorile americane sunt 400.000 iar în temniţele sovietice 4.000.000 de deţinuţi condamnaţi. Oare au fost eliminate delictele şi crimele în Uniunea Sovietică?

Există temeiuri care ne fac să credem că demitizarea va opera şi în acest domeniu. Intr'un viitor nu prea îndepărtat, oficialitatea ţării va recunoaşte faptele şi va admite criminalitatea ca o realitate cotidiană şi, la urma urmei, nu doar ca o rămăşiţă pe cale de dispariţie, moştenită dela trecutul capitalist al Rusiei.

Minciuna ridicată la rang de virtute nu rezistă la infinit.

Se pare că ora adevărului se apropie cu paşi de taină.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

In timp ce balansoarul politic european a săltat pe Chirac în postul de Prim Minstru al Franţei întru coabitare cu socialistul Mitterand -deloc încântat de stânga'mprejur a lui Laurent Fabius - iar Felipe Gonzales obţine un răsunător succes cu referendumul care a statornicit rămânerea Spaniei în NATO, dincoace de ocean, se înhamă racii la politica externă americană.

Nu ne referim numai la Duvalier-Fiul plecat în lume cu suită cu tot şi cu milioanele agonisite fără muncă, nici la rocada Marcos-Aquino. Exemple mai tragice decât acestea au trăit Românii după rocada Rădescu-Groza, când Apusul nu şi-a şters nici o lacrimă de compătimire la înmormântarea debilei democraţii de câteva luni.

Nu vom vorbi mai pe larg nici de genocidul nicaraguan, când Ortega încântat de votul congresmenilor americani de stânga, şi-a trimis bandele ultra înarmate să măcelărească lagărul de refugiaţi din Honduras. Cei ucişi erau creştini şi presa n'a avut prea mult spaţiu pentru comentarii. Rezultatul acestui act de terorism de stat, va fi-un prilej pentru viitorii oponenţi la ajutorul preconizat de Preşedintele Reagan, de a spune: - "De-acum nu mai există "contras", deci nu este nevoie de ajutor".

Precedente de acestea au mai fost. Este suficient să ne amintim de bieţii Polonezi care au luptat în armata britanică, ce au simţit când au aflat de genocidul rusesc dela Katin. Ducându-se la Churchill să-l întrebe ce atitudine va lua faţă de Ruşi în urma celor descoperite, acesta iritat le-a răspuns: -"Ce vreţi să fac? Morţii sunt morţi şi nu-i mai putem învia... Si acum am armată suficientă şi mă pot lipsi de ajutorul vostru!"

Nimic nou sub soare!

Se repetă aceleaşi scheme vechi. Si una din ele destul de alarmantă.

Recent, Departamentul de Stat American, a anunţat reluarea schimburilor culturale cu Cehoslovacia şi îmbunătăţirea relaţiilor cu Polonia. Fără nici o condiţie prealabilă.

După arhiprezentata "Primăvară dela Praga" când naivul Dubcek a crezut că poate instaura un socialism cu faţă umană în lagărul sovietic, sprâncenatul Brejnev, a mişcat doar un deget şi "lagărul socialist" a oprit în Cehoslovacia cântecul Larei din "Dr. Jivago" şi tineretul s'a oprit din dans. Tancurile încărcate cu figuri de mongoli au trecut şi peste medalia olimpică a lui Zatopek şi peste cenuşa arsului de viu studentul Palak. Comunismul în marş, nu cunoaşte oprire, indiferent peste ce trece.

Legat de mâini, aruncat ca un bagaj în avion, Dubcek a fost dus în duba neagră la Kremlin, unde stăpânul i-a ordonat: "Nazad" şi liderul a rămas un simplu muritor, tolerat încă viu, în "Noua ordine a doctrinei Brejnev". Protestele lumii libere - atâtea câte au fost- au fost aruncate la coş iar părerea Statelor Unite, i-a lăsat reci pe slujbaşii Moscovei plantaţi la Praga...

Au trecut aproape zece ani de atunci şi Polonia s'a ridicat şi ea. Au trecut valuri de speranţe steagurile "Solidarităţii" poloneze, ridicate -de necrezut- în lumea condusă de comunişti. S'a făcut totul legal, liniştit, fără nici o violenţă. Semnul Crucii, domina peste tot. Slujbele religioase transmise la radio şi televiziunea poloneză, erau urmărite până departe în Ucraina, Bielorusia, Tările Baltice şi alte republici unionale, limitrofe cu Polonia, în ciuda atractivelor programe difuzate cu tot zelul de propaganda sovietică. Aceasta nu a convenit Ruşilor şi o nouă schemă marxist-leninistă, cu un militar comunist în frunte a fost experimentată în Polonia.

Din nou lumea liberă şi în special Statele Unite au protestat, din nou comuniştii nu s'au sinchisit şi timpul a trecut, înroşind cu sânge şi umezind cu sudoare, cele două ţări stimulate de apetitul libertăţii.

Intransigenţa americană a fost mai tenace ca oricând, condamnând cu toată tăria, violenţa şi tirania regimurilor dictatoriale. Cehoslovacia şi Polonia simţeau adânc în coastă suliţa economică, dar conducătorii din comitetul central aveau ce mânca. Era de aşteptat ca sistemul în care erau angrenate cele două ţări să se prăbuşească şi nu mai avea mult. A intervenit însă Conferinţa dela Geneva, de anul trecut şi printre altele, Gorbaciov a cerut Americii, "îmbunătăţirea relaţiilor" cu ţările din Răsăritul Europei.

Au cerut Statele Unite un contra schimb? Nu s'a aflat nimic în acest sens şi nici fapte reale nu se văd.

Departamentul de Stat American, a anunţat îmbunătăţirea relaţiilor cu Cehoslovacia şi Polonia, urmând ca în cel mai scurt timp să procedeze în continuare la fel cu Bulgaria şi Germania de Răsărit...

Nicaragua îşi întăreşte comunismul, Filipinele stau pe un vulcan în fierbere, Afganistanul îşi numără morţii, România se zbate între viaţă şi moarte, luptând cu foamea şi frigul...Se face politică!

Ouăle puse la clocit la Helsinki, au început să facă pui...De şarpe!

CRONICA VREMII

PRIGOANA LEGIONARĂ DIN MAI 1948

—Ion BOIERU—

In Maiul acela, din 1948, a început o nouă prigoană legionară, mai satanică decât oricare alta, prigoană prin care se ţintea la anihilarea mişcării legionare, de către partidul comunist. Prigoana aceea şi-a avut tâlcul ei, despre care puţini sunt cei care au vorbit, până acum, în termeni lămuriţi şi cu respectul adevărului.

In Mai 1948, partidul comunist român nu mai avea o opoziţie serioasă, în partidele politice. Toate aceste partide au fost subminate de manevrele comuniste şi de racile interioare. Partidele politice din România nu au fost pregătite - pe plan ideologic şi în structura programatică - pentru o confruntare cu realităţile create în ţară, după invazia sovietică; o invazie care a fost "înlesnită" de calcule greşite, de măsuri imprudente şi de lipsa de armătură a unei viziuni politice, în interiorul căreia trebuia să fie integrată şi o poziţie anti-comunistă efectivă, categorică şi eficace. Partidele politice din ţară aveau suportul maselor, dar n'aveau factori de conducere şi orientare pentru starea de anarhie care domnea atunci în societatea românească. Conducerea partidelor era pregătită pentru o diplomaţie a alianţelor.

După 23 AUGUST 1944, partidele politice româneşti au încercat să se adapteze la noile realităţi, dar erau lipsite de personalităţi cu viziune realistă şi dinamice, pe lângă faptul că aceste partide erau subminate de tendinţe şi disensiuni interne precum şi de influenţe şi presiuni ale partidului comunist. Din aceste cauze, partidele româneşti nu au avut coeziunea ideologică necesară să facă faţă problemelor şi nici sistemul de organizare care să le facă eficace în noua conjunctură politică. Legăturile cu puterile occidentale, democratice, pe care le aveau aceste partide româneşti, au fost doar verbale, confuze şi uneori vătămătoare.

La un moment dat, Iuliu Maniu era gata să pregătească o bătălie "totalitară" împotriva comuniştilor români, o angajare a tuturor forţelor naţionale pentru prelucrarea puterii guvernamentale, dar a fost oprit, într'o manieră de asemenea "totalitară", de diplomaţii democraţiilor occidentale. Diplomaţia democratică s'a opus - direct şi de manieră forte - unei asemenea acţiuni a lui Iuliu Maniu, care putea ridica valurile româneşti împotriva comuniştilor, căci starea de spirit a poporului român, din acea perioadă, îi îngăduia o astfel de revoluţie naţională.

Aşa se face că, până în 1948, de fapt până la alegeri, partidele româneşti s'au măcinat ca formulă de organizare şi suport al puterilor democratice occidentale. In 1948, după alegerile generale, nu se mai putea vorbi de partidele politice din România. Acţiunile lor falimentaseră complet şi ele nu mai puteau angaja nici o bătălie anti-comunistă, ca partide organizate. Odată eliminate din viaţa politică a ţării, aceste partide, comuniştii români erau gata, cu sprijinul şi metodele sovietice, să se răfuiască cu mişcarea legionară.

Mişcarea legionară era cea mai puternică forţă ideologică şi avea cea mai închegată organizare politică, care se putea opune partidului comunist. Insă, mişcarea nu putea trece la acţiuni de amploare, căci conjunctura politică internaţională era dictată de prietenia sovieto-occidentală. Puterile occidentale, democratice, credeau în valoarea unei alianţe cu Moscova şi, deci, în diminuarea expansionismului sovietic. Aceste puteri nu cunoşteau nici Rusia, ca entitate politică şi nici bolşevismul ca forţă ideologică.

In orice caz, mişcarea legionară aştepta un moment favorabil şi credea, chiar în primăvara lui 1948 că Occidentul va avea curajul să oprească invazia sovietică în Europa răsăriteană şi centrală. De aceea, Nicolae Pătraşcu, după paraşutarea lui, în Octombrie 1944, a reorganizat mişcarea legionară, în cele mai mici detalii, pe judeţe, regiuni şi corpuri speciale (răzleţii, studenţii, femeile, muncitorii şi frăţiile de cruce). El spera într'o răsturnare a stărilor de lucruri, prin reacţiunea democraţiilor occidentale, deci aştepta o conjunctură favorabilă pentru confruntarea cu comuniştii. (Povestea cu capitularea lui Pătraşcu faţă de partidul comunist este o simplă născocire a celor "interesaţi")

La 15 Mai 1948 începe prigoana împotriva legionarilor, cu arestări care au depăşit cifra de zece mii, în luna Iulie. Comuniştii îşi dădeau seama de puterea adversarilor şi au trecut la măsuri radicale, pentru o lichidare completă. Căci, în timp ce toate partidele politice româneşti furnizau cadre şi personalităţi marcante partidului comunist, nici o singură personalitate legionară nu a trecut la comunişti. Pătraşcu ar fi putut opri dezlănţuirea prigoanei legionarilor, dacă ar fi intenţionat să facă un pact de înţelegere cu partidul comunist, deoarece comuniştii căutau un suport popular în ţară. Intre timp, partidul comunist s'a îngrozit când a descoperit imense depozite de armament, controlate de legionari, ceea ce demonstra pregătirea serioasă a lumii legionare în lupta anti-comunistă. Occidentalii au fost absenţi; erau legaţi de Yalta. Obiectivele comuniştilor, de a distruge total spiritul şi ideologia legionară, nu au putut fi atinse. Oricât de satanice au fost torturile reeducării studenţilor legionari, din Piteşti, şi oricât de dramatică a fost viaţa din temniţe, spiritul educaţiei şi învăţăturii legionare a biruit. Legionarii şi-au păstrat integritatea morală, puterea de credinţă şi au validat principiile fundamentale ale învăţăturii şi ideologiei legionare. In reeducările dela Aiud (1962-1964), nici 5 procente din întemniţaţi nu au acceptat reeducarea; şi erau, acolo, peste patru mii de legionari.

Afară, în Februarie 1958 s'a trecut la un nou val de arestări legionare - până la şapte mii de oameni - fiind vorba de o nouă reorganizare a mişcării legionare - odată cu comandamentul lui Puiu Atanasiu, care venise cu cadre pregătite din lagărele de prizonieri de război, din Rusia Sovietică.

La 10 ani, după arestările din 15 Mai 1948, mişcarea legionară era încă puternică, ca formă de organizare şi ca stare de spirit. Legendarul grup de partizani din Munţii Făgăraşului - sub conducerea lui Ion Gavrilă - a fost capturat - prin trădare - abia în 1955-1956. Cei arestaţi au fost condamnaţi la moarte şi executaţi în 1957. Gavrilă n'a fost prins niciodată, iar ţăranii din satele din Nordul şi Sudul Carpaţilor făgărăşeni, n'au putut fi niciând identificaţi de securitatea comunistă. Grupul Gavrilă a fost cel mai formidabil chiag de rezistenţă naţională armată, legând în bătăliile sale pe ţărani, studenţi, fraţi de cruce, şi învăţătorimea românească în puterea lor de sacrificiu şi apărare a patrimoniului naţional.

Sunt aproape 40 de ani, dela arestările şi prigoana legionară din Mai 1948, şi se cade să ne aducem aminte de jertfele aduse ofrandă neamului românesc, în lupta anti-comunistă şi să consemnăm pe firul istoriei contribuţia reală a mişcării legionare, în rezistenţa naţională, care a fost cumplită şi continuă şi astăzi, în ţară şi în afara graniţelor, pretutindeni unde există o conştiinţă românească. Căci, românismul este o formă de existenţă, istorică şi spirituală, iar neamul românesc are un destin care trebue împlinit, în ciuda tuturor opreliştilor. □

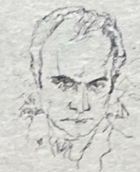
CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

Nicolae NOVAC

TRIST, DAR ADEVĂRAT

La sfârşitul lunii Februarie din acest an, agenţia "American Press", transmitea din Washington ziarelor din lumea liberă ştirea că: "România va lăsa să emigreze în Vest, 20 de persoane". Asta, ca şi când ar fi o mare scofală şi un gest al guvernului dela Bucureşti că respectă drepturile omului, dat fiind faptul că în vara anului acestuia, Congresul American va rejudeca României, dreptul de "naţiune favorizată".

Se afirmă în această depeşă de presă că: Administraţia Reagan, care duce o campanie activă pentru soluţionarea problemei dreptului omului în România, ar fi primit din partea guvernului comunist al dictatorului Nicolae Ceauşescu, asigurarea că va lăsa să iasă din ţară, 20 de persoane, şi anume: trei predicatori baptişti, un activist al Uniunii Muncitoreşti şi alte 16 persoane, pe tema reîntregirii familiilor. Cu alte cuvinte, un strop de ploaie, în ochii celor ce vor decide dacă România lui Ceauşescu, mai merită sau nu să se bucure de dreptul de "naţiune favorizată", din partea Statelor Unite.

Se subliniază însă în acest comunicat al agenţiei "American Press", că: Oficialităţile administrative (americane), recunosc că această decizie, reprezintă doar un modest progres din partea Bucureştiului, recomandând Congresului să se reţină de a interzice României dreptul de naţiune favorizată, ce expiră anul acesta".

Dar, se spune mai departe că: "Membrii Congresului, au afirmat că, atâta timp cât România nu va dovedi că-şi va îmbunătăţi recordul pe tema dreptului omului, se află în situaţia de a pierde drepturile speciale care-i permit comerţul cu Statele Unite, pentru a câştiga o valută necesară proastei economii".

Dacă România va pierde anul acesta dreptul de "naţiune privilegiată", se subliniază de către agenţia "American Press" că, în conformitate cu datele Departamentului de Comerţ al Statelor Unite, se estimează că România va pierde $300 milioane dolari pe an, în exportul cu Statele Unite".

Afirmaţiile de mai sus au fost declarate agenţiei "American Press" de către dl. Mark Palmer, secretarul asistent pentru probleme europene, al guvernului american de sub conducerea Preşedintelui Ronald Reagan.

In vizita sa în România, în luna Decembrie a anului trecut, dl George P. Shultz, Secretarul de Stat al Americii, i-a atras atenţia lui Nicolae Ceauşescu, că România este ameninţată de a pierde dreptul de "naţiune favorizată" dacă nu se va conforma actului semnat la Helsinki pe tema dreptului omului.

"Alte cazuri, în special cu privire la disidenţii religioşi, au fost discutate de către forurile diplomatice în Bucureşti şi Washington" - se spune mai departe... "Aceştia sunt paşi limitaţi şi dibuitori, iar eforturile depuse de noi sunt disproporţionate faţă de rezultatele obţinute...Procesul este obositor şi dezamăgitor, iar noi şi Dvs. în Congres împărtăşim aceeaşi dezamăgire şi insultă" - a declarat-o dl. Palmer, Subcomitetului pentru Afacerile Externe în Relaţiile Europene".

Comunicatul din "American Press", se încheie cu următorul aliniat, demn de subliniat: "Palmer şi Consilierul Departamentului de Stat Edward J. Derwinski au spus că ei cred că promisiunea de a continua concesiuni comerciale a fost o pârghie necesară pentru a aduce unele schimbări în România. Fără de aceste privilegii, a spus Palmer: situaţia dreptului omului în România, pe cât de repugnantă este ar putea să se înrăutăţească"...

Cât de dreaptă sau cât de greşită este această judecată a diplomaţiei americane faţă de România, viitorul o va spune. In ceea ce ne priveşte, noi suntem deocamdată nespus de pesimişti.

Un proverb al nostru spune: "Cu o singură rândunea, nu vine primăvara". Aşişderea, suntem convinşi că, eliberând 20 de paşapoarte de ieşire din R.S.R. nu s'a schimbat şi nu se va schimba acolo, absolut nimic. "România lui Ceauşescu", cum a numit-o dl. Paul Martin în articolul din READER'S DIGEST comentat în ultimele două numere din ziarul nostru, va rămâne acelaşi GULAG al suferinţei, iar schimburile comerciale cu Statele Unite, oricât de mari ar fi, nu folosesc cu nimic poporului.

Trist desigur, dar nespus de adevărat.